

STUDIEORDNING
for
Diplomuddannelse i Pædagogik

1. august 2024

Studieordningens historik

01-08-2024 gældende	9. udgave med ny opsætning af de tre kategorier læringsmål, nedlæggelse af 7 moduler, ny uddannelsesretning Fritidspædagogik, revision af uddannelsesretningerne Logopædi og Pædagogisk og Socialpædagogisk Arbejde. Et nyt fælles valgfrit modul om praksisfaglighed. To nye moduler til Praktiklærer i grundskolen på hver 5 ECTS. Frem til august 2025 kan man enten tage modulet som 10 ECTS eller som 2 X 5 ECTS. I studieordningen for august 2025 udfases modulet på 10 ECTS
01-08-2023	8. udgave med to nye uddannelsesretninger (Inklusionsvejleder og Børnehaveklasseleder) samt et nyt modul (praktiklærer i grundskolen).
01-08-2022	7. udgave med ny to nye uddannelsesretninger (Ordblindelærer i grundskolen og Sprogfagsvejleder) samt to nye moduler
01-08-2021	7. udgave med ny uddannelsesretning. (Anvendt film), 3 rev. Uddannelsesretn. (Idræt, krop og bevægelse, Projektledelse og organisationsudvikling, Vejledning og supervision), 2 nye moduler, revideret Afgangsprojektbeskrivelse og prøveform samt nedlæggelse af 6 moduler og nedl. af udd. retn. (Lærerfaglighed og skoleudvikling)
01-08-2020	7. udgave med ny uddannelsesretning (Læringsvejleder), 3 rev. uddannelsesretn., 2 nye moduler, 2 reviderede moduler og nedlæggelse af 2 moduler
01-08-2019	7. udgave med 2 rev. uddannelsesretn., 6 nye moduler og nedlæggelse af 1 modul
01-08-2018	7. udgave med fjerde del af opsætning af læringsmål og nye uddannelsesretninger
01-08-2017	7. udgave med tredje del af opsætning af læringsmål og nye uddannelsesretninger
01-01-2017	7. udgave med anden del af ny opsætning af læringsmål samt modultitler
01-08-2016	7. udgave med første del af ny opsætning af læringsmål og nedlæggelser af moduler
01-08-2015	6. udgave med 11 nye, 6 reviderede moduler, tilretninger af alle skolerettede uddannelsesretninger samt revision af prøvebestemmelser, herunder afgangprojekt
01-08-2014	6. udgave med revision af afgangprojekt, 2 nye moduler samt ny uddannelsesretning (Bevægelsesvejleder) og flere eksterne prøver
01-08-2013	6. udgave med fire nye indholdsområder og prøveallonge. 3 nye moduler samt rev. obligatoriske moduler og hel uddannelsesretning
01-08-2012	5. udgave med anden del af revisionen af de skolerettede uddannelsesretninger og revideret modul om neuropædagogik i PD i Psykologi
01-04-2012	5. udgave med revision af første del af de skolerettede uddannelsesretninger
15-09-2011	4. udgave med 3 nye moduler
01-07-2011	4. udgave i hh. til ny rammebekendtgørelse for diplomuddannelser
01-08-2010	3. udgave med nye moduler i PD i læsning og skrivning, PD i projektledelse og organisationsudvikling, PD i Undervisning i læsning og matematik for voksne samt nyt fællesfagligt modul om kommunikation
01-08-2009	3. udgave med revision af PD i Medier og kommunikation og nyt fælles fagligt modul om fagdidaktik og klasseledelse, PD i Idræt, PD i Pædagogisk arbejde, PD i Frie skolers tradition og pædagogik indskrevet
01-08-2008	3. udgave revideret ud fra den danske kvalifikationsramme 2008 og ny karakterskala
03-04-2008	2. udgave med nye moduler i PD i Dansk som andetsprog og PD i Undervisning i læsning og matematik for voksne - (læsevejlederuddannelsen for erhvervsskolerne)
24-04-2007	2. udgave med nye moduler i PD i Matematik
13-12-2007	2. udgave med nyt modul i PD i Specialpædagogik
13-12-2006	2. udgave med opdeling i 5 indholdsområder og fælles faglige moduler
01-11-2003	1. udgave af studieordningen

Indhold

1	Indledning	9
2	Uddannelsens formål	9
3	Uddannelsens varighed	10
4	Uddannelsens titel	10
5	Adgangskrav	10
6	Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold	10
	<i>Uddannelsens struktur</i>	<i>11</i>
7	Afgangsprojektet	13
	<i>Læringsmål for afgangsprojektet</i>	<i>14</i>
8	Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse	15
	<i>Undervisnings- og arbejdsformer</i>	<i>15</i>
	<i>Evaluering</i>	<i>15</i>
9	Prøver og bedømmelse	15
10	Merit og realkompetencevurdering	16
11	Censorkorps	16
12	Studievejledning	16
13	Klager og dispensation	16
14	Overgangsordninger	16
15	Retsgrundlag	17
16	Bilag 1 Obligatoriske moduler (Ob)	18
	<i>Modul Ob 1. Pædagogisk viden og forskning</i>	<i>18</i>
	<i>Modul Ob 2. Undersøgelse af pædagogisk praksis</i>	<i>19</i>
17	Bilag 2a Fælles valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område (Vf)	20
	<i>Modul Vf 1: Bæredygtighed i pædagogisk praksis</i>	<i>20</i>
	<i>Modul Vf 2: Evaluering og evalueringskompetence</i>	<i>21</i>
	<i>Modul Vf 3: Kommunikation</i>	<i>22</i>
	<i>Modul Vf 4: Konflikt håndtering</i>	<i>23</i>

<i>Modul Vf 5: Kønsreflekteret pædagogik og lige deltagelsesmuligheder</i>	24
<i>Modul Vf 6: Mobning og sociale in- og eksklusionsprocesser</i>	25
<i>Modul Vf 7: Pædagogisk arbejde i relation til negativ social kontrol</i>	26
<i>Modul Vf 8: Samarbejde med forældre og pårørende i dagtilbud, skoler og pædagogiske institutioner</i>	27
<i>Modul Vf 9: Åben skole: samarbejde på tværs</i>	28
<i>Modul Vf 10: Praksisfaglighed i skolen</i>	29
18 Bilag 2 b Fælles valgfrie moduler om praktikvejledning inden for uddannelsens faglige område (Vfp)	30
<i>Modul Vfp1: Praktikvejleder til pædagoguddannelsen</i>	30
<i>Modul Vfp2: Praktikvejleder til læreruddannelsen</i>	31
<i>Modul Vfp3: Praktislærer i grundskolen</i>	32
<i>Modul Vfp4: Praktislærer i grundskolen. Vejledning og didaktik</i>	33
<i>Modul Vfp5: Praktislærer i grundskolen. Vejledning og skolens organisatoriske virkelighed.</i>	34
19 Bilag 3 Uddannelsesretninger og retningspecifikke moduler (Rs)	35
INDHOLDSOMRÅDE: FAGLIG VEJLEDNING	35
19.1 BEVÆGELSESVJEJLEDER	36
Modul Rs 19.1.1: Faglig vejledning i skolen	37
Modul Rs 19.1.2: Bevægelse og læring	37
Modul Rs 19.1.3: Bevægelse, trivsel og sundhed	38
19.2 BØRNS SPROG	39
Modul Rs 19.2.1: Børns sprogtilegnelse	40
Modul Rs 19.2.2: Sprogpædagogik og sprogindsatser	40
Modul Rs 19.2.3: Vejledning, dokumentation og samarbejde i forhold til børns sprog	41
19.3 DANSKVEJLEDER	42
Modul Rs 19.3.1: Faglig vejledning i skolen	43
Modul Rs 19.3.2: Dansk sprog og literacydidaktik	43
Modul Rs 19.3.3: Litteratur og litteraturdydidaktik	44
Modul Rs 19.3.4: Børne- og ungdomslitteratur	44
19.4 ENGELSKVEJLEDER	46
Modul Rs 19.4.1: Faglig vejledning i skolen	47
Modul Rs 19.4.2: Sprogtilegnelse og sprogundervisning	47
Modul Rs 19.4.3: Engelsk som kulturteknik	48
19.5 LÆRINGSVEJLEDER	49
Modul Rs 19.5.1: Læring og didaktisk design	50
Modul Rs 19.5.2: Vejledning og organisatoriske læreprocesser	50
Modul Rs 19.5.3: Pædagogisk it og digitale læringsformer	51
Modul Rs 19.5.4: Formidling, læringsmiljøer og kulturarbejde	51
Modul Rs 19.5.5: Teknologiforståelse og digitale kompetencer	52
19.6 LÆSEVEJLEDNING I GRUNDSKOLEN	53

Modul Rs 19.6.1: Skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning 0.-3. klasse	54
Modul Rs 19.6.2: Skriftsprogsudvikling og skriftsprogsundervisning 4.-10. klasse	54
Modul Rs 19.6.3: Skriftsprogsvanskeligheder 0.-10. klasse	55
19.7 MATEMATIKVEJLEDER	56
Modul Rs 19.7.1: Faglig vejledning i skolen	57
Modul Rs 19.7.2: Teknologi og digitale læremidler i matematikfaget	57
Modul Rs 19.7.3: Elever med særlige behov i matematikundervisningen	58
19.8 NATURFAGSVEJLEDER	59
Modul Rs 19.8.1: Faglig vejledning i skolen	60
Modul Rs 19.8.2: Skolens naturfaglige kultur	60
Modul Rs 19.8.3: Naturfagenes sammenhæng og indhold	61
19.9 ORDBLINDELÆRER I GRUNDSKOLEN	62
Modul Rs 19.9.1: Skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning 0.-3. klasse	63
Modul Rs 19.9.2: Skriftsproglige vanskeligheder i relation til dysleksi	63
Modul Rs 19.9.3: Læse- og skriveteknologi	64
19.10 SPROGFAGSVEJLEDER	65
Modul Rs 19.10.1: Nyere fremmedsprogspædagogik og - didaktik	66
Modul Rs 19.10.2: Interkulturel kommunikativ kompetence og tværfaglighed i sprogfagene	66
Modul Rs 19.10.3: Faglig vejledning i skolen	67
INDHOLDSOMRÅDE: PÆDAGOGIK, PSYKOLOGI OG KOMMUNIKATION	68
19.11 ALMEN PÆDAGOGIK	68
Modul Rs 19.11.1: Didaktik	69
Modul Rs 19.11.2: Pædagogfaglighed og læreprocesser	69
Modul Rs 19.11.3: Pædagogkompetencer og dansk	70
Modul Rs 19.11.4: Sciencepædagogiske lege- og læringsmiljøer	70
19.12 FRIE SKOLERS GRUNDLAG OG PÆDAGOGISKE UDVIKLING	72
Modul Rs 19.12.1: Frihedssyn og pædagogisk praksis	73
Modul Rs 19.12.2: Fortællekultur, fortælling og det narrative	73
19.13 INKLUSIONSVEJLEDER	74
Modul Rs 19.13.1: Fællesskabende pædagogik	75
Modul Rs 19.13.2: Vejledning og samarbejde i en inkluderende praksis	75
19.14 INTERKULTUREL PÆDAGOGIK	76
Modul Rs 19.14.1: Kulturbegreber og interkulturel kommunikation	77
Modul Rs 19.14.2: Pædagogik i det interkulturelle samfund	77
19.15 LOGOPÆDI	78
Modul Rs 19.15.1: Sproglige vanskeligheder	79
Modul Rs 19.15.2: Talevanskeligheder	79
Modul Rs 19.15.3: Hørevanskeligheder	80
Modul Rs 19.15.4: Skriftsproglige vanskeligheder i relation til dysleksi	80
19.16 MEDIER OG KOMMUNIKATION	81
Modul Rs 19.16.1: Mediepædagogik og - didaktik	82

Modul Rs 19.16.2: Mediepædagogisk håndværk	82
Modul Rs 19.16.3: Vejledning og organisatoriske læreprocesser	83
19.17 PSYKOLOGI	84
Modul Rs 19.17.1: Udviklingspsykologi	85
Modul Rs 19.17.2: Pædagogisk-psykologisk rådgivning og intervention	85
Modul Rs 19.17.3: Gruppe- og organisationspsykologi	86
Modul Rs 19.17.4: Neuropsykologi og neuropædagogik	86
Modul Rs 19.17.5: Pædagogisk psykologi	87
19.18 PÆDAGOGISK OG SOCIALPÆDAGOGISK ARBEJDE	88
Modul Rs 19.18.1: Omsorgs- og relationsarbejde i pædagogisk praksis	89
Modul Rs 19.18.2: Organisering og ledelse af pædagogiske processer	89
Modul Rs 19.18.3: Deltagelsesmuligheder i en inkluderende pædagogisk praksis	90
Modul Rs 19.18.4: Mennesker i udsatte positioner	90
Modul Rs 19.18.5: Nedsat funktionsevne, udvikling og deltagelsesmuligheder	91
Modul Rs 19.18.6: Brugerperspektiver, selvbestemmelse og ressourceorienterede tilgange	91
Modul Rs 19.18.7: Leg, kreativitet og æstetiske processer	92
Modul Rs 19.18.8: Pædagogiske miljøer, værdigrundlag og evalueringskultur	93
Modul Rs 19.18.9: Tidligt og forebyggende pædagogisk arbejde med udsathed	93
19.19 SPECIALPÆDAGOGIK	95
Modul Rs 19.19.1: Specialpædagogik i samtiden	96
Modul Rs 19.19.2: Læring, kontakt og trivsel	96
Modul Rs 19.19.3: Socialkognitive udviklingsforstyrrelser	97
Modul Rs 19.19.4: Intellektuelle funktionsnedsættelser	97
Modul Rs 19.19.5: Motoriske vanskeligheder og multiple funktionsnedsættelser	98
Modul Rs 19.19.6: Sansemæssige funktionsnedsættelser	98
Modul Rs 19.19.7: Komplekse kommunikationsindsatser vedrørende mennesker med funktionsnedsættelser	99
Modul Rs 19.19.8: Kommunikationskompetencer - i arbejdet med mennesker med komplekse kommunikationsbehov	100
19.20 SYNSPÆDAGOGIK OG SYNS(RE)HABILITERING	101
Modul Rs 19.20.1: Synsnedsættelse eller blindhed - udredning	102
Modul Rs 19.20.2: Synsnedsættelse eller blindhed - læring, rehabilitering og udvikling	103
Modul Rs 19.20.3: ADL - Almindelig Daglig Levevis. At kunne klare sig i hverdagslivet med synsnedsættelse eller blindhed	103
Modul Rs 19.20.4: O&M - Orientering og Mobility. At kunne færdes i det fysiske miljø med synsnedsættelse eller blindhed	104
Modul Rs 19.20.5: Erhvervet hjerneskade og synsnedsættelse, unge og voksne	104
19.21 UNGES OG VOKSNES LÆREPROCESSER	105
Modul Rs 19.21.1: Didaktik og læreprocesser	105
Modul Rs 19.21.2: Ungdomsliv, socialisering og identitet	106
Modul Rs 19.21.3: Voksne og livslang læring	106
19.32 FRITIDSPÆDAGOGIK (6-18 ÅR)	107
Modul Rs 19.22.1: Fritidspædagogik og fælles fritidspædagogisk praksis (6-18 år)	108

Modul Rs 19.22.2: Facilitering og organisering af mangfoldige fritidspædagogiske processer og aktiviteter (6-18 år)	108
Modul Rs 19.22.3: Fritidspædagogen som brobygger og trivselsaktør ((6-18 år)	109
INDHOLD SOMRÅDE: FAG OG LÆRING	110
19.23 ANVENDT FILM	110
Modul Rs 19.23.1: Didaktik for undervisning i filmfortælling	110
Modul Rs 19.23.2: Didaktik for undervisning i filmhåndværk	111
Modul Rs 19.23.3: Didaktik for undervisning i filmproduktion	112
19.24 ANVENDT SCENEKUNST	113
Modul Rs 19.24.1: Dramapædagogik	113
Modul Rs 19.24.2: Scenekunst med børn og unge	114
Modul Rs 19.24.3: Scenekunst med voksne og ældre	114
19.25 BILLEDKUNST OG ÆSTETIK	115
Modul Rs 19.25.1: Eksperimenterende billedfremstilling	116
Modul Rs 19.25.2: Billedpædagogik, didaktik og formidling	116
Modul Rs 19.25.3: Børn og unges digitale mediebrug	116
19.26 BØRNEHAVEKLASSELEDER	118
Modul Rs 19.26.1: Sprogpedagogik og sprogindsatser	119
Modul Rs 19.26.2: Leg, kreativitet og æstetiske processer	119
Modul Rs 19.26.3: Matematisk opmærksomhed og naturfaglige fænomener	119
19.27 DANSK SOM ANDETSPROG	121
Modul Rs 19.27.1: Flersprogethed og andetsprogstilegnelse	122
Modul Rs 19.27.2: Andetsprogs-pædagogik	122
Modul Rs 19.27.3: Intersprogsanalyse og sproglig evaluering	123
Modul Rs 19.27.4: Dansk som andetsprogsvejledning	123
Modul Rs 19.27.5: Modtagendidaktik – sprogudviklende basisundervisning af nye learnere med dansk som andetsprog	124
19.28 DIDAKTISK UDVIKLING I SKOLEN	125
Modul Rs 19.28.1: Eksperimenterende didaktik og designtænkning	126
Modul Rs 19.28.2: Fællesskabende didaktik – didaktisk ledelse af klassefællesskaber	127
Modul Rs 19.28.3: Vurdering og feedback med data – systematisk blik på elevens læring	127
Modul Rs 19.28.4: Fagdidaktik og klasseledelse	128
Modul Rs 19.28.5: Danskfagets didaktik	128
Modul Rs 19.28.6: Matematikdidaktik	129
Modul Rs 19.28.7: Naturfagsdidaktik	129
Modul Rs 19.28.8: Udvikling af undervisning af talentfulde og højt begavede elever	130
19.29 HÅNDVÆRK, DESIGN OG INNOVATION	131
Modul Rs 19.29.1: Design og håndværk	132
Modul Rs 19.29.2: Kreative, innovative og entreprenante læreprocesser i håndværk og design	132
Modul Rs 19.29.3: Produkt og kultur	133
19.30 IDRÆT, KROP OG BEVÆGELSE	134

Modul Rs 19.30.1: Motorisk udvikling og kropslig læring	135
Modul Rs 19.30.2: Kroppen i professionel praksis	135
Modul Rs 19.30.3: Identitet, krop, køn og mangfoldighed	136
Modul Rs 19.30.4: Krop og bevægelse i dagtilbud	136
Modul Rs 19.30.5: Idræt i skolen	136
19.31 MUSIK	138
Modul Rs 19.31.1: Musikdidaktik og musikalsk ledelse	139
Modul Rs 19.31.2: Musikpædagogik	139
19.32 UNDERVISNING OG VEJLEDNING FOR UNGE OG VOKSNE	140
Modul Rs 19.32.1: Funktionelle matematikfærdigheder og -forståelser hos voksne	142
Modul Rs 19.32.2: Matematikvanskeligheder hos voksne	142
Modul Rs 19.32.3: Afdækning af skriftsprogsvanskeligheder på baggrund af viden om læsning og skrivning	143
Modul Rs 19.32.4: Skriftsprogsundervisning for voksne – FVU	143
Modul Rs 19.32.5: Ordblindeundervisning for voksne	144
Modul Rs 19.32.6: Læsevejledning i ungdomsuddannelserne	144
Modul Rs 19.32.7: Læse- og skriveteknologi	145
Modul Rs 19.32.8: Afdækning af engelsksproglige færdigheder	145
Modul Rs 19.32.9: FVU-engelsk	146
Modul Rs 19.32.10: Grundlæggende digitale færdigheder	146
Modul Rs 19.32.11: FVU-undervisning i digitale færdigheder for voksne	147
Modul Rs 19.32.12: FVU-start	147
Modul Rs 19.32.13: Andetsprogspædagogik	148
INDHOLDSOMRÅDE: ORGANISATIONSUDVIKLING	149
19.33 PROJEKTLEDELSE OG ORGANISATIONSUDVIKLING	149
Modul Rs 19.33.1: Projektledelse	150
Modul Rs 19.33.2: Ledelse af forandringsprocesser	150
Modul Rs 19.33.3: Den professionelle konsulentens forankring	151
Modul Rs 19.33.4: Konsulentarbejdets metoder	151
19.34 VEJLEDNING OG SUPERVISION	152
Modul Rs 19.34.1: Vejledningsteori og forandringsprocesser	153
Modul Rs 19.34.2: Vejledningsmetoder og -processer	153
Modul Rs 19.34.3: Kollegial vejledning	154
20 Bilag 4 Prøveallonge	155
GENERELLE BESTEMMELSER	155
PRØVEFORMER	157
SÆRLIGE FORHOLD	163

1 Indledning

Den pædagogiske diplomuddannelse er en erhvervsrettet videregående uddannelse udbudt udbudt efter følgende love og bekendtgørelser.

- Bekendtgørelse om diplomuddannelser
- Bekendtgørelse af lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne
- Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.
- Bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om fleksible forløb inden for videregående uddannelser for voksne

Uddannelsen hører under det pædagogiske fagområde i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Studieordningen er udarbejdet i fællesskab af de institutioner, som er godkendt af uddannelsesministeriet til udbud af denne uddannelse. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen, og ændringer i studieordningen kan kun foretages i et samarbejde mellem de udbydende institutioner. Det faglige fællesudvalg for diplomuddannelser på det pædagogiske område forestår på vegne af udbyderne tilretninger i studieordningen.

Følgende uddannelsesinstitutioner er ved denne studieordnings ikrafttræden godkendt til udbud af den pædagogiske diplomuddannelse:

Københavns Professionshøjskole www.kp.dk

Professionshøjskolen Absalon www.phabsalon.dk

Professionshøjskolen UCN www.ucn.dk

UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole www.ucl.dk

VIA University College www.via.dk

UC SYD www.ucsyd.dk

Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og væsentlige ændringer heraf tager det faglige fællesudvalg kontakt til aftagerne og øvrige interessenter samt indhenter en udtalelse fra censorformandskabet, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Studieordningen og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de nødvendige overgangsordninger.

Studieordningen har virkning fra 1. august 2024.

2 Uddannelsens formål

Formålet med den pædagogiske diplomuddannelse er at kvalificere den uddannede til selvstændigt at varetage pædagogiske funktioner som at planlægge, organisere, udvikle og realisere opgaver inden for undervisning, vejledning, formidling, læring, didaktik og social inklusion samt udvikle egen praksis i relation til erhvervs- og arbejdsmarkedsområdet. Desuden er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Formålet ligger inden for fagområdets formål, som fastsat i bekendtgørelsen om diplomuddannelser.

3 Uddannelsens varighed

Uddannelsen er normeret til 60 ECTS-point (European Credit Transfer System). Det svarer til en heltidsstuderendes arbejde i 1 år.

ECTS-point er en talmæssig angivelse for den totale arbejdsbelastning, som gennemførelsen af en uddannelse eller et modul er normeret til. I studenterårsværket er indregnet arbejdsbelastningen ved alle former for uddannelsesaktiviteter, der knytter sig til uddannelsen eller modulet, herunder skemalagt undervisning, selvstudium, projektarbejde, udarbejdelse af skriftlige opgaver, øvelser og cases, samt prøver og andre bedømmelser.

4 Uddannelsens titel

Uddannelsen giver den uddannede ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Pædagogik (PD). Den engelske betegnelse er: Diploma of Education.

5 Adgangskrav

Adgang til optagelse på den pædagogiske diplomuddannelse eller enkelte moduler herfra er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en akademiuddannelse eller en relevant videregående voksenuddannelse (VVU) samt, at ansøger har mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse. Institutionen kan optage ansøgere, der ikke har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse som ovenfor nævnt, men som ud fra en konkret vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Institutionen optager desuden ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne, jf. Lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

6 Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold

Formål

Formålet er at den studerende opnår kompetencer inden for pædagogisk virksomhed til selvstændigt at varetage pædagogiske funktioner som planlægning, organisering, udvikling af opgaver inden for undervisning, vejledning, formidling, læring, didaktik og social inklusion. I tæt samspil med praksis skal den studerende udbygge sine kompetencer til at planlægge, tilrettelægge, gennemføre, evaluere og reflektere over pædagogisk virksomhed og kunne arbejde med udvikling af egen praksis.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at

- håndtere komplekse problemstillinger i pædagogisk praksis

<ul style="list-style-type: none"> • udvikle pædagogisk praksis på egen hånd og i samarbejde med andre på grundlag af systematiske metoder, pædagogisk videnskab og professionens etik • indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde om pædagogiske tiltag og løsninger 	
For at opnå disse kompetencer skal den studerende	
Viden <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i sammenhænge mellem viden, metode og praksis inden for den pædagogiske profession og det pædagogiske fagområde • have indsigt i problemstillinger knyttet til at udvikle pædagogisk praksis med anvendelse af pædagogisk viden, systematiske metoder og professionens etik • have forståelse af dilemmaer og etiske problemstillinger i pædagogisk praksis 	Færdigheder <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende metoder og pædagogisk teori til at identificere, undersøge og analysere pædagogiske problemstillinger • kunne vurdere pædagogisk praksis på grundlag af systematiske metoder, pædagogisk videnskab og professionens etik • kunne formidle og begrunde tiltag til udvikling af pædagogisk praksis til samarbejdspartnere og brugere

Uddannelsens struktur

Uddannelsen består af obligatoriske moduler, valgfrie moduler herunder fælles valgfrie moduler og retningsspecifikke moduler samt et afgangprojekt, der afslutter uddannelsen.

Den pædagogiske diplomuddannelse består for den enkelte studerende af valgfrie moduler, svarende til 30 ECTS-point.

Diplomuddannelse i Pædagogik med uddannelsesretning

For at opnå diplom i én uddannelsesretning skal mindst 20 ECTS-point af de valgfrie moduler bestå af retningsspecifikke moduler og afgangprojektet skal ligge inden for uddannelsesretningens mål. Moduler svarende til maksimalt 10 ECTS-point kan vælges fra rækken af de fælles valgfrie moduler, fra andre pædagogiske uddannelsesretninger eller fra andre diplomfagområder, medmindre andet er anført under den enkelte uddannelsesretning.

Under de enkelte uddannelsesretninger (jf. kapitel 19) er de retningsspecifikke moduler beskrevet. En uddannelsesretning består af retningsspecifikke moduler mindst svarende til 30 ECTS-point. Nogle uddannelsesretninger består af flere moduler og der kan vælges frit mellem disse. Der udstedes et diplombevis med retningsangivelse (PD i xxx).

Nedenfor er uddannelsens struktur vist i grafisk model. Modulerne kan tages i anden rækkefølge, dog skal afgangprojektet ligge sidst:

Obligatorisk modul Pædagogisk viden og forskning (10 ECTS-point)	Obligatorisk modul Undersøgelse af pædagogisk praksis (5 ECTS-point)	Retningsspecifikt modul (10 ECTS-point)	Retningsspecifikt modul (10 ECTS-point)	Valgfrit eller Retningsspecifikt modul (2x5 eller 10 ECTS-point)
Obligatorisk modul Afgangprojekt (15 ECTS-point)				

Diplomuddannelse i Pædagogik på tværs af uddannelsesretninger

Vælger den studerende moduler fra forskellige uddannelsesretninger i et mindre omfang end 20 ECTS-point fra en enkelt uddannelsesretning, får den studerende en Diplomuddannelse i Pædagogik på tværs af uddannelsesretninger, og der udstedes et diplombevis for Diplomuddannelse i Pædagogik.

Den studerende kan vælge moduler inden for andre diplomuddannelsers fagområde, dog højst 15 ECTS-point. Institutionen vejleder om valg af disse.

Nedenfor er uddannelsens struktur vist i grafisk model. Modulerne kan tages i anden rækkefølge, dog skal afgangprojektet ligge sidst:

Obligatorisk modul Pædagogisk viden og forskning (10 ECTS-point)	Obligatorisk modul Undersøgelse af pædagogisk praksis (5 ECTS-point)	Valgfrit eller Retnings-specifikt modul (2x5 eller 10 ECTS-point)	Valgfrit eller Retnings-specifikt modul (2x5 eller 10 ECTS-point)	Valgfrit eller Retnings-specifikt modul (2x5 eller 10 ECTS-point)
Obligatorisk modul Afgangprojekt (15 ECTS-point)				

Obligatoriske moduler

De obligatoriske moduler; *Pædagogisk viden og forskning* og *Undersøgelse af pædagogisk praksis* er konstituerende for uddannelsen og fælles for alle pædagogiske diplomuddannelser. De har et omfang på henholdsvis 10 og 5 ECTS-point. Uddannelsens obligatoriske moduler, der er fælles for alle studerende, omfatter således i alt 15 ECTS-point ud over afgangprojektet.

For uddybning af læringsmål og omfang af de obligatoriske moduler henvises til bilag 1.

Fælles valgfrie moduler

Uddannelsen omfatter fælles valgfrie moduler, der for den enkelte studerende kan udgøre i alt 30 ECTS-point i en Diplomuddannelse i Pædagogik på tværs af retninger. De fælles valgfrie moduler har et omfang på 5 og 10 ECTS-point og er valgfrie for alle pædagogiske diplomuddannelser.

For uddybning af læringsmål og omfang af de fælles valgfrie moduler henvises til bilag 2.

Uddannelsesretninger med tilhørende retnings-specifikke moduler

Uddannelsen omfatter 31 uddannelsesretninger, hvoraf den studerende kan vælge én. Hver uddannelsesretning er sammensat af et antal retnings-specifikke moduler, der for den enkelte studerende samlet skal omfatte moduler svarende til mindst 20 og højst 30 ECTS-point (to eller tre moduler).

Den studerende kan vælge moduler uden for uddannelsesretningen i et omfang svarende til højst 10 ECTS-point. Institutionen vejleder om valg af moduler uden for uddannelsesretningen.

Retnings-specifikke moduler kan tillige vælges som valgfrie moduler af studerende, der har valgt en Diplomuddannelse i Pædagogik på tværs af uddannelsesretninger.

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af uddannelsesretningerne henvises til bilag 3.

Afgangsprojekt

Afgangsprojektet afslutter uddannelsen. Forudsætningen for at afslutte afgangprojektet er, at uddannelsens øvrige moduler er bestået. Efter at have bestået afgangprojektet vil den studerende modtage bevis for gennemført Diplomuddannelse i Pædagogik (PD), og såfremt betingelserne for at bestå en uddannelsesretning er opnået et bevis for gennemført diplomuddannelse i den pågældende uddannelsesretning.

7 Afgangsprojektet

Modulet Afgangsprojektet har et omfang svarende til 15 ECTS-point. Modulet afslutter uddannelsen og skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået.

Studerende kan udarbejde afgangprojektet alene eller i gruppe på op til tre studerende, som kan vælge at gå til prøve sammen. Hvis den skriftlige del af projektet er udarbejdet i en gruppe, kan den studerende vælge mellem at gå til den mundtlige prøve individuelt eller i gruppen.

Emne

Den studerendes arbejde med afgangprojektet tager udgangspunkt i et emne, der danner afsæt for formulering af en problemstilling. Afgangsprojektets emne skal ligge inden for det pædagogiske fagområde, som det er afgrænset af uddannelsens moduler. Den studerende skal i den skriftlige opgave begrunde, at emnet ligger inden for uddannelsens faglige område.

Hvis uddannelsen er sammensat af moduler fra én uddannelsesretning, skal emnet ligge inden for uddannelsesretningens pædagogiske fagområde.

Hvis uddannelsen er sammensat af moduler på tværs af uddannelsesretninger, skal den studerende i afgangprojektets skriftlige opgave begrunde emnets placering i dét samlede fagområde, som de gennemførte moduler udgør.

Uddannelsesinstitutionen skal godkende emnet.

Problemstilling

Modulet Afgangsprojektet giver den studerende mulighed for at dokumentere sine kompetencer på baggrund af en dybdegående belysning af en fagligt relevant problemstilling. Udvalgelse, indkredsning og afgrænsning af emne og problemstilling, samt den dybdegående belysning af problemstillingen udgør en væsentlig del af den studerendes indsats på modulet.

Dokumentation af kompetencer, viden og færdigheder

Som den afsluttende prøve på den pædagogiske diplomuddannelse skal afgangprojektet dokumentere det læringsudbytte, den studerende har opnået, så det kan vurderes i forhold til de kompetence-, videns- og færdighedsmål, der er for uddannelsen.

Den studerende skal kunne indgå i udvikling af egen pædagogiske praksis og skal derfor dokumentere kompetence til at indsamle viden, anvende empiriske undersøgelser og metodiske tilgange til undersøgelse af pædagogisk praksis. Hvilke former for empiriske undersøgelser, der er relevante, vil afhænge af afgangprojektets emne og problemstilling. Empirien kan være selvfremskaffet, den kan være indsamlet ud fra foreliggende data og den kan være empiri, der foreligger i tilgængelige empiriske undersøgelser.

Praktisk produkt

Den studerende kan vælge, at afgangprojektet rummer et praktisk produkt. Produktet skal være tilgængeligt for eksaminator og censor forud for den mundtlige prøve og have et passende omfang set i forhold til bedømmelsen. Et praktisk produkt skal være knyttet til en pædagogisk praksis og skal indgå i

den pædagogisk faglige refleksion i den skriftlige opgave. Praktiske produkter kan være forskellige afhængigt af, hvad der er relevant for projektets problemstilling. Produkterne kan være i mange formater herunder digitale.

Det kan fx være produkter, som:

- den studerende har skabt, og som vedrører den studerendes egen pædagogiske praksis,
- deltagerne i den studerendes pædagogiske praksis har skabt,
- formidler indhold til samarbejdspartnere og/eller brugere,
- er skabt i en gennemført pædagogisk praksis,
- er skabt med sigte på anvendelse i en fremtidig pædagogisk praksis.

Målene med uddannelsen

Afgangsprojektet skal dokumentere den studerendes kompetence til selvstændigt at varetage pædagogiske funktioner inden for uddannelsens pædagogiske fagområde, herunder dokumentere kompetence til at udvikle egen praksis. Endvidere skal afgangprojektet dokumentere den studerendes kompetencer til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde. Afhængigt af uddannelsens fagområde, emne og problemstilling kan det være samarbejde i forskellige typer af virksomheder, institutioner, forvaltninger mv. og såvel offentlige som private virksomheder.

Målene for Afgangsprojektets læringsudbytte vil variere alt efter de moduler, uddannelsen omfatter.

Hvis uddannelsen er sammensat af en uddannelsesretnings moduler, skal uddannelsesretningsens mål for læringsudbytte danne grundlag for bedømmelsen af Afgangsprojektet.

Hvis uddannelsen er sammensat af moduler på tværs af uddannelsesretninger og fælles valgfrie moduler tages alene udgangspunkt i den pædagogiske diplomuddannelses mål for læringsudbytte (se afsnit 6).

Læringsmål for afgangprojektet

15 ECTS-point, ekstern prøve

Formål

Afgangsprojektet afslutter den pædagogiske diplomuddannelse. Modulet skal give den studerende mulighed for at anvende de kompetencer, der er opnået gennem uddannelsesforløbet, i en sammenhængende præstation, der dokumenterer at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at

- håndtere komplekse problemstillinger i pædagogisk praksis
- udvikle pædagogisk praksis på egen hånd og i samarbejde med andre på grundlag af systematiske metoder, pædagogisk videnskab og professionens etik
- indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde om pædagogiske tiltag og løsninger

For at opnå disse kompetencer skal den studerende	
Viden <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i sammenhænge mellem viden, metode og praksis indenfor den pædagogiske profession og det pædagogiske fagområde • have indsigt i problemstillinger knyttet til at udvikle pædagogisk praksis med anvendelse af pædagogisk viden, systematiske metoder og professionens etik • have forståelse af dilemmaer og etiske problemstillinger i pædagogisk praksis 	Færdigheder <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende metoder og pædagogisk teori til at identificere, undersøge og analysere pædagogiske problemstillinger • kunne vurdere pædagogisk praksis på grundlag af systematiske metoder, pædagogisk videnskab og professionens etik • kunne formidle og begrunde tiltag til udvikling af pædagogisk praksis til samarbejdspartnere og brugere

Bedømmelsen af afgangsprøvet er individuel og sker på baggrund af en skriftlig opgave, en mundtlig prøve og evt. et praktisk produkt. Udarbejdes den skriftlige opgave i en gruppe, skal hver enkelt deltagers bidrag kunne identificeres. Hvis den skriftlige del af projektet er udarbejdet i en gruppe, kan den studerende vælge mellem at gå til den mundtlige prøve individuelt eller som gruppe.

Se nærmere om prøven Afgangsprøvet i prøveallongen sidst i studieordningen, bilag 4.

8 Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisnings- og arbejdsformer fremgår af institutionernes studievejledninger for den pædagogiske diplomuddannelse.

Evaluering

Uddannelsens moduler evalueres i henhold til udbyderinstitutionernes systematik for arbejdet med kvalitetssikring- og udvikling. Evalueringerne indgår i den samlede kvalitetssikring og anvendes til løbende udvikling af uddannelsen. Evalueringer af uddannelsen behandles desuden på møder mellem udbyderne og censorformandskabet.

9 Prøver og bedømmelse

Hvert modul afsluttes med en prøve med individuel bedømmelse efter 7-trins-skalaen i karakterskalabekendtgørelsen.

Følgende moduler afsluttes med eksterne prøver:

Obligatoriske moduler:

Ob. Modul 1: Pædagogisk viden og forskning

Ob. Afgangsprøvet.

Fælles valgfrie moduler:

Vfp Modul 1: Praktikvejleder til pædagoguddannelsen

Vfp Modul 2: Praktikvejleder til læreruddannelsen

Retningspecifikke moduler:

Rs. Moduler: I uddannelsesretningerne, jf. bilag 3, er det under modulets titel angivet, om modulet afsluttes med en intern eller ekstern prøve.

For prøver og eksamen gælder i øvrigt reglerne i

- Bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen)

De udbydende institutioner fastsætter i fællesskab en beskrivelse af de enkelte prøveformer, deres omfang og tilrettelæggelse, som den enkelte udbyderinstitution skal lægge til grund for sin prøveafholdelse. Se studieordningens bilag 4. Andre lokale forhold vedrørende prøver fremgår af udbyderinstitutionernes eksamens- og studievejledninger.

10 Merit og realkompetencevurdering

Der kan gives merit for moduler, når den studerende har opnået tilsvarende kvalifikationer ved at bestå uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse. Afgørelsen træffes på grundlag af en konkret faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

Der kan søges om realkompetencevurdering efter reglerne fastsat i Bekendtgørelse af lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne. På institutionernes hjemmesider findes vejledninger til at få anerkendt realkompetencer i relation til adgangskrav, moduler samt hele uddannelsen. Klager over institutionens afgørelse om merit og anerkendelse af realkompetencer kan indbringes for Kvalifikationsnævnet.

11 Censorkorps

Den pædagogiske diplomuddannelse benytter det af ministeriet godkendte censorkorps for diplomuddannelser inden for det pædagogiske fagområde.

12 Studievejledning

Institutionen informerer og vejleder den studerende om uddannelsen.

Den skriftlige studievejledning / eksamensvejledning / studiebeskrivelse indeholder relevant information til den studerende om uddannelses- og modulforløbet, herunder læringsmål og adgang til uddannelsen og modulerne samt bestemmelser om prøver og eksamen.

13 Klager og dispensation

Klager over prøver behandles efter reglerne i bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser. Klager over øvrige forhold behandles efter reglerne i bekendtgørelse om diplomuddannelser. Alle klager indgives til institutionen, der herefter træffer afgørelse.

Der kan dispenseres fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionerne, når det er begrundet i særlige forhold.

14 Overgangsordninger

Studerende, der har gennemført et eller flere moduler efter reglerne i den tidligere studieordning for uddannelsen, kan, hvis den enkelte institutions forhold tillader det, afslutte uddannelsen efter disse tidligere regler.

Studerende, der har gennemført et eller flere moduler efter den tidligere studieordning, kan afslutte uddannelsen efter reglerne i denne studieordning. Institutionerne udarbejder i forbindelse hermed i fællesskab særlige forløb på mindre end 5 ECTS-point i tilknytning til den enkelte studerendes afgangsprojekt, således at det sikres, at det samlede studieforløb for den enkelte studerende udgør i alt mindst 60 ECTS-point.

15 Retsgrundlag

Studieordningens retlige grundlag er fastsat i gældende:

Bekendtgørelse om diplomuddannelser

Bekendtgørelse af lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne

Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser

Bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område

Bekendtgørelse om fleksible forløb inden for videregående uddannelser for voksne

Retsgrundlaget kan læses på adressen www.retsinfo.dk

16 Bilag 1 Obligatoriske moduler (Ob)

Modul Ob 1. Pædagogisk viden og forskning

10 ECTS-point, ekstern prøve

Formål

Modulet skal kvalificere den studerende til at identificere og vurdere praktiske og teoretiske vidensformer indenfor den pædagogiske profession. Det skal kvalificere den studerende til at kunne vurdere pædagogisk viden, herunder ny forskning, med henblik på udvikling af pædagogisk praksis.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at

- undersøge hvordan pædagogik er begrundet i viden og værdier
- argumentere for pædagogiske tiltag på et pædagogisk viden- og værdigrundlag
- vurdere mulighederne for at gennemføre begrundede pædagogiske tiltag i praksis
- reflektere over sin professionelle position og selvforståelse indenfor den pædagogiske virksomhed

For at opnå disse kompetencer skal den studerende

Viden

- have indsigt i teorier om viden og pædagogisk videnskab
- have forståelse af samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen af pædagogisk viden og praksis
- kunne reflektere over hvilken betydning pædagogisk viden og etik har for den professionelle position

Færdigheder

- kunne analysere og vurdere det videns- og værdimæssige grundlag for pædagogisk praksis
- kunne analysere den samfundsmæssige baggrund for at pædagogisk viden efterspørges konkret i tid og sted
- kunne håndtere dilemmaer i den pædagogiske praksis knyttet til etik og forholdet mellem viden og praksis

Modul Ob 2. Undersøgelse af pædagogisk praksis

5 ECTS-point, intern prøve

Formål

Modulet skal kvalificere den studerende til at undersøge og dokumentere pædagogisk praksis. Den studerende skal udvikle færdigheder til på et metodologisk reflekteret grundlag at frembringe empiriske data om pædagogisk praksis.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • udvikle et metodisk begrundet design for undersøgelse af pædagogisk praksis • håndtere arbejdsprocesserne i forbindelse med at gennemføre en mindre empirisk undersøgelse 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om muligheder og begrænsninger ved forskellige kvantitative og kvalitative metoder til undersøgelse af pædagogisk praksis • kunne identificere og reflektere over metodiske problemstillinger, der knytter sig til undersøgelser af pædagogisk praksis 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne begrunde metodevalg i relation til undersøgelse af pædagogisk praksis

17 Bilag 2a Fælles valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område (Vf)

Modul Vf 1: Bæredygtighed i pædagogisk praksis

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Modulets formål er, at give den studerende kompetencer til at arbejde med bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab i pædagogiske og uddannelsesmæssige sammenhænge. Modulet skal kvalificere den studerende til at samarbejde lokalt, nationalt og globalt om at integrere bæredygtighed i pædagogisk praksis.

Modulet henvender sig til studerende, der ønsker at få et videnskabeligt og praksisrettet grundlag for at implementere bæredygtighed i dagtilbud, grundskole, ungdoms- og videregående uddannelser.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • påtage sig ansvar for at implementere en helheds- og udviklingsorienteret tilgang til bæredygtig udvikling i pædagogisk praksis • håndtere planlægning, udvikling, gennemførelse og evaluering af læringsforløb, som understøtter deltagernes udvikling af dannelse og kompetencer i forhold til bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab • indgå i relevant samarbejde om lærings- og uddannelsesaktiviteter for bæredygtig udvikling på tværs af fag, sektorer og erhverv 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om begreberne bæredygtighed, bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab • have indsigt i samspillet mellem sociale, miljømæssige, socio-økonomiske samt kulturelle aspekter i bæredygtig udvikling • have viden om didaktiske arbejdsformer, der understøtter deltagernes arbejde med bæredygtighed og bæredygtig udvikling 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne vurdere eget fags eller professions rolle, mulighed og ansvar i arbejdet med bæredygtig udvikling fra et lokalt til et globalt perspektiv • kunne reflektere over, interessekonflikter og dilemmaers centrale placering i arbejdet med bæredygtig udvikling i pædagogisk og uddannelsesmæssig sammenhæng • kunne analysere, vælge og begrunde valget af pædagogisk tilgang til håndtering af konkret udfordring i pædagogisk praksis, hvor bæredygtig udvikling skal prioriteres

Modul Vf 2: Evaluering og evalueringskompetence

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Formålet er, at den studerende alene og i samarbejde med andre kan etablere og udvikle eksisterende evalueringskulturer i pædagogisk arbejde i skoler, institutioner eller andre organisationer.

Modulet henvender sig til studerende, der ønsker styrkede kompetencer til at dokumentere og evaluere egen og kollegial praksis i forskellige pædagogiske kontekster og evaluere læring, udvikling og trivsel.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til</p> <ul style="list-style-type: none"> • at analysere potentialer i evalueringsresultaterne i relation til systematisk anvendelse i praksis • selvstændigt og i samarbejde med kolleger at gennemføre evalueringer og analysere resultater • at formidle resultater af evalueringer i institutions-, skole- eller øvrige organisationskontekster 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om evalueringsteori og -metoder i et udviklings- og læringsperspektiv relateret til konkrete kontekster • have indsigt i evalueringens anvendelsesaspekter og behandling af evalueringsresultater 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne vurdere og begrunde evalueringsbehov og -formål • kunne begrunde og designe evalueringsforløb i relation til læreprocesser og udviklingsprojekter i institutioner, skoler eller øvrige organisationer

Modul Vf 3: Kommunikation

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Formålet er, at den studerende opnår kompetencer til at håndtere kommunikative problemstillinger i praksis samt at reflektere over og forbedre egne kommunikative strategier og handlemuligheder. Modulet henvender sig således til studerende, der ønsker at udvikle den kommunikative praksis i samspillet med borgere og brugere, samarbejdspartnere og kolleger, samt studerende, elever og børn i deres daglige professionelle praksis.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • deltage selvstændigt i udvikling af egen professions kommunikative praksis • udvikle kommunikation og samarbejdsrelationer i og uden for eget fagområde • forholde sig kritisk reflekterende til egne kommunikative strategier 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om kommunikationsteorier og metoder • have indsigt i forskellige kommunikative strategier og handlemuligheder • kunne reflektere over kontekstens og relationens betydning for kommunikation 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende forskellige kommunikationsredskaber, herunder eksempelvis dialog, aktiv lytning og kropssprog • kunne anvende teori og metode i relation til kommunikative problemstillinger i egen praksis • kunne begrunde og udvælge relevante kommunikative strategier og handlemuligheder i egen praksis i relation til udvalgte målgrupper • kunne vurdere kontekstens og relationers betydning for kommunikationen

Modul Vf 4: Konflikthåndtering

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Formålet er at den studerende med afsæt i praksiserfaringer og med henblik på professionelle opgaver kan arbejde kontaktskabende med egne og andres konflikter og anvende processer og metoder til håndtering af konflikter.

Modulet henvender sig til studerende, der ønsker at udvikle kompetencer til at håndtere og forstå konflikter i professionelle sammenhænge.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • agere som vejledende og støttende tredje part med henblik på at håndtere konflikter i professionelle sammenhænge i større eller mindre grupper • kunne indgå i samarbejde om konflikthåndterende processer på arbejdspladser med forskellige værdier, normer og traditioner • udvikle samarbejde om konstruktiv konflikthåndtering, der understøtter konfliktkulturen i professionssammenhæng på individ-, gruppe- og organisationsplan 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne forstå konflikters grundlæggende mønstre og begreber; herunder betydningen af værdier, menneskesyn • have indsigt i basal konfliktløsning, afklarende samtaler og mægling 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne vurdere og begrunde forskellige metoder i relation til grundlæggende værdier og magtforhold i konflikter • kunne anvende forskellige metoder til konflikthåndtering • kunne mestre kommunikation, der understøtter relationsdannelse og konflikthåndteringsprocesser

Modul Vf 5: Kønsreflekteret pædagogik og lige deltagelsesmuligheder

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Formålet er at den studerende:

- med afsæt i praksiserfaringer og med henblik på professionelle opgaver, kan arbejde i og udvikle en kønsreflekteret pædagogisk praksis
- kan reflektere over og forstå, hvilke kategoriserings - og differentieringsformer, som skabes gennem de institutionelle tænke- og handlemåder
- kan identificere hvilken betydning kønsidentitet har for børns, unge og voksnes udviklings- og læreprocesser samt lige deltagelsesmuligheder

Modulet henvender sig til studerende, der ønsker at udvikle kompetencer til at arbejde professionelt med køn og mangfoldighed i institutionelle sammenhænge.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • udvikle en kønsreflekteret pædagogisk praksis, der skal indgå i understøttelse af børns og unges og voksnes sociale identitetsdannelse i mangfoldige, komplekse fællesskaber • identificere og udvikle pædagogiske miljøer, der understøtter børn, unge og voksnes mulighed for lige deltagelse i udviklings - og læreprocesser i et mangfoldighedsperspektiv med særligt fokus på køn, seksualitet og ligestilling • agere professionelt i komplekse mangfoldige, kontekster og indgå i tværprofessionelt samarbejde med henblik på at styrke det pædagogiske arbejde, der modvirker kønsstereotyper, kønsdiskriminerende aktiviteter og holdninger 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om paradigmer og perspektiver på kønsidentitet og diversitet • have indsigt i teori og metoder om individuelle, sociale, institutionelle og kulturelle faktorer strukturerende - og reproducerende betydning for identitet, køn, normer, værdier og handlemuligheder i mangfoldige fællesskaber • have viden om dilemmaer, diskurser og perspektiver på køn, seksualiteten, kulturel mangfoldighed som betydende for pædagogisk praksis • have indsigt i betydningen af kønsreflekteret praksis for børns, unges og voksnes trivsel, udvikling og lige deltagelses - og handlemuligheder 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne forstå, reflektere, analysere og vurdere problemstillinger og kompleksitet, der relaterer sig til kønsidentitet og diversitet • kunne anvende teorier og undersøgelses - og analysemetoder, der afdækker institutionelle, kulturelle og samfundsmæssige forhold, der har betydning for lige deltagelsesmuligheder og ligestilling relateret til køn, seksualitet og mangfoldighed • kunne håndtere dilemmaer og agere i relation til pædagogiske opgaver i forhold til køn og mangfoldighed, herunder kunne formidle, igangsætte, implementere, begrunde og evaluere aktiviteter og tiltag, der understøtter lige deltagelsesmuligheder ved anvendelse af lighedsprincipper og kønspektiver

Modul Vf 6: Mobning og sociale in- og eksklusionsprocesser

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Modulet henvender sig til studerende, der ønsker at få teoretisk viden om samt kompetencer til at identificere, forebygge og håndtere mobbesituationer i sociale og institutionelle sammenhænge.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtere forebyggelses- og interventionsarbejde i forhold til mobning • indgå i samarbejde på tværs af aktørgrupper i forebyggelses- og interventionsarbejdet • udvikle arbejdet med mobning med henblik på at styrke etiske og moralske forholdemåder og identifikationer 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om fænomenet mobning på baggrund af forskellige teoretiske paradigmer og forståelser. • have indsigt i forskellige positioner og komplekse sociale strukturer samt konsekvenser af mobning • kunne forstå forskelle mellem konflikter, mobning osv. i relation til identifikation af de forskellige processer - samt forskellige typer af mobning og krænkelser 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne analysere komplekse sociale processer og relationer • kunne anvende, vurdere og begrunde metoder til forebyggelse af mobning og intervention i mobbesituationer • kunne vurdere metodernes etiske muligheder og begrænsninger for alle parter • kunne reflektere over mobning som et socialt og kulturelt fænomen

Modul Vf 7: Pædagogisk arbejde i relation til negativ social kontrol

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Modulets formål er, at den studerende udvikler professionel dømmekraft og pædagogiske metoder til at indgå i samarbejde om forebyggelse og intervention i forhold til negativ social kontrol, der begrænser børn og unges livsudfoldelser og selvstændige valg.

Modulet henvender sig til studerende, der ønsker at håndtere problemstillinger i relation til negativ social kontrol i skole, dag- og fritidstilbud, samt til studerende der arbejder pædagogisk i andre kontekster.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtere udfordringer og dilemmaer, der påvirker børn og unges mulighed for lige deltagelse i udviklings- og læreprocesser i et mangfoldighedsperspektiv • medvirke til udvikling af indsatser med henblik på forebyggelse af negativ social kontrol • indgå i samarbejde på tværs af relevante aktørgrupper med henblik på at styrke det pædagogiske arbejde, der forebygger negativ social kontrol 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden fra forsknings- og udviklingsarbejde om negativ social kontrol, gruppe- og familiedynamikker samt æresrelaterede sociale praksisser • have indsigt i relevante konventioner, lovgivning, kommunale strategier og lokale indsatser vedr. forebyggelse af negativ social kontrol • have viden om dilemmaer, diskurser og perspektiver på køn, seksualitet og kulturel mangfoldighed som har betydning for pædagogisk og didaktisk praksis 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende, vurdere og begrunde metoder til at identificere, forebygge og håndtere mistrivsel relateret til negativ social kontrol og konflikter, herunder æresrelaterede - og kulturelt betingede konflikter • kunne indgå i forebyggende og indgribende tværprofessionelt og tværgående samarbejde med myndigheder og andre relevante aktører, samt i tillidsskabende forældresamarbejde • kunne analysere dilemmaer, diskurser og perspektiver på køn, seksualitet og kulturel mangfoldighed som har betydning for børn og unges deltagelsesmuligheder • kunne planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske og didaktiske aktiviteter med udgangspunkt i kønsreflekterede, interkulturelle og normkritiske tilgange

Modul Vf 8: Samarbejde med forældre og pårørende i dagtilbud, skoler og pædagogiske institutioner

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Formålet med modulet er, at de studerende kvalificerer sig til mangfoldigt og komplekst samarbejde med forældre eller pårørende om børn, unge eller voksnes trivsel, læring, udvikling og deltagelse i relation til individ, gruppe eller institution.

Den studerende skal professionelt kunne samarbejde om hverdagslige og komplekse problemstillinger samt etiske dilemmaer med forældre eller pårørende.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • indgå i, varetage og udvikle ligeværdigt samarbejde med forældre eller pårørende • rammesætte og tilrettelægge et forældre- eller pårørendesamarbejde i henhold til lovgivning og etiske aspekter med fokus på relevante målgruppers perspektiver og kompleksitet • 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i og reflektere over politiske, samfundsmæssige og historiske perspektiver, herunder lovgivning, i forhold til forældre- og pårørendesamarbejde og offentlige institutioner • have viden om og kunne reflektere over forældre- og pårørendesamarbejdets betydning for barnets, den unges eller den voksnes trivsel, læring, udvikling og deltagelsesmuligheder • have viden om og kunne forstå mangfoldige forældre- eller pårørende perspektiver, familier og rollers betydning i samarbejdet • have viden om kommunikationsformer, interaktioner og relationsarbejdets betydning i samarbejdet med – og imellem forældre eller pårørende 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende og begrunde viden om politiske perspektiver og diskurser om forældre og pårørende både i det kollegiale samarbejde og i samarbejdet med forældre og pårørende • kunne analysere og vurdere samarbejde ud fra henholdsvis et fagprofessionelt og et målgruppe- og forældre- eller pårørendeperspektiv samt kunne foretage perspektivskifte – også i det kollegiale samarbejde • kunne udvikle, tilrettelægge og indgå i differentierede samskabende og inkluderende forældre- eller pårørendesamarbejder på en anerkendende, ligeværdig og tillidsskabende måde, der understøtter barnets, den unges eller den voksnes trivsel, læring, udvikling og deltagelse

Modul Vf 9: Åben skole: samarbejde på tværs

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Formålet er, at den studerende udvikler kompetencer til at samarbejde med andre professioner, institutioner og organisationer i og uden for grundskolen til at gennemføre, planlægge og evaluere åben-skole-aktiviteter.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • påtage sig ansvaret for at planlægge, gennemføre og evaluere åben-skole-projekter i et tværprofessionelt samarbejde mellem lærere, pædagoger og centrale aktører • udvikle åben-skole-aktiviteter, der rummer et samspil mellem æstetiske læreprocesser i skolen og hos den eksterne partner • reflektere over åben-skole-aktiviteter i et dannelsesperspektiv 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om metoder til planlægning, gennemførelse og evaluering af åben-skole-aktiviteter, der bidrager til opfyldelse af folkeskolens formål og mål • have indsigt i den historiske og kulturelle udvikling og samfundsmæssige begrundelser for rammerne af åben skole • have viden om muligheder og udfordringer i tværprofessionelt samarbejde inden for såvel som uden for rammerne af grundskolen • have viden om æstetiske og praksisorienterede læreprocesser og om pædagogiske og didaktiske teories transfer mellem skolens, fritidsdelens og eksterne partners forskellige læringsrum og didaktisk praksis. 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne planlægge, gennemføre og evaluere åben-skole-aktiviteter, der bidrager til opfyldelsen af folkeskolens fag og obligatoriske emner i samarbejde med brugere og eksterne samarbejdspartners mål og interesser • kunne sætte eksempler på åben-skole-aktiviteter ind i en historisk og samfundsmæssig sammenhæng og reflektere over samme • kunne mestre åben-skole-aktiviteter i tværprofessionelt samarbejde mellem lærere, pædagoger og eksterne samarbejdspartnere • kunne mestre åben-skole-aktiviteter, der rummer et samspil mellem æstetiske og praksisorienterede læreprocesser i skolen og hos eksterne partnere.

Modul Vf 10: Praksisfaglighed i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Formål

Formålet er at understøtte de studerendes udvikling af kompetencer i at planlægge, gennemføre, analysere, vurdere og udvikle praksisfaglig undervisning med blik for individuelle og fælles læreprocesser i spændingsfeltet mellem udvikling, uddannelse og dannelse.

Modulet henvender sig til studerende, der gerne vil arbejde med praksisfaglige pædagogiske og didaktiske tilgange. Det kan både være med fokus på monofaglige og tværfaglige forløb samt i fagprofessionelle og tværprofessionelle sammenhænge.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge, gennemføre, analysere, vurdere og udvikle praksisfaglige aktiviteter og undervisningsforløb med blik for meningsfulde og samskabende læreprocesser • håndtere forskellige praksisfaglige diskurser i lyset af et udviklings-, uddannelses- og dannelseperspektiv og kunne træffe og begrunde pædagogiske, didaktiske og organisatoriske valg med afsæt heri 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have kendskab til læreprocesser i spændingsfeltet mellem praksis og teori • have viden om praksisfaglige modeller og bagvedliggende pædagogiske og didaktiske teorier og tilgange • kunne reflektere over anvendelse af praksisfaglighed i både enkeltfaglige og tværfaglige sammenhænge i relation til læring, udvikling og trivsel • have indsigt i hvordan samarbejde og organisering internt som eksternt kan understøtte praksisfaglighed 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne begrunde didaktiske valg med afsæt i at koble praksis, praksisviden og teori • kunne tilrettelægge, gennemføre, analysere og vurdere praksisfaglige undervisnings- og aktivitetsforløb • kunne integrere praksisfaglige elementer i både enkeltfaglige og tværfaglige forløb og aktiviteter i spændingsfeltet mellem uddannelse og dannelse • kunne indgå i samarbejde med kolleger og eksterne aktører om udvikling af praksisfaglig undervisning med henblik på at skabe meningsfulde deltagelsesmuligheder

18 Bilag 2 b Fælles valgfrie moduler om praktikvejledning inden for uddannelsens faglige område (Vfp)

Modul Vfp1: Praktikvejleder til pædagoguddannelsen

10 ECTS-point, ekstern prøve

Formål

Modulet svarer til den tidligere praktikvejlederuddannelse til pædagoguddannelsen.

Med afsæt i den studerendes egne erfaringer og praktikstedets praksis, arbejdes der på modulet med vejledningsfaglige, læringsteoretiske og voksendidaktiske temaer og problemstillinger, der sætter den studerende i stand til at varetage opgaven som praktikvejleder i den pædagogstuderendes praktikuddannelsesperiode.

Den, der har gennemført modulet kan anvende betegnelsen praktikvejleder.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • tilrettelægge, gennemføre, dokumentere og evaluere vejledningsforløb for pædagogstuderende • rammesætte en reflekteret, professionel kommunikation med den pædagogstuderende om praktikperiodens faglige kompetencemål og den studerendes læringsmål for perioden • identificere, analysere og diskutere centrale praktiske og teoretiske problemstillinger af didaktisk karakter i tilknytning til praktikken og dokumentere eget og andres arbejde med praktikvejlederopgaver i praktikuddannelsesperioden • udvikle og understøtte praktikstedets uddannelseskultur 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i praktikstedets organisation og tilrettelæggelse af praktikperioden som uddannelseselement i pædagoguddannelsen • have viden om iagttagelses-, videns- og vurderingsformer, læringsteori og voksendidaktik, herunder deltagerforudsætninger og deltagelsesmuligheder • have indsigt i vejledningsformer og -metoder, herunder magtdimensionen i vejledningen og etiske udfordringer. 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne tilrettelægge den studerendes praktikuddannelse for praktikperioden med afsæt i praktikstedets værdigrundlag og undersøgelse af egen praksis • kunne udvikle differentierede læringsmiljøer og fællesskaber med kobling til den studerendes læringsmål • kunne udøve differentieret vejledning med opmærksomhed på professionel kommunikation og indgå i medbedømmelse af den studerendes arbejde med de faglige kompetencemål med kobling til den studerendes dokumentation af praktikforløb

Modul Vfp2: Praktikvejleder til læreruddannelsen

10 ECTS-point, ekstern prøve

Formål

I tilknytning til den integrerede praktik i læreruddannelsen skal de studerende tilegne sig kompetencer til at udvikle skolens uddannelseskultur herunder at understøtte kollegaers vejledningspraksis. Herudover skal de studerende tilegne sig kompetencer til at varetage opgaven som vejleder for og bedømmer af lærerstuderende i praktik.

Modulet henvender sig til lærere i grundskolen, der skal koordinere skolens praktik og vejlede kollegaer som har lærerstuderende i praktik

Den, der har gennemført modulet, kan anvende betegnelsen praktikvejleder.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at

- udvikle og understøtte skolens uddannelseskultur herunder kollegernes vejledningspraksis
- støtte lærerstuderendes læring i praksis gennem undersøgelse, refleksion og evaluering af pædagogiske og didaktiske problemstillinger
- vejlede og bedømme lærerstuderende i praktik i samarbejde med læreruddannelsen

For at opnå disse kompetencer skal den studerende

Viden

- have viden om skolens organisationskultur samt pædagogisk teori og praksis med særligt fokus på den integrerede praktik
- have viden om vejledningsteori, -etik og -praksis
- have viden om analoge og digitale dataindsamlings- og databehandlingsmetoder og deres anvendelighed i forhold til dokumentation, analyse og diskussion af vejledning, undervisning og læring

Færdigheder

- kunne tilrettelægge, gennemføre, evaluere og udvikle differentierede vejledningsforløb med kollegaer og lærerstuderende og i den forbindelse udvikle skolen som uddannelsessted
- kunne vejlede og bedømme lærerstuderende med opmærksomhed på etiske aspekter, der knytter sig til vejledning og bedømmelse
- kunne iagttage, undersøge og evaluere pædagogisk praksis og vejledning med anvendelse af en bred variation af dataindsamlings- og databehandlingsmetoder

Modul Vfp3: Praktiklærer i grundskolen

10 ECTS-point, intern prøve

Modulet opretholdes som 10 ECTS modul i 2024/2025. Samtidig udbydes to nye 5 ECTS moduler kaldet ”Praktiklærer i grundskolen. Vejledning og didaktik” og ”Praktiklærer i grundskolen. Vejledning og skolens organisatoriske virkelighed.”

Formål

I tilknytning til den integrerede praktik i læreruddannelsen skal de studerende tilegne sig kompetencer til at varetage opgaven som meduddanner, vejleder for og bedømmer af lærerstuderende i praktik. Modulet henvender sig til lærere i grundskolen, der skal have lærerstuderende i integreret praktik. Den der har gennemført modulet kan anvende betegnelsen praktiklærer.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at <ul style="list-style-type: none"> • understøtte de lærerstuderendes læreprocesser i den integrerede praktik i samarbejde med professionshøjskolen med henblik på, at de udvikler og opnår praktisk undervisningskompetence og lærerprofessionalitet • indgå i et samarbejde med de lærerstuderende og professionshøjskolen om varetagelse af lærerens opgaver som undervisning, mødevirksomhed, skoleudvikling og skole-hjem-samarbejde. 	
For at opnå disse kompetencer skal den studerende	
Viden <ul style="list-style-type: none"> • have viden om professionel dømmekraft og indsigt i vidensformer i relation til egen professionsudøvelse • have viden om voksnes læreprocesser og vejledning af lærerstuderende • have indsigt i skolens uddannelseskultur, herunder skolen som uddannelsesorganisation i samspil med professionshøjskolen • have viden om lærerfaglighed i relation til samspillet mellem undervisningsfag og lærerens grundfaglighed. 	Færdigheder <ul style="list-style-type: none"> • kunne reflektere over professionsidentitet i samarbejdet med lærerstuderende og undervisere fra professionshøjskolen • kunne understøtte de lærerstuderendes refleksioner over pædagogiske og didaktiske problemstillinger samt deres indbyrdes samarbejde i praktikgruppen • kunne planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i samarbejde med de lærerstuderende og undervisere fra professionshøjskolen • kunne understøtte de lærerstuderende i at identificere og analysere elevens deltagelse i og udbytte af undervisning

Modul Vfp4: Praktiklærer i grundskolen. Vejledning og didaktik

5 ECTS-point, intern prøve

Formål

I tilknytning til den integrerede praktik i læreruddannelsen skal de studerende tilegne sig kompetencer til at varetage opgaven som meduddanner, vejleder for og bedømmer af lærerstuderende i praktik. De to praktiklærermoduler henvender sig til lærere i grundskolen, der skal have lærerstuderende i integreret praktik.

Den der har gennemført begge moduler på hver 5 ECTS kan anvende betegnelsen praktiklærer.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål Det er målet, at den studerende, i rollen som meduddanner, gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til: <ul style="list-style-type: none"> • selvstændigt og i samarbejde med læreruddannere, at vejlede de lærerstuderende i den integrerede praktik med fokus på undervisning i skolens fag. 	
For at opnå disse kompetencer skal den studerende	
Viden <ul style="list-style-type: none"> • have viden om integreret praktik, professionsidentitet, lærerrollens dimensioner og de opgaver, der knytter sig til rollen som meduddanner • have viden om vejledning og facilitering af voksnes læreprocesser, samt hvordan de kan vejlede lærerstuderende i forhold til undervisning i skolens fag 	Færdigheder <ul style="list-style-type: none"> • kunne samarbejde med lærerstuderende og læreruddannere om planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning og praktik • kunne vejlede og bedømme lærerstuderende i praktik med fokus på den lærerstuderendes undervisningskompetence • kunne anvende fagbegreber og metoder til at rammesætte refleksive læreprocesser om pædagogisk og didaktisk udvikling i undervisningsfagene

Modul Vfp5: Praktiklærer i grundskolen. Vejledning og skolens organisatoriske virkelighed.

5 ECTS-point, intern prøve

Formål

I tilknytning til den integrerede praktik i læreruddannelsen skal de studerende tilegne sig kompetencer til at varetage opgaven som meduddanner, vejleder for og bedømmer af lærerstuderende i praktik.

De to praktiklærermoduler henvender sig til lærere i grundskolen, der skal have lærerstuderende i integreret praktik.

Den der har gennemført begge moduler på hver 5 ECTS kan anvende betegnelsen praktiklærer.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål Det er målet, at den studerende, i rollen som meduddanner, gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at <ul style="list-style-type: none"> • understøtte lærerstuderendes udvikling i lærerrollen og de lærerstuderendes kompetencer til at agere i skolens organisatoriske virkelighed. 	
For at opnå disse kompetencer skal den studerende	
Viden <ul style="list-style-type: none"> • have viden om, hvordan praktiklærere kan vejlede de lærerstuderende om skolens organisatoriske virkelighed, herunder teamsamarbejde, forældresamarbejde samt samarbejde på tværs af professioner og institutioner. • have viden om professionsidentitet, dimensioner i lærerrollen og hvordan de sammen med de lærerstuderende kan arbejde med at udvikle dem i praktikperioden 	Færdigheder <ul style="list-style-type: none"> • kunne samarbejde med lærerstuderende om planlægning, gennemførelse og evaluering af teamsamarbejde, forældresamarbejde og tværprofessionelt samarbejde • kunne rammesætte refleksive læreprocesser om skolens organisatoriske virkelighed, professionsidentitet og dimensioner i lærerrollen • kunne vejlede og bedømme lærerstuderende i praktik med fokus på de lærerstuderendes kompetence til at agere i og reflektere over lærerrollen i skolens organisatoriske virkelighed

19 Bilag 3 Uddannelsesretninger og retningspecifikke moduler (Rs)

Uddannelsesretningerne på det pædagogiske fagområde er fordelt i 4 indholdsområder, som er fagligt i familie med hinanden og som omfatter fælles områder for censur.

UDDANNELSESRETNINGERNES 4 INDHOLDSOMRÅDER

Uddannelsesretningerne med tilhørende retningspecifikke moduler er indholdsmæssigt placeret i 4 indholdsområder:

FAGLIG VEJLEDNING

PÆDAGOGIK, PSYKOLOGI OG KOMMUNIKATION

FAG OG LÆRING

ORGANISATIONSDUDVIKLING

INDHOLDSOMRÅDE: FAGLIG VEJLEDNING

Indholdsområdet består af følgende pædagogiske uddannelsesretninger:

19.1 Bevægelsesvejleder

19.2 Børns sprog

19.3 Danskvejleder

19.4 Engelskvejleder

19.5 Læringsvejleder

19.6 Læsevejledning i grundskolen

19.7 Matematikvejleder

19.8 Naturfagsvejleder

19.9 Ordblindelærer i grundskolen

19.10 Sprogfagsvejleder

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.1 BEVÆGELSESVejleder

Formål

Uddannelsesretningens formål er at bibringe den studerende kompetencer til at udvikle, vejlede og koordinere arbejdet med skolens implementering af bevægelse i hverdagen.

For at opnå uddannelsesretningen Bevægelsesvejleder skal alle uddannelsens moduler indgå.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • udvikle og implementere en kultur hvor bevægelse tænkes sammen med skolens rammer, mål, undervisning og daglige virke • igangsætte og stimulere den faglige debat, samt igangsætte udviklingsarbejder med henblik på at udvikle og styrke skolens bevægelseskultur • udøve, integrere og samarbejde om vejledning inden for inddragelse af bevægelse i skolens daglige virke og undervisning 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om læringsmålsorienteret didaktik og om læringsmålstyret undervisning • have viden om den institutionelle, historiske og kulturelle betydning af idræt og bevægelse i en samfundsmæssig kontekst • have viden om sammenhænge mellem fysisk aktivitet og læring, sundhed og trivsel • have viden om kommunikation, procesledelse, vejledningsteori- og metoder 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne planlægge, gennemføre og evaluere læringsmålstyret undervisning i bevægelse • kunne vejlede og inspirere kolleger, ledelse og samarbejdspartnere i at anvende bevægelse til at fremme læring, sundhed, trivsel, inklusion og motivation hos børn, unge og voksne • kunne kombinere faglig viden med pædagogisk og didaktisk viden og i forhold hertil perspektivere praksiserfaringer • kunne beskrive, analysere og vurdere læringssituationer og formidle relevante handlemuligheder relateret til bevægelse

Moduler

Modul 1: Faglig vejledning i skolen

Modul 2: Bevægelse og læring

Modul 3: Bevægelse, trivsel og sundhed

Modul Rs 19.1.1: Faglig vejledning i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om praksislæringsteori – herunder organisatoriske betingelser for læreprocesser
- har indsigt i vejledningsteori, -metoder og procesledelse
- har indsigt i pædagogisk udviklingsarbejde, evalueringsteori og metode

Færdigheder

- kan reflektere over iagttagelsespositioner og interaktionsprocesser i samarbejdet
- kan begrunde, rammesætte, lede og evaluere kollegiale udviklingsprocesser
- mestrer kommunikative kompetencer i forhold til at etablere og facilitere det fagdidaktiske udviklingsarbejde
- kan reflektere over og håndtere valg og etiske dilemmaer i samarbejdet

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at rammesætte og proceslede fagdidaktiske udviklingsprocesser
- mestrer anvendelsen af forskellige vejledningsfaglige tilgange og positioner
- kan indgå i, facilitere og udvikle samarbejdet omkring faget eller det faglige områdes udvikling i skolen

Modul Rs 19.1.2: Bevægelse og læring

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om evidensen bag fysisk aktivitets sammenhæng med læring og motivation
- har viden om bevægelse, idræt, læring og pædagogik i en samfundsmæssig og institutionel kontekst

Færdigheder

- kan kombinere faglig viden om bevægelse og bevægelseskvaliteter med pædagogisk og didaktisk viden
- kan beskrive, analysere og vurdere læringssituationer og formidle relevante handlemuligheder relateret til bevægelse

Kompetencer

- kan udvikle og implementere en kultur hvor bevægelse samtænkes med skolens rammer, mål, undervisning og daglige virke
- kan indgå i samarbejde om udvikling og anvendelse af rum og rammer i bevægelses- og læringsperspektiv
- kan udvikle didaktiske metoder og modeller til implementering af inkluderende arbejde med bevægelse og læring i skolen.

Modul Rs 19.1.3: Bevægelse, trivsel og sundhed

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om skolens betydning for bevægelse, trivsel og sundhed i et samfundsmæssigt perspektiv
- har viden om betydningen af fysisk aktivitet i sammenhæng med sundhed og trivsel
- har indsigt i sammenhængen mellem nationale, lokale og skolens egne mål for sundhed, bevægelse og trivsel

Færdigheder

- kan anvende og udvikle metoder og modeller til implementering af arbejdet med sundhed, bevægelse og trivsel i skolen.
- kan kombinere sundhedspædagogisk og didaktisk viden og perspektivere praksiserfaringer
- kan beskrive, analysere, vurdere og formidle relevante problemstillinger og handlemuligheder inden for sundhed, trivsel og bevægelse

Kompetencer

- kan udvikle og implementere en kultur hvor bevægelse, trivsel og sundhed er en integreret del af skolens virke
- kan indgå i samarbejde om at skabe visioner, mål, rum og rammer i et sundheds-, bevægelses- og trivselsperspektiv

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.2 BØRNS SPROG

Formål

Formålet er at uddanne til at kunne arbejde med børns sprog i dagtilbud og andre pædagogiske kontekster på baggrund af indsigt i børns sproglige og kommunikative tilegnelse og udvikling. Endvidere at kunne indgå i samarbejde med forældre, kolleger og øvrige relevante samarbejdspartnere om sprogindsatser samt påtage sig vejledningsfunktioner for kolleger og forældre.

Den, der har gennemført uddannelsesretningens moduler, kan anvende betegnelsen sprogvejleder.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • rammesætte, planlægge, gennemføre, kvalificere, evaluere og videreudvikle sprogindsatser • håndtere sprogindsatser på individ - og gruppeniveau • indgå i samarbejdsrelationer m.h.p. udvikling af sprogindsatser • varetage og udvikle rollen som sprogvejleder 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om forskningsbaserede teorier om børns sprogtilegnelse og kommunikative udvikling • kunne reflektere over læringsmiljøets betydning for børns sprogilegnelse og kommunikative udvikling • have indsigt i forskellige metoder til at undersøge, kvalificere og udvikle sprogindsatser • kunne reflektere over forskellige evalueringsparadigmer samt vejledningsfunktioner 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne begrunde relevante sprogindsatser rettet mod forskellige målgrupper • kunne anvende teorier, metoder og begreber til at analysere og kvalificere sprogindsatser • kunne vurdere relevans samt fordele og ulemper ved forskellige evalueringsmetoder og - tilgange • kunne varetage rollen som sprogvejleder overfor forældre og øvrige relevante samarbejdspartnere

Moduler

Modul 1: Børns sprogilegnelse

Modul 2: Sprogpædagogik og sprogindsatser

Modul 3: Vejledning, dokumentation og samarbejde i forhold til børns sprog

Modul Rs 19.2.1: Børns sprogtilegnelse

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i kognitive, interaktionelle og sociale aspekter af børns sproglige og kommunikative tilegnelse og udvikling
- kan reflektere over forskellige læringsmiljøers betydning for børns sproglige og kommunikative tilegnelse og udvikling

Færdigheder

- kan anvende viden om sproglige forudsætninger for læsning til at understøtte planlægning af sprogindsatser.

Kompetencer

- kan anvende viden om nyere forskningsbaserede teorier om børns sprogtilegnelse og -udvikling som ramme for planlægning af sprogindsatser på individ - og gruppeniveau
- kan indgå i samarbejde og dialog om sprogindsatser for alle børn, herunder tosprogede, gennem indsigt i sprogets opbygning, herunder det danske sprog i forhold til andre sprog
- kan reflektere over tilgange og måder at evaluere børns sproglige udvikling og funktionelle kommunikative kompetencer m.h.p. at identificere og begrunde behov for indsatser

Modul Rs 19.2.2: Sprogpædagogik og sprogindsatser

10 ECTS-points, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om børns sprog
- har indsigt i og kan reflektere over børns sproglige læreprocesser på individ- og gruppeniveau

Færdigheder

- kan indgå i samarbejde med forældre og øvrige relevante samarbejdspartnere om børns sprog
- kan vurdere og reflektere over didaktiske modeller til udvikling af sproglige læringsmiljøer

Kompetencer

- kan anvende viden om børns sproglige og skriftsproglige tilegnelse og udvikling til planlægning og kvalificering af sproglige læringsmiljøer og sprogindsatser på individ- og gruppeniveau
- kan reflektere over og anvende evaluering af sprogindsatser på individ- og gruppeniveau

Modul Rs 19.2.3: Vejledning, dokumentation og samarbejde i forhold til børns sprog
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i teorier om vejledning, voksenlæring og pædagogiske forandringsprocesser
- har viden om forskellige typer af data og metoder til evaluering samt dokumentation af sproglig praksis

Færdigheder

- kan reflektere over videnskabsteoretiske positioner og deres betydning for dokumentationen af børns sproglige udvikling og pædagogisk praksis
- kan reflektere over og kvalificere evaluering og dokumentation af sproglig praksis

Kompetencer

- kan forestå vejledning af kolleger og forældre ift. sprogindsatser på individ - og gruppeniveau
- kan indgå i samarbejde med kolleger, forældre, ledelse og øvrige relevante samarbejdspartnere om specifikke og generelle sprogindsatser
- kan påtage sig ansvar for at kvalificere og udvikle sprogindsatser på baggrund af eksisterende praksis, dokumentation og data om børns sproglige udvikling.

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.3 DANSKVEJLEDER

Formål

Formålet med danskvejlederuddannelsen er at kvalificere dansklæreren til at varetage igangsættende, udviklende, vejledende og koordinerende funktioner i forbindelse med skolens undervisning i dansk.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • Igangsætte og understøtte faglig diskussion om danskfagets indhold og didaktik, samt implementere udviklingsarbejder med henblik på at fremme praksisudvikling inden for faget dansk • vælge og anvende metoder samt kombinere faglig viden med didaktisk viden til identifikation af, refleksion over og vurdering af problemstillinger i danskfaget • vejlede i didaktiske perspektiver vedrørende planlægning, gennemførelse og evaluering af danskundervisning i henhold til gældende styringsdokumenter, samt varetage koordinerende funktioner i forbindelse med skolens undervisning i dansk 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne reflektere over professions-relaterede didaktiske problemstillinger i danskfaget • have indsigt i udviklingsprojekter og aktuel forskning inden for dansk-undervisningen • have indsigt i teorier og metoder vedrørende kollegiale læreprocesser og vejledning af kolleger • have indsigt i danskvejlederfunktionens indhold, metoder, etik og særlige udfordringer 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne vælge og anvende teorier og metoder til analyse og vurdering af forskelligartede tekster i danskundervisningen • kunne anvende viden om udviklingsprojekter og aktuel forskning til at udvikle danskundervisningen • kunne vejlede om danskfaglige læreprocesser i danskfagets fire kompetenceområder

For at opnå uddannelsesretningen Danskvejleder skal uddannelsen indeholde fagmodulerne Faglig vejledning i skolen, Dansk sprog og literacydidaktik samt ét af de to litteraturmoduler; modul 3 eller 4.

Faglige moduler

Modul 1: Faglig vejledning i skolen

Modul 2: Dansk sprog og literacydidaktik

Modul 3: Litteratur og litteraturdidaktik

Modul 4: Børne- og ungdomslitteratur

Modul Rs 19.3.1: Faglig vejledning i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om praksislæringsteori – herunder organisatoriske betingelser for læreprocesser
- har indsigt i vejledningsteori, -metoder og procesledelse
- har indsigt i pædagogisk udviklingsarbejde, evalueringsteori og metode

Færdigheder

- kan reflektere over iagttagelsespositioner og interaktionsprocesser i samarbejdet
- kan begrunde, rammesætte, lede og evaluere kollegiale udviklingsprocesser
- mestrer kommunikative kompetencer i forhold til at etablere og facilitere det fagdidaktiske udviklingsarbejde
- kan reflektere over og håndtere valg og etiske dilemmaer i samarbejdet

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at rammesætte og proceslede fagdidaktiske udviklingsprocesser
- mestrer anvendelsen af forskellige vejledningsfaglige tilgange og positioner
- kan indgå i, facilitere og udvikle samarbejdet omkring faget eller det faglige områdes udvikling i skolen

Modul Rs 19.3.2: Dansk sprog og literacydidaktik

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om sproget/tegn som system og sproget/tegn i brug, samt tegnets funktioner og betydningspotentiale
- har indsigt i forskellige teorier om tilegnelse af sproglige og semiotiske kompetencer og om sprogets/tegnets betydning for børns udvikling og læring

Færdigheder

- kan foretage en systematisk sproglig analyse og vurdering af skrift- og talesprog med relevans for danskundervisning i skolen
- kan foretage en systematisk multimodal analyse og vurdering af tekster med relevans for danskundervisningen i skolen
- kan foretage en sprogbeskrivelse af tekster spændende fra hele tekster til sprogets mindste dele ved brug af pragmatik, tekstlingvistik, semantik, syntaks, ordklasselære, morfologi og fonologi.
- kan foretage en beskrivelse af multimodale tekster spændende fra hele tekster til brugen af semiotiske ressourcer ved brug af pragmatik og semiotik
- kan analysere og vurdere elevproducerede tekster såvel mundtlige som skriftlige

Kompetencer

- kan udvikle egen praksis inden for modulets område og indgå i dialog med kolleger om vurdering af læremidler og udvikling af undervisningen i sprog
- kan vurdere og begrunde didaktiske valg og sprog- og literacydidaktiske tilgange og metoder i danskundervisningen

- kan vurdere og reflektere over literacydidaktiske perspektiver og problemstillinger, som knytter sig til elevernes tekstkompetencer herunder skriftlig og multimodal reception, produktion, mundtlighed, dansk som andetsprog og lærerens opgave som literacyvejleder

Modul Rs 19.3.3: Litteratur og litteraturredaktik

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om litteratur og litteraturens egenart som æstetisk artefakt
- har viden om litteraturens historiske foranderlighed og kontekstforankring
- har indsigt i forskellige litteraturteoretiske, -didaktiske og -metodiske tilgange
- har viden om forskellige genrer, perioder og forfattere i dansk og anden nordisk litteratur

Færdigheder

- kan udvælge, anvende og begrunde valg af litteratur ud fra forskellige didaktiske kriterier og forskningsresultater
- kan analysere og fortolke litteratur ud fra bevidst valgte litteraturteoretiske og -metodiske tilgange
- kan analysere og fortolke nyere og ældre litteratur ud fra centrale elementer som genre, komposition, fortæller, virkemidler og stil

Kompetencer

- kan udvikle egen praksis inden for modulets område og indgå i dialog med kollegaer om udvikling af litteraturundervisningen
- kan diskutere og håndtere fagdidaktiske problemstillinger og metoder, der lægger op til en undersøgende og udviklende litteraturundervisning herunder litteraturens egenart og legitimering

Modul Rs 19.3.4: Børne- og ungdomslitteratur

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om børne- og ungdomslitteraturens litteratur- og kulturhistorie
- har viden om forskellige børnelitterære tendenser, repræsentative forfatterskaber og genrer, herunder billedbogen som medie og æstetisk multimodal tekst
- har indsigt i børnelitteraturens egenart og relationen mellem børnelitteratur, multimodalitet og pædagogik

Færdigheder

- kan reflektere over børnelitteraturens og andre æstetiske multimodale teksters æstetik, forskellige barndomssyn og dannelsesforestillinger
- kan begrunde valg og anvendelse af børne- og ungdomslitteratur ud fra forskellige vurderingskriterier og formål fra værklæsning i litteraturundervisningen til børns selvstændige læsning og mediebrug
- kan analysere og fortolke børne- og ungdomslitteratur

Kompetencer

- kan udvikle egen praksis inden for modulets område og indgå i dialog med kollegaer om udvikling af undervisning i og formidling af børne- og ungdomslitteratur herunder multimodale æstetiske tekster
- kan vurdere og håndtere forskningsresultater i relation til det børnelitterære felt, samt reception i et litteraturpædagogisk og multimodalt perspektiv, herunder læsevaner, læselyst, mediebrug, dannelse og multimodale formidlingsformer

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.4 ENGELSKVEJLEDER

Formål

Uddannelsesretningens formål er at kvalificere den studerende til at varetage udviklende, rådgivende, koordinerende og styrende funktioner i forbindelse med skolens undervisning i engelsk. Den studerende skal gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering kunne planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske tiltag inden for engelskundervisningen med henblik på at kunne vejlede kolleger og ledelse. For at opnå uddannelsesretningen Engelskvejleder skal alle uddannelsens moduler indgå.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • vedligeholde, vejlede om og udvikle engelskfagets didaktik og evalueringskultur • igangsætte og stimulere den faglige debat samt implementere udviklingsarbejder med henblik på at styrke skolens engelskundervisning. 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om sammenhængen mellem sprogtilegnelsesteorier og sprogdidaktik • have viden om forskning og udvikling indenfor fremmedsprogsdidaktik og metoder • have viden om forskning og udvikling i interkulturel pædagogik 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende metoder til at analysere, dokumentere og evaluere praksis inden for læringsmålstyret engelskundervisning og evaluering • kunne vejlede kolleger og ledelse vedrørende engelskundervisningens indhold og metoder • kunne udvikle praksis på baggrund af forsknings- og udviklingsarbejde

Moduler

Modul 1: Faglig vejledning i skolen

Modul 2: Sprogtilegnelse og sprogundervisning

Modul 3: Engelsk som kulturteknik

Modul Rs 19.4.1: Faglig vejledning i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om praksislæringsteori – herunder organisatoriske betingelser for læreprocesser
- har indsigt i vejledningsteori, -metoder og procesledelse
- har indsigt i pædagogisk udviklingsarbejde, evalueringsteori og metode

Færdigheder

- kan reflektere over iagttagelsespositioner og interaktionsprocesser i samarbejdet
- kan begrunde, rammesætte, lede og evaluere kollegiale udviklingsprocesser
- mestrer kommunikative kompetencer i forhold til at etablere og facilitere det fagdidaktiske udviklingsarbejde
- kan reflektere over og håndtere valg og etiske dilemmaer i samarbejdet

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at rammesætte og proceslede fagdidaktiske udviklingsprocesser
- mestrer anvendelsen af forskellige vejledningsfaglige tilgange og positioner
- kan indgå i, facilitere og udvikle samarbejdet omkring faget eller det faglige områdes udvikling i skolen

Modul Rs 19.4.2: Sprogtilegnelse og sprogundervisning

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om sammenhængen mellem generel videnskabsteori, sprogsyn, sproglæringssyn og skiftende sprogundervisningsparadigmer

Færdigheder

- kan anvende viden om forskning og udvikling inden for sprogtilegnelsesteori til systematisk refleksion og dokumentation i arbejdet med elevcentreret målsætning og evaluering i en tidssvarende engelskundervisning
- kan analysere, begrunde og udvikle læringsbetingelser og læringsituationer i engelskundervisningen
- kan monitorere, analysere og vurdere elevsprog/intersprog samt opstille relevante differentierede mål for progression under anvendelse af viden om sproglæringsstrategier

Kompetencer

- kan indgå i samarbejds- og vejledningssituationer med engelskfaglige kolleger og påtage sig medansvar for udvikling af en tidssvarende sprogundervisningskultur
- kan analysere, vurdere og begrunde anvendelsen af forskellige former for læremidler
- kan analysere og vurdere læseplaner og uddannelsesplanlægning i et samfundsmæssigt perspektiv

Modul Rs 19.4.3: Engelsk som kulturteknik
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i interkulturel didaktik og kan tilrettelægge, analysere, vurdere og udvikle undervisning i interkulturel kommunikativ kompetence
- har viden om det engelske sprogs historie og udbredelse og dets varierede former og funktioner som første- eller andetsprog, fremmedsprog, internationalt sprog samt lingua franca i en globaliseret, demokratisk kontekst

Færdigheder

- kan anvende sin viden om det engelske sprogs struktur og brug til evaluering og feedback med henblik på at fremme elevers sproglige bevidsthed, produktion og progression
- behersker målsprog og -sprogbrug og kan udtrykke sig nuanceret med valg af passende register og syntaks i forhold til genre og kontekst

Kompetencer

- kan beskrive, analysere og fortolke tekster samt planlægge litteraturpædagogisk arbejde under hensyntagen til litteraturens kultur- og samfundsmæssige aspekter
- kan analysere og diskutere global kommunikation på målsproget og kan påtage sig ansvar for at etablere internationale kontakter samt udvikle internationalt samarbejde

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.5 LÆRINGSVEJLEDER

Formål

Uddannelsesretningens formål er at bibringe den studerende kompetencer til at udvikle organisation og pædagogisk praksis i samarbejde med ledelse og kolleger.

Den studerende udvikler arbejdsmetoder, der kan skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst i det pædagogiske læringscenter og organisationen.

Med afsæt i forskningsbaseret viden og praksisviden skal den studerende kunne håndtere komplekse pædagogiske problemstillinger, der angår organisationsudvikling, læring, vejledning, formidling og udvikling af læringsmiljøer.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne indgå i samarbejder om at designe og lede komplekse pædagogiske og strategiske udviklingsopgaver samt forandringsprocesser • kunne igangsætte, gennemføre, vurdere og begrunde vejledningsopgaver i organisationen i relation til aktuelle indsatsområder på baggrund af data og et relevant vidensgrundlag 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om lære- udviklings- og forandringsprocesser i skolen • kunne reflektere over etiske dilemmaer i kommunikation og vejledningspraksis • have indsigt i anvendelse af forskningsbaseret viden i en professionel praksis i relation til undervisning, vejledning og organisationsudvikling • have viden om læringsressourcers relation til skolens læringskultur og understøttelse af udviklingsinitiativer 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne facilitere indsamling, analyse af og pædagogisk refleksion over data og evalueringresultater i forhold til vejlednings- og udviklingsopgaver • kunne reflektere over og anvende viden og metoder om formidling, undervisning og læring i pædagogisk praksis og læringsfællesskaber • kunne facilitere læreprocesser med henblik på at skabe nye og eksperimenterende læringsrum og undervisningsformer • kunne vurdere, vælge og begrunde metoder og tilgange i relation til vejlednings- og procesledelse

Moduler

Modul 1: Læring og didaktisk design

Modul 2: Vejledning og organisatoriske læreprocesser

Modul 3: Pædagogisk it og digitale læringsformer

Modul 4: Formidling, læringsmiljøer og kulturarbejde

Modul 5: Teknologiforståelse og digitale kompetencer

For at opnå uddannelsesretningen Læringsvejleder skal følgende retningsgivende moduler indgå:

1) Læring og didaktisk design og 2) Vejledning og organisatoriske læreprocesser. Det valgfrie tredje modul kan vælges mellem modul 3: Pædagogisk it og digitale læringsformer, modul 4: Teknologiforståelse og digitale kompetencer eller Modul 5: Formidling, læringsmiljøer og kulturarbejde.

Modul Rs 19.5.1: Læring og didaktisk design

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i forskellige læringsteoretiske perspektiver og tilgange og deres betydning for tilrettelæggelse af læringsmiljøer og udvikling af viden
- har viden om didaktisk design og designtænkning i forberedelse, gennemførelse og evaluering af undervisningen
- har viden om digitale og analoge læringsressourcers betydning for pædagogisk praksis

Færdigheder

- kan udvikle eksperimenterende læringsmiljøer og undervisningsformer, der skaber rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst
- kan analysere og vurdere analoge og digitale læremidlers potentialer i pædagogisk praksis

Kompetencer

- kan indgå i samarbejde om at sætte forskningsbaseret viden om undervisning og læring i spil i organisationen
- kan indgå i samarbejder om pædagogik og didaktik med fokus på at udvikle, afprøve og evaluere forskellige elev- og lærerpositioner og læringsmiljøer.

Modul Rs 19.5.2: Vejledning og organisatoriske læreprocesser

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om vejledningsteorier og -metoder
- har viden om grundlæggende teorier, principper og strategier for organisations- og skoleudvikling
- har indsigt i kommunikationsteori og læreprocesteori

Færdigheder

- kan vurdere og anvende relevante metoder og værktøjer til facilitering af processer
- kan udvikle undersøgelses- og evalueringstiltag i forhold vejlednings- og udviklingsopgaver

Kompetencer

- kan understøtte videndelings-, lærings- og forandringsprocesser i lokale organisatoriske kontekster og organisationskultur
- kan igangsætte, gennemføre, vurdere og begrunde vejlednings- og udviklingsopgaver i organisationen på baggrund af forskningsbaseret viden

Modul Rs 19.5.3: Pædagogisk it og digitale læringsformer

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om, hvad digitale teknologier betyder for didaktik og læring
- har viden om digitale artefaktens form, opbygning og betydning i omverdenen

Færdigheder

- kan vejlede kolleger i arbejdet med pædagogisk it og digitale læringsformer
- kan anvende digitale værktøjer til at differentiere undervisningen og skabe motiverende og engagerende læringsmiljøer
- mestrer metoder til digital produktion og design af læringsmiljøer, der fremmer børn og unges kreative og innovative kompetence

Kompetencer

- kan indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde om udvikling af digitalt understøttet undervisning og læring på baggrund af forskningsbaseret viden
- kan håndtere digitale teknologier og reflektere over deres anvendelse i et didaktisk og læringsteoretisk perspektiv.
- kan påtage sig ansvar for anvendelse af digitale teknologier i planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning og læring

Modul Rs 19.5.4: Formidling, læringsmiljøer og kulturarbejde

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om fysiske designs af læringsmiljøer og deres betydning for pædagogisk praksis.
- har indsigt i teorier om kreative, æstetiske og undersøgende tilgange til læring og deres betydning for pædagogisk praksis.
- har viden om formidlingsteori og -metoder.

Færdigheder

- kan udvikle, begrunde og gennemføre formidlingsopgaver i organisationen, herunder kulturtilbud og litteratur.

Kompetencer

- kan indgå i samarbejder om udvikling og evaluering af læringsmiljøer, der understøtter kreative, æstetiske og undersøgende arbejdsformer.
- kan indgå i samarbejder med henblik på at udvikle fysiske og virtuelle læringsmiljøer med fokus på oplevelse, fordybelse og virkelyst.

Modul Rs 19.5.5: Teknologiforståelse og digitale kompetencer
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om computationel tankegang, herunder data, strukturering, algoritmer og modellering
- har viden om teknologiers betydning for undervisning, didaktik og læring.
- har indsigt i forskellige designmetoder og -processer.

Færdigheder

- kan designe forløb, der med udgangspunkt i designtænkning og komplekse problemstillinger arbejder med børn og unges egne designprocesser.
- kan stilladsere børn og unges egne digitale designløsninger, med henblik på at styrke deres teknologiske handleevne og computationelle tankegang.

Kompetencer

- kan indgå i samarbejde om udvikling, gennemførelse og evaluering af forløb der understøtter faglighederne i forbindelse med teknologiforståelse.
- kan designe forløb, der med udgangspunkt i autentiske problemstillinger arbejder med digital myndiggørelse for at skabe en kritisk, reflektiv og konstruktiv forståelse af digitale artefakters muligheder og konsekvenser for individ, fællesskab og samfund
- kan udvikle børn og unges digitale kompetencer og teknologiforståelse og i samarbejde med kolleger reflektere over deres anvendelse i et didaktisk og læringsteoretisk perspektiv.

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.6 LÆSEVEJLEDNING I GRUNDSKOLEN

Formål

Uddannelsesretningens formål er at bibringe den studerende professionelle og videnskabeligt forankrede kompetencer i at varetage læsevejlederfunktionen i grundskolen. Med afsæt i sproglig og læsefaglig viden skal den studerende gennem teoretisk refleksion selvstændigt kunne identificere, vurdere, vejlede og handle i forhold til skriftsprogsfaglige problemstillinger i praksis. På baggrund af indsigt i teorier om læsning og skrivning, samt viden om skriftsprogstilegnelse, skriftsproglig udvikling og skriftsprogsdidaktik skal den studerende kunne imødekomme skriftsprogsfaglige behov hos forskellige elevgrupper samt give professionel vejledning om skriftsprogsundervisning til relevante målgrupper.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • formidle og kommunikere viden om læsning og skrivning til kolleger, ledelse og forældre • vejlede om skriftsprogstilegnelse, skriftsproglig udvikling og skriftsprogsundervisning fra 0. - 10. klasse • kunne identificere, afdække og vejlede i målrettede tiltag for elever med skriftsprogsvanskeligheder 0.-10. klasse • kunne forestå den løbende udvikling af handleplaner og didaktiske tiltag for skriftsprogsundervisning i dansk og andre fag 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i teori og viden om afkodning og sprogforståelse i læsning samt om vanskeligheder med læsning og skrivning • have indsigt i teori om læse-, stave- og skriveudvikling • have viden om skriftsprogsdidaktik og evalueringsformer på begynder-, mellem- og sluttrin • have viden om vejledningsteori og vejledningsmetoder 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne analysere og vurdere elevers læse-, skrive- og staveudvikling • kunne identificere og afdække skriftsproglige vanskeligheder og komme med forslag til tiltag • kunne vejlede omkring tilrettelæggelse og gennemførelse af differentieret skriftsprogsundervisning i 0.-10. klasse • kunne vejlede i formativ anvendelse af test- og evalueringsresultater

Moduler

Modul 1: Skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning 0.-3. klasse

Modul 2: Skriftsprogsudvikling og skriftsprogsundervisning 4.-10. klasse

Modul 3: Skriftsprogsvanskeligheder 0.-10. klasse

Den, der har gennemført de tre moduler på uddannelsesretningen (30 ECTS-point), kan anvende betegnelsen *Læsevejleder*.

For at opnå uddannelsesretningen PD, *Læsevejledning i grundskolen* skal alle uddannelsens tre moduler samt de tre obligatoriske moduler indgå (60 ECTS-point).

Modul Rs 19.6.1: Skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning 0.-3. klasse
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om dansk sproglære, herunder fonetik, ortografi, morfologi, syntaks og semantik, og kan anvende denne viden analytisk og didaktisk i forhold til skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning
- har viden om forudsætninger for afkodning og sprogforståelse i læsning

Færdigheder

- kan analysere og vurdere elevers skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsudvikling, herunder vejlede i formativ anvendelse af test- og evalueringsresultater

Kompetencer

- kan vejlede i tilrettelæggelse og gennemførelse af differentieret skriftsprogsundervisning i 0.-3. klasse,
- kan formidle og kommunikere viden om skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning i 0. - 3. klasse til relevante målgrupper
- kan analysere, reflektere over og vurdere problemstillinger inden for læseproces, skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning i 0. - 3. klasse på baggrund af indsigt i skriftsprogsudvikling.

Modul Rs 19.6.2: Skriftsprogsudvikling og skriftsprogsundervisning 4.-10. klasse
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om skriftsprogsudvikling og skriftsprogsundervisning, 4. – 10. klasse, herunder teorier inden for flydende læsning og sprogforståelse i læsning
- har viden om literacy-teorier samt viden om genre, tekstlingvistik, syntaks, morfologi og ortografi
- har viden om vejledningsteori og metoder til facilitering af kollegiale læreprocesser

Færdigheder

- kan analysere og vurdere elevers skriftsprogsudvikling, herunder vejlede i formativ anvendelse af test- og evalueringsresultater

Kompetencer

- kan observere, analysere og vurdere skriftsprogsundervisning på mellem- og sluttrin samt vejlede relevante målgrupper om handlemuligheder
- kan analysere, reflektere over og vurdere problemstillinger inden for skriftsprogsudvikling og skriftsprogsundervisning i 4. - 10. klasse i alle fag

Modul Rs 19.6.3: Skriftsprogsvanskeligheder 0.-10. klasse
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i metoder til afdækning og evaluering af elevers læse- og skrivefærdigheder med særligt henblik på at identificere afkodnings- og sprogforståelsesvanskeligheder
- har indsigt i forskellige læse- og skrivemetodiske tiltag med henblik på tilpasset undervisning af elever med skriftsproglige vanskeligheder, herunder i didaktisk og kompenserende anvendelse af digitale hjælpemidler

Færdigheder

- kan analysere, reflektere over og vurdere problemstillinger inden for afkodningsvanskeligheder og vanskeligheder med sprogforståelse i læsning samt sammensatte sproglige vanskeligheder i læsning.

Kompetencer

- kan vejlede i tilrettelæggelse og gennemførelse af differentieret og inkluderende skriftsprogundervisning, der tilgodeser alle elever i den almindelige undervisning
- kan vejlede relevante målgrupper i formativ anvendelse af evalueringsresultater med henblik på forebyggende, foregribende og indgribende indsatser
- kan afdække skriftsproglige vanskeligheder hos elever i hele skoleforløbet samt identificere tidlige tegn på vanskeligheder hos elever i begynderundervisningen
- kan formidle og kommunikere viden om vanskeligheder med læsning og skrivning til relevante målgrupper

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.7 MATEMATIKVEJLEDER

Formål

Matematikvejlederuddannelsen skal kvalificere matematiklærere til at varetage udviklende, rådgivende, koordinerende og styrende funktioner i forbindelse med skolens undervisning i matematik.

Den studerende skal kunne planlægge, gennemføre, evaluere og analysere undervisning og undervisningsaktiviteter inden for faget matematik med henblik på at kunne vejlede kolleger og ledelse.

For at opnå uddannelsesretningen Matematikvejleder skal alle uddannelsens moduler indgå.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • vælge og anvende metoder samt kombinere faglig viden med didaktisk viden til identifikation af, refleksion over og vurdering af problemstillinger i praksis • igangsætte og stimulere den faglige debat, samt igangsætte udviklingsarbejder • vejlede om didaktiske perspektiver i forbindelse med planlægning, gennemførelse og evaluering af matematikundervisning i henhold til gældende læseplaner • udvikle og vedligeholde en evalueringskultur for matematikfaget på skolen 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have reflekteret viden om professionsrelaterede didaktiske problemstillinger i matematikfaget • have faglig og fagdidaktisk viden samt praksiserfaringer indenfor disse områder • have indsigt i udviklingsprojekter og aktuel forskning inden for matematikundervisningen • have indsigt i teorier og metoder vedrørende kollegiale læreprocesser og vejledning af kolleger 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne vejlede kolleger og ledelse vedrørende matematikundervisningens indhold, metoder og materialevalg • kunne vejlede kolleger og ledelse om læreprocesser og undervisning i matematikfaget herunder om læringsmålsstyret undervisning • kunne udvikle skolens praksis på baggrund af fagdidaktisk forskning og udviklingsarbejde • kunne beskrive, formulere og formidle relevante problemstillinger og foreslå handlemuligheder inden for matematikundervisning og formidling • kunne identificere matematikdidaktiske problemstillinger • kunne analysere, dokumentere, vurdere og evaluere praksis

Moduler

Modul 1: Faglig vejledning i skolen

Modul 2: Teknologi og digitale læremidler i matematikfaget

Modul 3: Elever med særlige behov i matematikundervisningen

Modul Rs 19.7.1: Faglig vejledning i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om praksislæringsteori – herunder organisatoriske betingelser for læreprocesser
- har indsigt i vejledningsteori, -metoder og procesledelse
- har indsigt i pædagogisk udviklingsarbejde, evalueringsteori og metode

Færdigheder

- kan reflektere over iagttagelsespositioner og interaktionsprocesser i samarbejdet
- kan begrunde, rammesætte, lede og evaluere kollegiale udviklingsprocesser
- mestrer kommunikative kompetencer i forhold til at etablere og facilitere det fagdidaktiske udviklingsarbejde
- kan reflektere over og håndtere valg og etiske dilemmaer i samarbejdet

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at rammesætte og proceslede fagdidaktiske udviklingsprocesser
- mestrer anvendelsen af forskellige vejledningsfaglige tilgange og positioner
- kan indgå i, facilitere og udvikle samarbejdet omkring faget eller det faglige områdes udvikling i skolen

Modul Rs 19.7.2: Teknologi og digitale læremidler i matematikfaget

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om og kan forholde sig kritisk og konstruktivt til brug af teknologier og digitale læremidler på alle niveauer i folkeskolens matematikundervisning, herunder læremidlernes muligheder og begrænsninger i forhold til indhold og arbejdsformer i matematikundervisningen
- har viden om grundlaget for inddragelse af teknologier i matematikundervisningen
- har viden om den aktuelle debat om teknologianvendelsen i faget - som f.eks. computing og 21-skills
- har viden om didaktiske perspektiver på teknologianvendelse i undervisningen generelt og i matematik specielt

Færdigheder

- kan betjene og anvende teknologier og digitale læremidler, herunder DGP, CAS og regneark, i en undervisningssammenhæng

Kompetencer

- kan vurdere og analysere teknologier og digitale læremidlers muligheder og begrænsninger i forhold til indhold og metoder i matematikundervisningen
- kan formidle viden om teknologier og deres anvendelser til kolleger
- kan inspirere og vejlede kolleger og ledelse i forbindelse med anvendelse og integration af forskellige teknologier i matematikundervisningen.

Modul Rs 19.7.3: Elever med særlige behov i matematikundervisningen
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden og kan kende adfærdsbeskrivelser, definitioner, diagnoser og årsager, der ligger til grund for en kategorisering af elever som havende særlige behov i matematikundervisningen
- har viden om tidlig indsats i matematikundervisningen

Færdigheder

- kan anvende observationer, interview, spørgeskemaer og test til kortlægning af forudsætninger og potentialer hos elever med særlige behov i matematikundervisningen

Kompetencer

- kan træffe, begrunde og vurdere pædagogiske og didaktiske valg på baggrund af indsigt i teorier og nyere forskning om læring hos og undervisning af elever med særlige behov i matematikundervisningen
- kan planlægge, gennemføre og evaluere differentieret matematikundervisning, der fremmer inklusion af elever med særlige behov samt udvælge relevante hjælpemidler på baggrund af konkrete behov
- kan vejlede om og angive pædagogiske og didaktiske undervisningstiltag til elever med særlige behov i matematikundervisningen i både klasseundervisningen og specialundervisningen
- kan informere og rådgive kolleger, skoleledelse og andre personer herunder forældre, der har betydning for udviklingen af undervisningstilbud til elever med særlige behov i matematikundervisningen

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.8 NATURFAGSVEJLEDER

Formål

Uddannelsesretningens formål er at kvalificere den studerende naturfagslærer til at varetage koordinerende, rådgivende, styrende og udviklende funktioner i forbindelse med skolens undervisning i alle naturfag.

Naturfagsvejlederen skal, i samarbejde med kolleger og ledelse, kunne planlægge, gennemføre og evaluere undervisning, læringsaktiviteter og pædagogisk udvikling på en sådan måde, at kollegers undervisningskompetence udvikles til gavn for eleverne, deres læringsudbytte og almene dannelse.

For at opnå uddannelsesretningen Naturfagsvejleder skal alle uddannelsens moduler indgå.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne initiere og vedligeholde skolebaserede naturfaglige udviklingsprojekter sammen med ledelse og kolleger med henblik på at udvikle skolens naturfaglige kultur • påtage sig ansvar for og være initiativtager til at skabe naturfaglige fælles aktiviteter og udvikling af skolens naturfaglige undervisning samt elevernes naturfaglige kompetencer • kunne anvende forskellige vejlednings- og samarbejdsformer i arbejdet med kollegiale teams 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • opnå viden om hvorledes lærere og lærerteams kan medvirke til at udvikle skolens naturfaglige kultur • opnå viden om lærerprofessionelle vidensbaser og emnespecifik professionel viden • have viden om vejlednings- og samarbejdsformer til brug i samarbejdet med ledelse, kollegiateams og individuelle kolleger. • have indsigt i didaktiske begrundelser for konstruktion af undervisningsplaner, undervisnings- og evalueringsformer 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende forskningsviden i samarbejdet med kolleger og ledelse med henblik på udvikling af skolens naturfaglige kultur • kunne begrunde skolebaserede udviklingstiltag med baggrund i forskningsviden og emnespecifik professionel viden • kunne anvende observationer, dokumentationer og refleksioner over undervisning i samarbejdet med kolleger, når der arbejdes med at udvikle naturfagsundervisning og relatere det til naturfagsdidaktisk forsknings- og udviklingsarbejde

Moduler

Modul 1: Faglig vejledning i skolen

Modul 2: Skolens naturfaglige kultur

Modul 3: Naturfagenes sammenhæng og indhold

Modul Rs 19.8.1: Faglig vejledning i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om praksislæringsteori – herunder organisatoriske betingelser for læreprocesser
- har indsigt i vejledningsteori, -metoder og procesledelse
- har indsigt i pædagogisk udviklingsarbejde, evalueringsteori og metode

Færdigheder

- kan reflektere over iagttagelsespositioner og interaktionsprocesser i samarbejdet
- kan begrunde, rammesætte, lede og evaluere kollegiale udviklingsprocesser
- mestrer kommunikative kompetencer i forhold til at etablere og facilitere det fagdidaktiske udviklingsarbejde
- kan reflektere over og håndtere valg og etiske dilemmaer i samarbejdet

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at rammesætte og proceslede fagdidaktiske udviklingsprocesser
- mestrer anvendelsen af forskellige vejledningsfaglige tilgange og positioner
- kan indgå i, facilitere og udvikle samarbejdet omkring faget eller det faglige områdes udvikling i skolen

Modul Rs 19.8.2: Skolens naturfaglige kultur

10 ECTS-point, eksternt prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i undervisningsfaglighed og lærerprofessionel viden og kompetencer i det naturfaglige lærerkollegium som udgangspunkt for kompetenceudvikling internt og eksternt
- har viden om fagdidaktisk forskning, lærerprofessionelle vidensbaser og emnespecifik professionel viden.

Færdigheder

- kan lede udvikling af undervisning og løfte undervisningsfaglighed
- kan vejlede ledere og kollegiale teams i forbindelse med pædagogisk og didaktisk udvikling med henblik på at udvikle skolens naturfaglige kultur.
- kan initiere, udvikle og vedligeholde professionelle læringsfællesskaber

Kompetencer

- kan initiere og vedligeholde skolebaserede naturfaglige udviklingsprojekter sammen med ledelse og kolleger med henblik på at udvikle skolens naturfaglige kultur
- kan indgå i samarbejde og vejlede om at udvikle motiverende og lærerig undervisning, hvor der trækkes på lærerprofessionelle vidensbaser og emnespecifik professionel viden

Modul Rs 19.8.3: Naturfagenes sammenhæng og indhold

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om og kan sammen med kolleger reflektere over hvorledes de naturfaglige delkompetencer kan udfoldes i undervisningen
- har indsigt i og kan sammen med kolleger reflektere over hvorledes viden om børns og elevers udvikling af blandt andet tænkning og begreber samt kognitive taksonomier kan medtænkes i undervisningen fx i arbejdet med at skabe sammenhæng, kontinuitet og progression i undervisningen

Færdigheder

- kan i samarbejdet med kolleger vurdere og begrunde hvorledes der kan opbygges en kompetencebaseret undervisning og anvende dette til at udvikle konkret undervisning på skolen
- kan i samarbejde med kollegateams analysere og vurdere undervisning, læremidler, inklusiv digitale, og artefakter for at kunne udvikle undervisningen mod en mere kompetencemålsat undervisning, hvor der skabes grundlag for tværfaglige projektbaserede undervisningsforløb.

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for og være initiativtager til naturfagligt samarbejde på langs og tværs af skolens fagrække og udvikling af skolens naturfaglige undervisning, fx kontakt til eksterne læringsmiljøer
- kan på et fagdidaktisk grundlag inspirere og vejlede kolleger og ledelse i forbindelse med arbejdet for at skabe sammenhænge, progression og kontinuitet i naturfagsundervisningen på de forskellige klassetrin på skolen, og sikre progression og sammenhæng fra førskolen til indskolingen og siden fra udskolingen til ungdomsuddannelserne
- kan sammen med kolleger begrunde og vurdere naturfags-didaktikker og analysere og vurdere begrundelser for det praktiske, innovative og eksperimenterende arbejde i naturfagene
- kan vurdere og perspektivere undervisning for bæredygtig udvikling sammen med kolleger og ledelse
- kan i samarbejde med kolleger trække på viden om og udvikle undervisning der inkluderer og udfordrer alle elever

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.9 ORDBLINDELÆRER I GRUNDSKOLEN

Formål

Retningens formål er at kvalificere den studerende til med afsæt i forskningsbaseret viden om læsning, skrivning og ordblindhed at kunne virke som ressourcelærer i alle fag.

Retningen henvender sig til grundskolelærere, der ønsker at udvikle kompetencer til at varetage undervisning af børn og unge med ordblindhed og usikker fonologisk kodning i grundskolens 0.-10. klasse.

For at opnå uddannelsesretningen Ordblindelærer i grundskolen skal alle uddannelsens moduler indgå.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • fremme læse- og skrivekompetencer og et inkluderende læringsmiljø for børn i risiko for ordblindhed, børn og unge med ordblindhed og usikker fonologisk kodning i samarbejde med forældre, læsevejleder, kolleger og ledelse • afdække risiko for ordblindhed, usikker fonologisk kodning og ordblindhed og relaterede vanskeligheder selvstændigt og i samarbejde med læsevejleder og andre ressourcepersoner • formidle teori og praksisviden om ordblindhed, usikker fonologisk kodning og inkluderende læringsmiljøer til børn, unge, forældre og kolleger 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om ordblindhed, usikker fonologisk kodning herunder årsager og følger/virkninger • have viden om skriftsprogets indretning, læse- og skriveudvikling, læse- og skriveteknologi og didaktik i inkluderende læringsmiljøer • have viden om formidling, samarbejdsformer og praksisudvikling 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne afdække risiko for ordblindhed, ordblindhed og følger/virkninger selvstændigt og i samarbejde med læsevejleder og andre ressourcepersoner • kunne planlægge, gennemføre og evaluere skriftsproglige indsatser for målgruppen herunder udvikle didaktik, der inddrager læse- og skriveteknologi • kunne formidle viden og tiltag, der fremmer et inkluderende og skriftsprogstudierende læringsmiljø til forældre, kolleger og ledelse

Moduler

Modul 1: Skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning 0.-3. klasse

Modul 2: Skriftsproglige vanskeligheder i relation til dysleksi

Modul 3: Læse- og skriveteknologi

Modul Rs 19.9.1: Skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning 0.-3. klasse
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om dansk sproglære, herunder fonetik, ortografi, morfologi, syntaks og semantik, og kan anvende denne viden analytisk og didaktisk i forhold til skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning
- har viden om forudsætninger for afkodning og sprogforståelse i læsning

Færdigheder

- kan analysere og vurdere elevens skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsudvikling, herunder vejlede i formativ anvendelse af test- og evalueringsresultater

Kompetencer

- kan vejlede i tilrettelæggelse og gennemførelse af differentieret skriftsprogsundervisning i 0.-3. klasse,
- kan formidle og kommunikere viden om skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning i 0.-3. klasse til relevante målgrupper
- kan analysere, reflektere over og vurdere problemstillinger inden for læseproces, skriftsprogstilegnelse og skriftsprogsundervisning i 0.-3. klasse på baggrund af indsigt i skriftsprogsudvikling

Modul Rs 19.9.2: Skriftsproglige vanskeligheder i relation til dysleksi

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om sproglige forudsætninger af betydning for børn og unge med eller i risiko for dysleksi samt væsentlige årsager og følger/virkninger
- har viden om læse- og skriveudvikling, herunder årsager og følger/virkninger af skriftsproglige vanskeligheder samt læse- og skrivedidaktik i inkluderende læringsmiljøer
- har kendskab til relevant lovgivning i forhold til målgruppen af børn og unge med læse- og skrivevanskeligheder

Færdigheder

- kan selvstændigt og i samarbejde med forældre, ressourcepersoner og andre fagprofessionelle iværksætte forebyggende, foregribende og indgribende indsatser for børn og unge med eller i risiko for dysleksi eller fonologisk usikkerhed

Kompetencer

- kan selvstændigt og i samarbejde med læsevejleder og andre ressourcepersoner afdække de sproglige forudsætninger af betydning for udviklingen af skriftsproglige færdigheder samt dysleksi
- kan selvstændigt og i samarbejde med forældre, læsevejleder og andre ressourcepersoner afdække, beskrive, analysere og vurdere grundlaget for indsatser for børn og unge med eller i risiko for dysleksi eller fonologisk usikkerhed

Modul Rs 19.9.3: Læse- og skriveteknologi
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om skriftsprogsvanskeligheder og læse- og skriveteknologi

Færdigheder

- kan identificere og analysere børn, unge eller voksnes behov for teknologiunderstøttelse af læse-, stave- og skriveprocesser i undervisning, uddannelse, beskæftigelse eller privatliv
- kan planlægge, gennemføre og evaluere læringsforløb i læsning, stavning og skrivning med velbegrunderet inddragelse af læse- og skriveteknologi

Kompetencer

- kan på grundlag af opdateret forskningsbaseret viden om skriftsprogsvanskeligheder og læse- og skriveteknologi reflektere didaktisk over brugen af it-baserede læremidler og læse- og skriveteknologi i læse-, stave- og skriveundervisningsforløb samt i anden fagundervisning
- kan vejlede børn, unge eller voksne samt relevante aktører om inkluderende læringsmiljøer i relation til udvælgelse, anskaffelse og implementering af læse- og skriveteknologi i undervisningen samt muligheder og behov for dispensationer eller særlig undervisningstilrettelæggelse
- kan analysere og vurdere organisatoriske forhold med betydning for implementering og udvikling af undervisnings- og støttetiltag i inkluderende læringsmiljøer

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.10 SPROGFAGSVEJLEDER

Formål

Med afsæt i viden om nyere fremmedsprogsdidaktik, herunder kulturdidaktik, lærerkognition og vejledningsteorier, skal den studerende i sit professionelle virke kunne:

- varetage rådgivende og koordinerende funktioner i forbindelse med udviklingen af fremmedsprogsundervisningen på skolen
- vejlede sine fagkolleger og ledelse med henblik på at styrke sammenhængen mellem og progressionen i sprogfagene lokalt på skolen og i forbindelse med brobygning til andre uddannelsesniveauer

For at opnå uddannelsesretningen Sprogfagsvejleder skal alle uddannelsens moduler indgå.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtere fagdidaktiske problemstillinger i egen og andres praksis med henblik på at kunne vejlede fagkolleger og ledelse • i samarbejde med fagkolleger og ledelse udvikle og kvalificere fremmedsprogsundervisningen på tværs af sprog, fag og uddannelsesniveauer • igangsætte og stimulere den fagdidaktiske debat på fremmedsprogsområdet lokalt implementere udviklingsarbejder med henblik på at styrke skolens fremmedsprogsundervisning 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i nyere teorier inden for fremmedprogstilegnelse og -didaktik • have indsigt i styredokumenter for sprogfagene og kunne reflektere over sammenhængen i og mellem sprogfag på de forskellige uddannelsesniveauer • have viden om lærerkognition og om vejledning af kolleger 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende metoder til at beskrive, analysere og evaluere praksis, herunder læremidler, inden for fremmedsprogsundervisningen • kunne vejlede kolleger i at træffe begrundede didaktiske valg med henblik på at styrke og udvikle elevernes interkulturelle kommunikative kompetence og tværfaglige forståelse • kunne rådgive kolleger og ledelse med henblik på at styrke og udvikle fremmedsprogsundervisningen lokalt

Moduler

Modul 1: Nyere fremmedsprogs pædagogik og -didaktik

Modul 2: Interkulturel kommunikativ kompetence og tværfaglighed i sprogfagene

Modul 3: Faglig vejledning i skolen

Modul Rs 19.10.1: Nyere fremmedsprogspædagogik og - didaktik
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om nyere teorier om fremmedsprogstilegnelse herunder viden om it og it-baseret undervisning og læring
- har viden om sproglige processer herunder stilladseringsstrategier inden for de fire færdigheder at lytte, læse, skrive og tale
- har viden om nyere didaktiske tilgange til sprog, sprogbrug og kultur, herunder funktionel grammatikundervisning, ordforrådstilegnelse og litteraturredidaktik
- har viden om krav, mål og sprogsyn inden for fremmedsprogene i grundskole og ungdomsuddannelse

Færdigheder

- kan analysere, reflektere over og vurdere fremmedsprogundervisning – herunder it-baseret undervisning - med henblik på at styrke eleveres sprogtilegnelse
- kan tilrettelægge, udføre og evaluere en undervisning baseret på nyere sprogpedagogisk viden
- kan anvende viden om funktionel grammatik og ordforrådstilegnelse samt litteraturredidaktik i tilrettelæggelsen af fremmedsprogundervisningen med et særligt blik for progression og overgang
- kan varetage fremmedsprogundervisning i et flersprogethedsperspektiv med henblik på at fremme eleveres oplevelse af sammenhæng i sprogundervisningen, blandt andet i forhold til sprogsyn

Kompetencer

- kan håndtere fagdidaktiske problemstillinger i egen og andres praksis og dermed udvikle og opkvalificere fremmedsprogundervisningens praksis generelt, herunder undersøge og reflektere over anvendelsen af it
- kan påtage sig ansvar for at træffe begrundede didaktiske valg i forbindelse med flersprogethedsperspektiverne for elevernes sprogtilegnelsesproces gennem relevante uddannelsesniveauer

Modul Rs 19.10.2:**Interkulturel kommunikativ kompetence og tværfaglighed i sprogfagene**

10 ECTS-points, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om det komplekse forhold mellem kultur, samfund og sprog i relation til forskellige kultursyn samt om kulturredidaktiske teorier inden for fremmedsprogområdet
- har viden om krav, mål og kultursyn i styredokumenter for sprogfagene på tværs af uddannelsesniveauer
- har viden om nyere teorier om interkulturel kommunikation, Content and Language Integrated Learning (CLIL) og tværfagligt samarbejde

Færdigheder

- kan udvælge, analysere, vurdere og (re)didaktisere læremidler med fokus på interkulturel kommunikativ kompetence og tværfaglighed

- kan planlægge, gennemføre, understøtte, evaluere og udvikle CLIL-inspirerede og tværfaglige forløb
- kan planlægge, gennemføre, understøtte, evaluere og udvikle internationalt samarbejde virtuelt og fysisk

Kompetencer

- kan analysere, reflektere over, vurdere og udvikle egen og andres fremmedsprogsundervisning – herunder it-baseret undervisning – gennem integration af fremmedsprogsdidaktisk viden, praksiserfaring og udviklingsorientering
- kan kvalificere sprogundervisningen med henblik på at styrke elevernes udvikling af interkulturel kommunikativ kompetence og med fokus på samarbejde på tværs af sprog, fag og uddannelsesniveauer.

Modul Rs 19.10.3: Faglig vejledning i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om praksislæringsteori – herunder organisatoriske betingelser for læreprocesser
- har indsigt i vejledningsteori, -metoder og procesledelse
- har indsigt i pædagogisk udviklingsarbejde, evalueringsteori og metode

Færdigheder

- kan reflektere over iagttagelsespositioner og interaktionsprocesser i samarbejdet
- kan begrunde, rammesætte, lede og evaluere kollegiale udviklingsprocesser
- mestrer kommunikative kompetencer i forhold til at etablere og facilitere det fagdidaktiske udviklingsarbejde
- kan reflektere over og håndtere valg og etiske dilemmaer i samarbejdet

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at rammesætte og proceslede fagdidaktiske udviklingsprocesser
- mestrer anvendelsen af forskellige vejledningsfaglige tilgange og positioner
- kan indgå i, facilitere og udvikle samarbejdet omkring faget eller det faglige områdes udvikling i skolen

INDHOLDSOMRÅDE: PÆDAGOGIK, PSYKOLOGI OG KOMMUNIKATION

Indholdsområdet består af følgende pædagogiske uddannelsesretninger:

- 19.11 Almen pædagogik
- 19.12 Frie Skolers grundlag og pædagogiske udvikling
- 19.13 Inklusionsvejleder
- 19.14 Interkulturel pædagogik
- 19.15 Logopædi
- 19.16 Medier og kommunikation
- 19.17 Psykologi
- 19.18 Pædagogisk og socialpædagogisk arbejde
- 19.19 Specialpædagogik
- 19.20 Synspædagogik og syns(re)habilitering
- 19.21 Unge og voksnes læreprocesser
- 19.22 Fritidspædagogik (6-18 år)

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.11 ALMEN PÆDAGOGIK

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtere og indgå i kvalificerede diskussioner omkring uddannelse, undervisning og læring i praksis, på et begrundet og reflekteret grundlag såvel i forhold til professionelle som til en større offentlighed • tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogisk praksis, der tilgodeser deltagernes alsidige udvikling, trivsel og læring • indgå i samarbejde med aktuelle aktører omkring udvikling af uddannelse, undervisning og læring og opdragelse i relation til individ, gruppe eller organisation. • påtage sig ansvar for at deltage i og lede uddannelsesplanlægning, undervisning og arbejde med praktisk pædagogisk udvikling 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om nyeste almen pædagogisk forskning og professionsviden • have viden om læring, didaktik og dannelse • kunne reflektere over grundlæggende værdier, fremtidsforventninger og ønskede mål • have indsigt i pædagogisk virksomhed i relation til almen pædagogiske og didaktiske overvejelser 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne tilrettelægge, gennemføre og evaluere læreprocesser, herunder læringsmåls-orienterede processer • kunne udvikle og arbejde med praktisk pædagogisk udvikling inden for fagområdet • kunne analysere og vurdere almene pædagogiske problemstillinger • kunne begrunde valg af løsningsforslag på baggrund af almen pædagogisk og didaktisk indsigt

Moduler

Modul 1: Didaktik

Modul 2: Pædagogfaglighed og læreprocesser

Modul 3: Pædagogkompetencer og dansk

Modul 4: Sciencepædagogiske lege- og læringsmiljøer

Modul Rs 19.11.1: Didaktik

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om didaktisk teori og metodeudvikling, herunder almen didaktik og fagdidaktik
- har viden om lærings- og klasseledelse samt læringsforståelser der knytter sig til læringsmål, læseplan, et fag eller et fagområde
- har indsigt i perspektiver og metoder til udvikling af positive relationer og inkluderende læringsfællesskaber

Færdigheder

- kan udvikle metoder, der fremmer børns og unges personlige og sociale kompetencer
- kan vurdere og anvende didaktiske og fagdidaktiske forståelser og metoder til belysning af fagområdets muligheder og problematikker med henblik på udvikling af praksis

Kompetencer

- kan på baggrund af viden om didaktiske problemstillinger, forståelser og metoder påtage sig ansvaret for selvstændig iagttagelse, planlægning, udvikling og evaluering i forhold til læreprocesser og undervisning
- kan planlægge, gennemføre og evaluere vellykket undervisning

Modul Rs 19.11.2: Pædagogfaglighed og læreprocesser

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i almen didaktiske forståelser og metoder
- har viden om lærings- og dannelsesteori
- har viden om dokumentations- og evalueringsarbejde i pædagogisk praksis
- har viden om pædagogs og læreres faglighed som forudsætning for tværprofessionelt samarbejde

Færdigheder

- kan vurdere og fagligt begrunde, hvordan man kan anvende og udvikle pædagogfaglighed i den tværprofessionelle praksis

Kompetencer

- kan på baggrund af viden om dannelse, læring og didaktik på kvalificeret vis indgå i et tværprofessionelt samarbejde til gavn for børn og unges trivsel, læring og udbytte af undervisningen
- kan bidrage til udvikling af fælles mål for og i samarbejdet mellem lærere og pædagoger

- kan anvende læringsteoretisk viden som grundlag for at planlægge, udføre, facilitere, dokumentere og evaluere læreprocesser, der tilgodeser barnet/den unges alsidige udvikling, læring og dannelse

Modul Rs 19.11.3: Pædagogkompetencer og dansk

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om og indsigt i grundlæggende teorier om sprog- og ordforrådstilegnelse, samt kommunikative strategier og færdigheder hos børn og unge
- har viden om læreprocesser, der stimulerer børn og unges tilegnelse af sprog og danskfaglig nysgerrighed
- har viden om betydningen af børn og unges sproglige udvikling i forhold til udvikling af færdigheder inden for læsning og skrivning
- har viden om gældende mål for danskfaget i skolen

Færdigheder

- kan styrke barnets/den unges lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre
- kan facilitere sprogmiljøer og dialogformer, der stimulerer børn og unges sproglige nysgerrighed

Kompetencer

- kan på baggrund af viden om børn og unges tilegnelse af det talte, det læste og det skrevne sprog ved skolestart og gennem skoleforløbet, på kvalificeret vis indgå i et tværprofessionelt samarbejde til gavn for børn og unges danskfaglige udvikling, herunder undervisningsrelateret lektiehjælp i dansk
- kan formidle og indgå i tværfaglige drøftelser om læringsmæssige og didaktiske problemstillinger og løsningsmodeller, samt reflektere over praksis og anvende læringsteorier og metoder på et videnskabsteoretisk grundlag
- kan styrke barnets/den unges læring i forbindelse med det talte og de skrevne sprog, herunder etablere differentierede læse- og skriveoplevelser, der udfordrer og stimulerer barnets/den unges udvikling

Modul Rs 19.11.4: Sciencepædagogiske lege- og læringsmiljøer

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om sciencepædagogik med fokus på teknologi, ingeniørskab og matematisk opmærksomhed
- har indsigt i hvordan leg og læring indgår i en science pædagogisk praksis
- har indsigt i de fysiske rammer og processuelle forholds betydning for alle børns naturvidenskabelige læring og dannelse

Færdigheder

- kan anvende didaktiske metoder, med fokus på sciencepædagogiske tilgange i legebaserede læringsmiljøer, herunder inddragelse af eksterne læringsmiljøer

- kan anvende analytiske og kritiske tilgange til forskning og pædagogisk udviklingsarbejde i relation til udvikling af en sciencepædagogisk praksis

Kompetencer

- kan udvikle sciencepædagogik med aktiv inddragelse af naturen, naturfænomener og naturfaglige begreber
- kan tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø med afsæt i børns perspektiv, børns spørgsmål og aktive deltagelse i en fælles undersøgende praksis
- kan planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb, der giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.12 FRIE SKOLERS GRUNDLAG OG PÆDAGOGISKE UDVIKLING**Formål**

Retningens formålet er, at lærere, pædagoger, ledere og øvrige studerende opnår viden og indsigt i de frie skolers ide- og virkningshistorie og tilegner sig færdigheder og kompetencer til at aktualisere, formidle og omsætte menneske- og skolesyn, værdier og pædagogisk praksis for de frie skoler.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvalificere og udvikle frie skolers pædagogiske praksis på baggrund af beskrivelse, analyse og vurdering af teori og praksisrefleksion • kunne skabe koblinger til frie skolers værdigrundlag samt omsætning i hverdagspraksis gennem indsigt i begreberne livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse • alene og i samarbejde med kolleger kvalificere og udvikle fagdidaktik og dannelsesmål samt omsætte dette i konkret undervisning • deltage i og være medansvarlig for skolens udvikling og være repræsentant og eksponent for skoleformen gennem internt og eksternt samarbejde 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om de filosofiske ideer og pædagogiske grundtanker bag de frie skolers opståen og udvikling • have indsigt i betydningen af ”at stå mål med” spændingsfeltet mellem skolepolitiske og pædagogiske reformer i den offentlige skole og udmøntningen af de frie skolers pædagogiske grundideer • have viden om det moderne samfunds vilkår for børn, unge og voksnes livsfaser og identitetsudvikling 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne tilrettelægge didaktisk velovervejede undervisnings- og studieforløb med baggrund i skolens værdigrundlag, formål og mål • kunne vurdere pædagogiske strømninger i lyset af den frie skoles idegrundlag og traditioner og herigennem bidrage til at videreudvikle den frie skoles pædagogiske ideer og praksis • kunne formidle ny viden, teori og praksis samt bidrage til den offentlige debat om udvikling af de frie skoler

Moduler

Modul 1: Frihedssyn og pædagogisk praksis

Modul 2: Fortællekultur, fortælling og det narrative

Modul Rs 19.12.1: Frihedssyn og pædagogisk praksis

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om den pædagogisk filosofiske baggrund for begreberne livsoplysning, folkeoplysning og demokratisk dannelse
- har kendskab til økonomiske, sociale og politiske forholds betydning for den frie skoles praktiske forvaltning af frihedssynet

Færdigheder

- kan sætte frie skolers begreber om frihed, dannelse og etik i relation til relevante videnskabsteoretiske positioner
- kan analysere, reflektere over og vurdere frie skolers frihedssyn i relation til pædagogisk teori og øvrige centrale pædagogiske positioners frihedssyn, herunder folkeskolens frihedssyn
- kan i samarbejde med kolleger og ledelse metodisk analysere pædagogiske tiltag samt redegøre for pædagogikkens etiske aspekt

Kompetencer

- kan omsætte tanker om pædagogisk grundsyn i udviklingen af kvalitativt begrundede tiltag inden for undervisning, opdragelse og dannelse
- kan forholde sig til etiske og dannelsesmæssige udfordringer i den værdibaserede skole i praksis
- kan i samspil med kolleger og ledelse skabe rammerne for udviklingen af livsoplysende fællesskaber og undervisning

Modul Rs 19.12.2: Fortællekultur, fortælling og det narrative

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om de frie skolers fortælletradition og kultur, samt nyere fortælleteori og storytelling
- har viden om indhold, genrer, fortællingens struktur og didaktiske målsætninger
- har viden om narrative kompetencer, narrativitets- og æstetikteori

Færdigheder

- kan anvende sprog og virkemidler som fortæller
- kan anvende fortællingens rum og fortællerens sceniske figur

Kompetencer

- kan facilitere undervisning i fortælleforløb for børn og kolleger
- kan reflektere over egen praksis i forhold til narrativitets- og æstetikteori
- kan udvikle egne fortællinger
- kan udvikle didaktisk begrundede undervisningsforløb i fortælling og bruge fortælling som undervisningsredskab
- kan argumentere for fortællingens betydning i forhold til identitetsudvikling og narrativ vejledning samt i et organisatorisk perspektiv

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.13 INKLUSIONSVEJLEDER

Formål

Den studerende skal i sit professionelle virke kunne vejlede i forhold til pædagogiske problemstillinger, der angår relevante aktørers deltagelsesmuligheder i relation til læring, udvikling og trivsel på individ-, gruppe- og organisationsniveau. Den studerende skal kunne planlægge, gennemføre og evaluere deltagelsesfremmende processer i samarbejde med relevante aktører i pædagogisk praksis..

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervenere i forhold til pædagogiske problemstillinger med forebyggende, indgribende og genoprettende inklusionsindsatser • facilitere et samarbejde med relevante aktører om at håndtere komplekse problemstillinger på individ-, gruppe- og organisationsniveau i en inkluderende praksis • påtage sig et ansvar for at vejlede målgruppen, kolleger, ledelse og pårørende i inkluderende praksis 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om historisk-samfundsmæssige betingelser og begrundelser for en styrket inkluderende praksis • have viden om forhold der fremmer og hæmmer målgruppens deltagelsesmuligheder i pædagogiske kontekster • have viden om vejledningsprocesser i relation til inkluderende praksis 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne analysere pædagogiske problemstillinger med afsæt i empiri og viden samt intervenere med henblik på at øge målgruppens deltagelsesmuligheder • kunne reflektere over egen position, handlemuligheder og etiske dilemmaer i arbejdet som inklusionsvejleder • kunne planlægge, gennemføre og evaluere vejledningsforløb med målgruppen, kolleger, ledelse og pårørende

Moduler

For at opnå uddannelsesretningen Inklusionsvejleder skal følgende to retningspecifikke moduler indgå:

Modul 1: Fællesskabende pædagogik

Modul 2: Vejledning og samarbejde i en inkluderende praksis.

Modul Rs 19.13.1: Fællesskabende pædagogik

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om diversitet, normalitet og afvigelse
- har viden om sammenhænge mellem inklusion og eksklusion i et historisk og samfundsmæssigt perspektiv
- har viden om lovgivning og rettigheder for børn, unge eller voksne i udsatte positioner

Færdigheder

- kan analysere og reflektere over sociale, kontekstuelle og individuelle betingelser for målgruppens deltagelsesmuligheder
- kan analysere, vurdere og handle på problemstillinger ud fra henholdsvis et professionelt-, et målgruppe- samt et pårørendeperspektiv

Kompetencer

- kan i samarbejde med relevante aktører planlægge, gennemføre og evaluere forebyggende, indgribende og genoprettende indsatser på individ, gruppe og organisationsniveau
- kan udvikle og kvalificere inkluderende praksis med blik for mangfoldighed og deltagelse

Modul Rs 19.13.2: Vejledning og samarbejde i en inkluderende praksis

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om kommunikation og samarbejdsprocesser, der understøtter inkluderende praksis
- har viden om vejledningsteori, -processer og -metoder
- har indsigt i inklusionsvejlederens funktion og positionering i en organisatorisk sammenhæng

Færdigheder

- kan reflektere over etik og dilemmaer i vejledning og samarbejde om inkluderende praksis

Kompetencer

- kan facilitere og indgå i samarbejde med relevante aktører, herunder pårørende, om udvikling af inkluderende praksis
- kan alene og i samarbejde med relevante aktører planlægge, gennemføre og evaluere vejledningsprocesser på individ-, gruppe- og organisationsniveau

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.14 INTERKULTUREL PÆDAGOGIK

Formål

Den studerende skal i sit professionelle virke kunne håndtere og handle i forhold til en kulturel kompleksitet i institutioner, skoler og uddannelsesinstitutioner med flerkulturelle børne- og ungdomsgrupper og voksne. Den studerende skal kunne reflektere over og forstå, hvilke kulturelle kategoriserings- og differentieringsformer som skabes gennem de institutionelle tænke- og handlemåder, samt hvilken betydning det har for børn og unges udviklings- og læreprocesser.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • udvikle og håndtere støtte af børn og unge og voksnes deltagelse i udviklings- og læringsprocesser i flerkulturelle sammenhænge • udvikle og indgå i støtten af børn og unge og voksnes sociale identitetsdannelse i kulturelle komplekse fællesskaber • agere professionelt i komplekse kulturelle kontekster og indgå i tværprofessionelt samarbejde 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om betydningen af kulturel kompleksitet i flerkulturelle institutioner • have viden om teorier og metoder i kulturelle processer i pædagogiske sammenhænge • kunne forstå og reflektere over hvordan fællesskaber dannes på baggrund af en demografisk udvikling, kulturel kompleksitet og diversitet 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne analysere komplekse kulturelle problemstillinger i en pædagogisk praksis og opstille løsningsforslag • kunne analysere inkluderende og ekskluderende kulturelle processer • kunne formidle og igangsætte udvikling af inkluderende kulturelle fællesskaber og begrunde sine valg af pædagogiske tiltag

Moduler

Modul 1: Kulturbegreber og interkulturel kommunikation

Modul 2: Pædagogik i det interkulturelle samfund

Modul Rs 19.14.1: Kulturbegreber og interkulturel kommunikation

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om kulturbegreber og kulturteori
- har indsigt i teoretiske tilgange om etnicitetsdannelse og identitet
- har viden om og kan analysere og håndtere interkulturel kommunikation

Færdighed

- kan vurdere og anvende teorier om interkulturel kommunikation i pædagogiske sammenhæng

Kompetencer

- kan håndtere pædagogiske processer med henblik udvikling af kulturelt dynamiske praksisser
- kan reflektere over og skabe forståelse for andre kulturelle praksisser

Modul Rs 19.14.2: Pædagogik i det interkulturelle samfund

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om inklusions- og eksklusionsprocesser i institutioner og skoler, mangfoldighed i institutions- og skolekultur, interkulturel dannelse og social identitetsdannelse

Færdighed

- kan reflektere over og udvikle egne interkulturelle kompetencer i forbindelse med pædagogisk arbejde

Kompetencer

- kan indgå i et samarbejde om pædagogiske udvikling i kulturelle komplekse samfund
- kan skabe og begrunde pædagogiske rammer for udvikling af inkluderende fællesskaber og multikulturelle læringsmiljøer
- kan tilrettelægge pædagogisk arbejde og undervisning rettet mod udvikling af interkulturelle kompetencer

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.15 LOGOPÆDI

Formål

Formålet er at kvalificere den studerende til at kunne håndtere logopædiske problemstillinger inden for almenpædagogiske praksisfelter, såvel som i specialiserede faglige miljøer. At bibringe den studerende en integreret teoretisk og professionsrettet logopædisk viden og kompetence som bygger på national og international forskning. At kvalificere til at arbejde ud fra et helhedsperspektiv, hvor den målrettede logopædiske indsats sigter mod at fremme trivsel, udvikling, læring, kommunikation og deltagelse for børn, unge eller voksne jf. gældende lovgivning og konventioner, samt at kvalificere det tværprofessionelle samarbejde med perspektiver fra det logopædiske fag.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtere logopædiske problemstillinger indenfor almenpædagogiske praksisfelter, såvel som i specialiserede faglige miljøer • påtage sig ansvar for at planlægge, gennemføre og evaluere indsatser der fremmer trivsel, udvikling, læring, kommunikation på baggrund af en integreret og professionsrettet logopædisk viden og praksis, som bygger på national og international forskning • indgå i samarbejde med relevante parter, via konsultative praksisformer, med henblik på tilrettelæggelse af en helhedsorienteret og læringsdifferentieret indsats, der fremmer trivsel og deltagelsesmuligheder. 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i teori og forskning om sprogtilegnelse, sproglig udvikling, lingvistik, udviklingsdiversitet og klassifikation af vanskeligheder indenfor det logopædiske fagområde. • have viden om komplekse årsagssammenhænge, af betydning for typisk og atypisk sprogtilegnelse samt tab af tale-sproglige færdigheder. • have kendskab til relevante interventionsmetoder. 	<p>Færdighed</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne reflektere over og anvende relevante teorier i relation til logopædisk praksis. • kunne anvende relevante metoder som grundlag for at undersøge, analysere, beskrive og vurdere logopædiske indsatser der fremmer udviklings- og deltagelsesmuligheder. • kunne omsætte logopædisk viden og koordinere målrettede indsatser på et generelt, fokuseret og særligt niveau i mono- og tværprofessionelle kontekster. • kunne reflektere over forskellige logopædiske indsatser i forhold til egen og andres logopædiske praksis.

Moduler

Modul 1: Sproglige vanskeligheder

Modul 2: Talevanskeligheder

Modul 3: Hørevanskeligheder

Modul 4: Skriftsproglige vanskeligheder i relation til dysleksi

PD i Logopædi, som indeholder de obligatoriske moduler og de retningsspecifikke moduler 1: Sproglige vanskeligheder og 2: Talevanskeligheder, kvalificerer til funktionen som Talepædagog/Logopæd.

Modul Rs 19.15.1: Sproglige vanskeligheder

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om lingvistik, sprogtilegnelse, sproglig og kommunikativ udvikling.
- har viden om sproglige vanskeligheder (jf. ICD-11) herunder; årsagssammenhænge, fremtrædelsesformer, prognose, klassifikation og differentialdiagnoser.

Færdigheder

- kan systematisk indhente viden om sproglige vanskeligheder via relevante undersøgelsesmetoder (fx anamnese, observation og testning).
- kan beskrive, analysere og vurdere sproglige vanskeligheder, særligt i relation til DLD (Developmental Language Disorder).

Kompetencer

- kan iværksætte, fagligt begrunde og reflektere over relevante logopædiske indsatser.
- kan indgå i samarbejde om en målrettet og specialiseret indsats, der rummer overvejelser i forhold til den enkelte, den enkeltes netværk samt relevante samarbejdspartnere.

Modul Rs 19.15.2: Talevanskeligheder

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om forudsætninger for udvikling af talen, herunder taleorganernes neurologi, anatomi og fysiologi.
- har viden om udtalevanskeligheder, (jf. ICD-11) herunder; årsagssammenhænge, fremtrædelsesformer, prognose, klassifikation og differentialdiagnoser.
- har viden om stemmens funktioner og dysfunktioner, stammen og løbsk tale.

Færdigheder

- kan systematisk beskrive, analysere og vurdere talevanskeligheder via relevante undersøgelsesmetoder (fx anamnese, observation, fonetisk transskription og testning).

Kompetencer

- kan iværksætte, fagligt begrunde og reflektere over relevante logopædiske indsatser.
- kan indgå i samarbejde om en målrettet og specialiseret indsats, der rummer overvejelser i forhold til den enkelte, den enkeltes netværk samt relevante samarbejdspartnere.

Modul Rs 19.15.3: Hørevanskeligheder

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om forudsætninger for udviklingen af hørelsen, herunder hørelsens neurologi, anatomi og fysiologi.
- har viden om forskellige former for og årsager til hørevanskeligheder samt medicinske og kliniske undersøgelsesmetoder og behandling.
- har kendskab til teknisk audiologi, herunder støjreducerende tiltag og høretekniske løsninger.

Færdigheder

- kan reflektere over hørevanskeligheders betydning for den kommunikative, talesproglige, psykiske og sociale udvikling.

Kompetencer

- kan systematisk indhente information og analysere hørevanskelighedernes omfang, med henblik på at vurdere behovet for relevante hørepædagogiske interventioner.
- kan indgå i samarbejde og vejlede om målrettede og specialiserede hørepædagogiske indsatser, der rummer overvejelser i forhold til lyttemiljøet, den enkelte, den enkeltes netværk samt relevante samarbejdspartnere.

Modul Rs 19.15.4: Skriftsproglige vanskeligheder i relation til dysleksi

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om sproglige forudsætninger af betydning for børn og unge med eller i risiko for dysleksi samt væsentlige årsager og følgevirkninger
- har viden om læse- og skriveudvikling, herunder årsager og følgevirkninger af skriftsproglige vanskeligheder samt læse- og skriveidaktik i inkluderende læringsmiljøer
- har kendskab til relevant lovgivning i forhold til målgruppen af børn og unge med læse- og skrivevanskeligheder

Færdighed

- kan selvstændigt og i samarbejde med forældre, ressourcepersoner og andre fagprofessionelle iværksætte forebyggende, foregribende og indgribende indsatser for børn og unge med eller i risiko for dysleksi eller fonologisk usikkerhed

Kompetence

- kan selvstændigt og i samarbejde med læsevejleder og andre ressourcepersoner afdække de sproglige forudsætninger af betydning for udviklingen af skriftsproglige færdigheder samt dysleksi
- kan selvstændigt og i samarbejde med forældre, læsevejleder og andre ressourcepersoner afdække, beskrive, analysere og vurdere grundlaget for indsatser for børn og unge med eller i risiko for dysleksi eller fonologisk usikkerhed

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.16 MEDIER OG KOMMUNIKATION

Formål

Uddannelsesretningens formål er at kvalificere den studerende til at kunne varetage komplekse pædagogiske opgaver samt læreprocesser om og med medier og kommunikation i relation til mediernes dannelses- og samfundsmæssige betydning for de pædagogiske praksisfelter.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • indgå i samarbejde om mediepædagogisk og -didaktisk videndeling og organisationsudvikling • påtage sig ansvar for udviklingsarbejder inden for medier, teknologi- og kommunikationsprocesser • udvikle teknologiforståelse i et kompetence- og organisationsperspektiv • håndtere mediepædagogisk og -didaktisk vejledning i et organisationsperspektiv 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om mediers betydning for børns, unges og voksnes socialiserings- og læreprocesser • kunne reflektere over forholdet mellem fag, pædagogik og teknologi • have indsigt i mediepædagogiske og didaktiske læreprocesser og læringsformer • kunne forstå vilkår for børns, unges og voksnes mediedannelse 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende metoder og redskaber til mediepædagogisk produktion og refleksion • kunne mestre facilitering og vejledning i medierelaterede læreprocesser • kunne begrunde sammenhænge mellem teknologi, didaktik og mediepædagogik

Moduler

Modul 1: Mediepædagogik og -didaktik

Modul 2: Mediepædagogisk håndværk

Modul 3: Vejledning og organisatoriske læreprocesser

Modul Rs 19.16.1: Mediepædagogik og -didaktik

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om mediepædagogik som overbegreb i relation til medier, kultur og læring
- har indsigt i teorier om læring og udvikling af kollaborative læringsmiljøer med digitale læringsressourcer
- forstår samspillet mellem medier, fag og læring, og kan håndtere vejledning i relation hertil
- har indsigt i digitale fænomener som fx kodning og databearbejdning som kommunikation og udtryksmiddel i læringskontekster

Færdigheder

- mestrer metoder til digital produktion og design af læringsmiljøer, der fremmer kreative og innovative kompetencer
- anvender varierede mediepædagogiske og -didaktiske metoder med henblik på udvikling af det mediepædagogiske- og didaktiske felt i egen organisation

Kompetencer

- kan reflektere over mediers betydning i et dannelses-, kompetence- og læringsperspektiv
- kan indgå i samarbejde og udvikling om mediepædagogiske og -didaktiske processer i et organisationsperspektiv
- kan igangsætte og evaluere mediepædagogiske og -didaktiske læreprocesser, der fremmer kreative og innovative kompetencer i en medialiseret kultur
- kan påtage sig ansvar for at omsætte aktuel forskning inden for det mediepædagogiske og -didaktiske område med henblik på udvikling af fagene

Modul Rs 19.16.2: Mediepædagogisk håndværk

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i kommunikation gennem digitale medier og kan perspektivere til betydning for social kontekst
- har viden om æstetiske principper i medieproduktion
- har forståelse for, hvordan tekst, kontekst og intertekstualitet har betydning for medieproduktioner

Færdigheder

- kan identificere og perspektivere læringspotentiale i arbejdet med medieproduktion i relation til relevante læringsteorier
- kan planlægge, gennemføre og evaluere forløb med medieproduktion
- kan vejlede kolleger i arbejdet med medieproduktioner

Kompetencer

- kan inspirere til og udvikle børn og unges egne medieproduktioner og håndtere arbejdet i skole og institution med andres medieproduktioner

- kan inspirere børn og unge til digital understøttelse af egne læreprocesser gennem samarbejde og deling
- kan varetage didaktisk planlægning af mediepædagogisk arbejde med egne og professionelle produktioner
- kan i samarbejde med kollegaer udvikle organisationens mediepædagogiske principper og didaktiske metoder

Modul Rs 19.16.3: Vejledning og organisatoriske læreprocesser

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om vejledningsteorier og -metoder
- har viden om grundlæggende teorier og principper for organisations- og skoleudvikling
- har indsigt i kommunikationsteori og læreprocessteori

Færdigheder

- kan vurdere og anvende relevante metoder og værktøjer til projektledelse
- kan understøtte videndelings-, lærings- og forandringsprocesser i lokale organisatoriske kontekster

Kompetencer

- kan igangsætte, gennemføre, vurdere og begrunde vejlednings- og udviklingsopgaver i organisationen i relation til aktuelle indsatsområder på baggrund af forskningsbaseret viden
- kan udvikle undersøgelses- og evalueringstiltag i forhold til organisationskultur og vejlednings- og udviklingsopgaver
- kan reflektere over vejledningsteori og metoder relateret til vejledning af det pædagogiske personale i forhold til planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogisk praksis

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.17 PSYKOLOGI

Formål

Med afsæt i en videnskabelig, psykologisk synsvinkel, skal den studerende i sit professionelle virke kunne håndtere komplekse problemstillinger der angår læring, udvikling og trivsel i relation til individ, gruppe eller organisation. Den studerende skal kunne intervenere i forhold til psykologisk begrundede problemstillinger af relevans for aktørerne i en pædagogisk relevant praksis.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • intervenere i forhold til psykologiske problemstillinger i en professionel praksis • varetage specialiserede pædagogiske funktioner på baggrund af indsigt i psykologi (fx som konsulent, teamleder, projektleder eller mellemlider i pædagogiske institutioner) • indgå i samarbejde med de relevante aktører om at håndtere komplekse problemstillinger, der angår læring, udvikling og trivsel i relation til individ, gruppe eller organisation • påtage sig et ansvar for at lede og facilitere arbejds- og interventionsprocesser på baggrund af indsigt i psykologisk viden og metode 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i psykologisk teori og metode i pædagogisk sammenhæng • kunne reflektere over anvendelsen af psykologisk viden i en professionel praksis i relation til læring, udvikling og trivsel • kunne reflektere over forholdet mellem psykologisk viden og dens anvendelsesmuligheder i en pædagogisk relevant praksis 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende psykologisk viden og metoder i læringsmiljøer og udviklingsammenhænge • mestre relevante metoder i psykologien som grundlag for at styrke udviklings-, trivsels- og læreprocesser • mestre anvendelse af psykologiske interventionsmetoder i relevant pædagogisk praksis

Moduler

Modul 1: Udviklingspsykologi

Modul 2: Pædagogisk-psykologisk rådgivning og intervention

Modul 3: Gruppe- og organisationspsykologi

Modul 4: Neuropsykologi og neuropædagogik

Modul 5: Pædagogisk psykologi

Modul Rs 19.17.1: Udviklingspsykologi

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i forskellige udviklingspsykologiske teorier om den livslange udvikling
- har viden om væsentlige forskningsresultater i hele det udviklingspsykologiske fagområde og forståelse af deres implikationer for daglig pædagogisk praksis
- har viden om forskellige former for og årsager til udvikling af vanskeligheder i relation til udvikling, personlighedsdannelse og socialisering

Færdigheder

- kan reflektere over hvordan det praktisk pædagogisk arbejde, med afsæt i ressourcer og relationer, er forankret i udviklingspsykologien
- kan vurdere og anvende relevante metoder til informationsindhentning i relation til relevante udviklingspsykologiske problemstillinger

Kompetencer

- kan indgå i samarbejde om at håndtere udviklingspsykologiske problemstillinger, set i et livslangt perspektiv, i en relevant pædagogisk kontekst
- kan påtage sig et medansvar for en faglig begrundet intervention i den pædagogiske praksis på et udviklingspsykologisk grundlag

Modul Rs 19.17.2: Pædagogisk-psykologisk rådgivning og intervention

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om den pædagogisk-psykologiske rådgivning og interventions placering inden for rammerne af det omgivende samfunds institutioner, politikker og intentioner
- har indsigt i viden og forskning om læring- og kommunikation i relation til rådgivning og intervention i pædagogiske miljøer

Færdigheder

- kan reflektere kritisk og konstruktivt over muligheder og begrænsninger i pædagogisk-psykologisk rådgivning og intervention
- kan reflektere over etiske problemstillinger i forbindelse med rådgivning og intervention
- kan begrunde og anvende forskellige psykologiske teorier, metoder og teknikker til rådgivning og intervention i pædagogiske kontekster

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at tilrettelægge, gennemføre og evaluere interventioner i pædagogiske kontekster med afsæt i psykologisk teori og metode
- kan facilitere reflektive og systematiske samarbejdsprocesser om pædagogisk analyse og intervention i professionelle læringsfællesskaber

Modul Rs 19.17.3: Gruppe- og organisationspsykologi

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om forskellige læring- og forandringsteorier og -modeller inden for gruppe- og organisationspsykologi og deres praktisk pædagogiske implikationer
- har indsigt i teorier og begreber om sammenhænge mellem organisation, ledelse og medarbejdere i forhold til at skabe positiv udvikling i en organisation
- har indsigt i organisatoriske beslutningsstrukturer og samarbejdsformer, herunder deres betydning for organisatorisk udvikling på individ og gruppeniveau

Færdigheder

- kan anvende og vurdere aktuelle eller nyere modeller for procesudvikling i forhold til grupper og organisationer med tilknytning til den pædagogiske praksis
- kan begrunde og anvende metoder til informationsindhentning som baggrund for vurdering af udviklingsprocesser og -muligheder i grupper og organisationer

Kompetencer

- kan samarbejde om at identificere, analysere og intervenere overfor forskellige former for konflikter i grupper og organisationer
- kan påtage sig et medansvar for at anvende og vurdere betydningen af forskellige former for kommunikation i en gruppe- og organisationspsykologisk kontekst

Modul Rs 19.17.4: Neuropsykologi og neuropædagogik

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har teoretisk og forskningsbaseret viden om det kognitions- og neuropsykologiske grundlag for at fremme den livslange udvikling
- har indsigt i hjernens grundlæggende funktioner, dens udvikling og struktur
- har indsigt i det kognitions- og neuropsykologiske grundlag for centrale kognitive, sociale, emotionelle og motoriske funktioner samt tilsvarende funktionsnedsættelser

Færdigheder

- kan reflektere over sammenhænge mellem et neuropsykologisk og neuropædagogisk vidensgrundlag og en konkret pædagogisk praksis
- kan begrunde og anvende metoder til informationsindhentning og vurdering af kognitions- og neuropsykologiske forhold i relation til problemstillinger i en pædagogisk kontekst

Kompetencer

- kan indgå i samarbejde om at håndtere kognitions- og neuropsykologiske problemstillinger, set i et livslangt perspektiv, i en relevant pædagogisk kontekst
- kan påtage sig ansvar for at tilrettelægge, gennemføre og vurdere neuropædagogiske interventionsforløb

Modul Rs 19.17.5: Pædagogisk psykologi
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har psykologisk viden om lærings- og dannelsesprocesser og deres forankring i forskning, historie og samfund
- har viden om almindeligt forekommende læringsvanskeligheder og deres indflydelse på udviklingsmulighederne hos individer og grupper

Færdigheder

- kan analysere og diskutere psykologiske problemstillinger med afsæt i forskellige lærings- og dannelsesteorier
- kan anvende psykologisk teori til at reflektere kritisk over normer og menneskesyn i pædagogisk praksis
- kan begrunde og anvende metoder til informationsindhentning og vurdering af læreprocesser i læringsmiljøer set i individuelt, socialt og kontekstuel perspektiv
- kan begrunde og udvikle handlingsstrategier i forhold til pædagogiske lærings- og dannelsesproblemstillinger på individ-, gruppe- og organisationsniveau.

Kompetencer

- kan indgå i reflektivt samarbejde om at håndtere menneskelig diversitet i forhold til lærings- og dannelsesprocesser i en pædagogisk praksis

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.18 PÆDAGOGISK OG SOCIALPÆDAGOGISK ARBEJDE**Formål**

Retningens formål, er at den studerende på baggrund af gældende lovgivning og konventioner, egne erfaringer, forskningsinformeret og professionsrettet viden, udvikler kompetencer til at understøtte forskellige målgruppers trivsel, udvikling og dannelse inden for det almene og social/specialpædagogiske praksisfelt, samt kan bidrage til udvikling af den pædagogiske praksis på arbejdspladsen, på et individ, gruppe og organisatorisk niveau.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • bidrage til udvikling af pædagogisk og social- og specialpædagogisk praksis • varetage pædagogiske funktioner som f.eks. faglig ressourceperson, ledelse af pædagogiske processer og udviklingsopgaver • indgå i samarbejde med relevante aktører om komplekse pædagogiske problemstillinger, der angår udvikling, trivsel og dannelse i relation til individ, gruppe eller organisationsniveau 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i forskellige vidensformer, pædagogiske teorier og metoder • have viden om og kunne reflektere over anvendelsen af pædagogisk viden og metoder i en professionel praksis i relation til udvikling, trivsel og dannelse • have viden om og kunne reflektere over pædagogisk viden og metoder i et samfundsmæssigt og organisatorisk perspektiv 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende pædagogisk teori og metode i pædagogisk praksis • kunne anvende viden og metoder til at undersøge, tilrettelægge og analysere pædagogisk og social/specialpædagogisk praksis for at fremme udvikling, trivsel og dannelse • kunne udvikle pædagogisk og social- og specialpædagogisk praksis på baggrund af gældende lovgivning i samarbejde med relevante aktører

Følgende nye moduler under retningen er gældende per 30. juni 2024

Modul 1: Omsorgs- og relationsarbejde i pædagogisk praksis

Modul 2: Organisering og ledelse af pædagogiske processer

Modul 3: Deltagelsesmuligheder i en inkluderende pædagogisk praksis

Modul 4: Mennesker i udsatte positioner

Modul 5: Nedsat funktionsevne, udvikling og deltagelsesmuligheder

Modul 6: Brugerperspektiver, selvbestemmelse og ressourceorienterede tilgange

Modul 7: Leg, kreativitet og æstetiske processer

Modul 8: Udvikling af det pædagogiske miljø og evalueringskulturen.

Modul 9: Tidlig og forebyggende pædagogisk arbejde med udsathed

Tidligere moduler opretholdes indtil 30.6.2025 – se studieordningen fra 1. august 2023:

Modul Rs 19.18.1: Omsorgs- og relationsarbejde i pædagogisk praksis

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden:

- har viden om forskellige teorier om omsorg og relationer i pædagogisk arbejde
- har indsigt i politiske, organisatoriske og lovgivningsmæssige rammer for udøvelsen af pædagogisk relationsarbejde
- kan reflektere over dilemmaer og paradokser knyttet til udøvelsen af pædagogisk relationsarbejde i hverdagens institutionelle praksis

Færdigheder:

- kan begrunde tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde med afsæt i det pædagogiske grundlag og viden om omsorgs- og relationsarbejde
- kan anvende nye pædagogiske tilgange i omsorgs- og relationsarbejdet og vurdere, hvordan de understøtter trivsel, udvikling og dannelse
- kan vurdere faglige og etiske dilemmaer og modsætninger i gennemførelsen af den pædagogiske praksis og i den professionelles magtposition i relationen

Kompetencer:

- kan påtage sig ansvar for udviklingen af den pædagogiske praksis med fokus på omsorgs- og relationsarbejdets betydning for trivsel, udvikling og dannelse
- kan indgå i samarbejde med kollegaer og ledelse om at udvikle og tilrettelægge det pædagogiske arbejde med afsæt i pædagogiske værdier, med henblik på at styrke af omsorgs- og relationsarbejdet i hverdagens fællesskaber
- kan håndtere dilemmaer i en asymmetrisk professionel relation med afsæt i de institutionelle rammers betydning for egen position i relationen.

Modul Rs 19.18.2: Organisering og ledelse af pædagogiske processer

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden:

- har viden om udviklings- og forandringsteorier knyttet til pædagogisk praksis
- har indsigt i organisationskulturens og praksisfællesskabets betydning på pædagogiske arbejdspladser
- kan reflektere over ledelsen og organiseringen af de pædagogiske processer på baggrund af fælles kollegiale drøftelser og hensyntagen til forskellige perspektiver og interesser i det pædagogiske arbejde

Færdigheder:

- kan anvende teoretisk begrundet viden som grundlag for tilrettelæggelse af udviklings- og forandringsprocesser i den pædagogiske praksis
- kan vurdere behovet for justering, fornyelse og evaluering af de pædagogiske processer
- kan begrunde praksisfællesskabets og - organisationskulturens sammenhæng til det samfundsmæssige og pædagogiske grundlag

Kompetencer:

- kan organisere og lede pædagogiske processer i hverdagen, med afsæt i arbejdspladsens samfundsmæssige rolle og funktion
- kan indgå i samarbejde med kollegaer og ledelse om at udvikle organisationskulturen med afsæt i de pædagogiske værdier og lovgrundlag

- kan påtage sig ansvar for at organisere og lede pædagogiske processer, der involverer praksisfællesskabet og understøtter trivsel og udvikling

Modul Rs 19.18.3: Deltagelsesmuligheder i en inkluderende pædagogisk praksis
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden:

- har viden om centrale teorier om normalitet, afvigelse og marginaliseringsprocesser i en historisk og samfundsmæssig kontekst
- har indsigt i forskellige teorier og begreber der kan fremme inklusion og deltagelse
- har viden om dilemmaer i forhold til diversitet, deltagelse og styrkelse af fællesskaber i pædagogisk praksis
- kan reflektere over metoder der styrker diverse deltagelsesmuligheder i fællesskaber i egen pædagogiske praksis med forståelse for den organisatoriske, tværprofessionelle og samfundsmæssige kontekst

Færdigheder:

- kan i samarbejde med kolleger formulere og analysere problemstillinger vedrørende forholdet mellem individer og fællesskabers deltagelsesmuligheder i konkrete pædagogiske og sociale sammenhænge, med særligt fokus på diversitet
- kan ud fra systematisk iagttagelse og metodisk indsats begrunde udvikling af nye deltagelsesformer og inkluderende pædagogik

Kompetencer:

- kan indgå i samarbejde med kollegaer og ledelse om at udvikle og styrke fællesskaber, der er inkluderende og mangfoldige, med afsæt i børne/brugerperspektiver
- kan udvikle og praktisere en inkluderende pædagogisk praksis, der fremmer børns, unges eller voksnes deltagelse i fællesskaber, med særligt fokus på diversitet
- kan identificere og analysere forhold, der kan påvirke børns, unges eller voksnes deltagelse i fællesskaber, med særligt fokus på diversitet

Modul Rs 19.18.4: Mennesker i udsatte positioner
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden:

- kan reflektere over magt og etiske dilemmaer i arbejdet med mennesker i udsatte positioner, herunder forholdet mellem eget liv og den institutionelle organisatoriske kontekst og pædagogiske praksis
- har indsigt i centrale teorier om levevilkår, udsathed og hverdagsliv
- har viden om resiliens og sårbarhed, samt stigmatiserings- og marginaliseringsmekanismer i samfundet, i forhold til arbejdet med mennesker i udsatte positioner

Færdigheder

- kan anvende viden om magt og etik i den professionelle relation og kommunikation med mennesker i udsatte positioner
- kan anvende viden om levevilkår og menneskers egen oplevelse af deres liv i tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde
- kan i samarbejde med kollegaer og andre professionelle begrunde tiltag og metoder i tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde med fokus på mennesker i udsatte positioner

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at udvikle en praksis der pædagogisk understøtter mennesker i udsatte positioner, pba gældende lovgivning og konventioner
- kan håndtere dilemmaer og komplekse problemstillinger i det pædagogiske arbejde med mennesker i udsatte positioner
- kan indgå i ressourceorienteret samarbejde med kollegaer og andre professionelle om komplekse pædagogiske problemstillinger knyttet til marginaliserings- og stigmatiseringsprocesser for mennesker i udsatte positioner

Modul Rs 19.18.5: Nedsat funktionsevne, udvikling og deltagelsesmuligheder

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Viden

- kan reflektere over egen udvikling og praksis inden for det pædagogiske område, i forhold til mennesker med nedsat funktionsevne, og deres udviklings- og deltagelsesmuligheder
- har viden om nedsat funktionsevne, kognitive vanskeligheder og deres betydning for levevilkår, livskvalitet og samfundsmæssige deltagelsesmuligheder
- har viden om konventioner, rettigheder og lovgivning om menneskerettigheder og etiske fordringer i forhold til mennesker med nedsat funktionsevne
- har viden om relevante metoder til indhentning af viden om interesser og ønsker hos mennesker med nedsat funktionsevne og til vurdering af mulighederne for udvikling og deltagelse

Færdigheder

- kan anvende metoder til indhentning af viden om interesser og ønsker hos mennesker med nedsat funktionsevne
- kan vurdere mulighederne for udvikling og deltagelse for mennesker med nedsat funktionsevne i en given kontekst
- kan planlægge og gennemføre udviklingsforløb, der er tilpasset den enkeltes behov og ønsker, set i sammenhæng med de fællesskaber som den enkelte er en del af

Kompetencer

- kan indgå i tværprofessionelt samarbejde om udviklings- og deltagelsesmuligheder for og med mennesker med nedsat funktionsevne
- kan planlægge og gennemføre udviklingsforløb, der kan medvirke til styrket deltagelse, trivsel, læring og udvikling for borgere med nedsat funktionsevne

Modul Rs 19.18.6: Brugerperspektiver, selvbestemmelse og ressourceorienterede tilgange

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Læringsmål

Viden

- har viden om betydningen af inddragelse af brugernes perspektiver i udviklingen af demokratiske deltagelsesmuligheder i samfundets fællesskaber, pba af gældende lovgivning og konventioner, samt om hvordan ressourceorienterede tilgange kan bidrage til dette
- har indsigt i teori og begreber om magt og etik, og om hvad der fremmer brugernes livsduelighed og udvikling af mangfoldige fællesskaber, herunder betydningen af ressourceorienterede tilgange
- kan reflektere over og vurdere begrænsninger og muligheder for selvbestemmelse og demokratisk deltagelse for brugerne i konkrete samfundsmæssige sammenhænge, herunder betydningen af ressourceorienterede tilgange

Færdigheder

- kan anvende metoder der involverer bruger perspektiver, interesser og ønsker og øger deres selvbestemmelse og demokratiske deltagelse i en given kontekst, herunder metoder, der er baseret på ressourceorienterede tilgange
- kan planlægge gennemføre og evaluere udviklingsforløb, der kan medvirke til styrket deltagelse, læring og udvikling for brugere med nedsat funktionsevne, herunder udviklingsforløb, der er baseret på ressourceorienterede tilgange
- kan anvende viden om magt og etik i planlægning og gennemførelse af professionelle indsatser for brugere med nedsat funktionsevne, herunder indsatser, der er baseret på ressourceorienterede tilgange

Kompetencer

- kan samarbejde med brugere om at udvikle øget indflydelse på egen livssituation og demokratisk samfundsmæssig deltagelse ved at identificere og styrke brugernes ressourcer og kompetencer
- kan indgå i samarbejde med andre professionelle og pårørende om inddragelse af brugernes perspektiver for at fremme indflydelse og selvbestemmelse ved at anvende ressourceorienterede tilgange
- kan påtage sig ansvar for at planlægge, gennemføre og evaluere indsatser, der fremmer brugernes demokratiske deltagelsesmuligheder og livsduelighed ved at anvende ressourceorienterede tilgange

Modul Rs 19.18.7: Leg, kreativitet og æstetiske processer

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har grundlæggende viden om centrale pædagogiske teorier om leg, kreativitet, samt eksperimenterende og æstetiske processer, der fremmer menneskers deltagelsesmuligheder
- har indsigt i teorier om institutionelle rum, rammer og materialiteters betydning for udvikling af legende, kreative og æstetiske processer, samt den voksnes rolle heri
- kan reflektere over vidensformer som for eksempel forskningsviden og tavs viden om legende, kreative og æstetiske tilgange i pædagogisk arbejde

Færdigheder

- kan tilrettelægge det pædagogiske arbejde med fokus på legende, kreative, eksperimenterende og æstetiske processer, der fremmer menneskers deltagelsesmuligheder
- kan anvende viden om institutionelle rum, rammer og materialiteters betydning i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af det pædagogiske arbejde med leg, kreativitet og æstetiske processer
- kan iværksætte og håndtere legende, eksperimenterende og æstetiske processer, der fremmer menneskers nysgerrighed og fantasi

Kompetence

- kan påtage sig ansvar for at udvikle en pædagogisk praksis, der understøtter legende, eksperimenterende, kreative og æstetiske processer
- kan samarbejde med kolleger om at udvikle en pædagogik, der understøtter menneskers deltagelsesmuligheder og styrker deres nysgerrighed og fantasi
- kan udvikle en pædagogisk praksis med afsæt i viden om rammer og materialiteters betydning for børn, unge og voksnes legende, kreative og æstetiske processer

Modul Rs 19.18.8: Pædagogiske miljøer, værdigrundlag og evalueringskultur
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden:

- har viden om lovgivning, kommunale strategier, pædagogiske læreplaner og lokale indsatser vedrørende det pædagogiske grundlag og det pædagogisk miljø
- Kan forstå sammenhængen mellem strukturelle og processuelle forholds betydning for det pædagogiske miljø.
- Har viden om forskellige dokumentations- og evalueringsformer med udgangspunkt i alle børn, unge og voksnes perspektiver.

Færdigheder:

- kan anvende gældende lovgivning og det pædagogiske grundlag i tilrettelæggelsen af det pædagogiske miljø
- kan justere og begrunde strukturelle og processuelle forhold der har betydning for det pædagogiske miljø
- kan meningsfuldt anvende og vurdere forskellige dokumentations- og evalueringsformer der får betydning for alle børn, unge og voksne i hverdagen.

Kompetencer:

- kan påtage sig ansvar for at undersøge og udvikle pædagogiske miljøer, der forbinder sig til det pædagogiske værdi- og lovgrundlag
- kan indgå i samarbejde om at udvikle de strukturelle og processuelle forhold, der har betydning for alle børn, unge og voksne i hverdagens rutiner, planlagte aktiviteter og spontane situationer.
- kan udvikle en meningsfuld dokumentationspraksis og evalueringskultur med udgangspunkt i børn, unge og voksnes perspektiver

Modul Rs 19.18.9: Tidligt og forebyggende pædagogisk arbejde med udsathed
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden:

- har viden om udvikling, tilknytning, relations- samspilsteorier med et fokus på børn, unge og voksnes chancelighed og deltagelsesmuligheder gennem livet
- har indsigt i risiko- og beskyttelsesfaktorer, resiliens og sårbarhed i det pædagogisk arbejde
- har viden om samarbejdsformer i et helhedsorienteret og forebyggende pædagogisk arbejde med udsathed.

Færdigheder:

- kan anvende udviklings- tilknytnings-, relations- og samspilsteorier til forbedring af børn, unge og voksnes chancelighed og deltagelsesmuligheder gennem livet.
- kan udvikle og begrunde forskelligartede initiativer som understøtter børn, unge eller voksnes resiliente handlemuligheder i forhold til udsathed.
- kan indgå i at skabe rammer for et helhedsorienteret samarbejde med kollegaer, familie og tværprofessionelle samarbejdspartnere i forhold til udsathed.

Kompetencer:

- kan udvikle en tidlig og forebyggende praksis, med fokus på børn, unge og voksnes perspektiver, chancelighed og deltagelsesmuligheder gennem livet.

- kan initiere udviklingsstøttende pædagogiske miljøer med særlig opmærksomhed på tidlig forebyggelse af udsathed.
- kan påtage sig ansvar for forebyggende og helhedsorienteret pædagogisk arbejde i samarbejde med kollegaer, familie og tværprofessionelle samarbejdspartnere.

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.19 SPECIALPÆDAGOGIK

Formål

Formålet er at den studerende opnår kompetencer til selvstændigt at varetage almene og specialpædagogiske funktioner som undersøgelse, planlægning, organisering, udvikling af opgaver inden for almen og specialpædagogisk virksomhed, herunder konsultative tilgange, samskabelse, rådgivning, vejledning og formidling. I tæt samspil med praksis skal den studerende udbygge sine kompetencer til at planlægge, tilrettelægge, gennemføre, evaluere og reflektere over almen og/eller specialpædagogisk virksomhed og kunne arbejde med udvikling af egen og andres praksis.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbejde ud fra et helhedsperspektiv, hvor grundlaget er det tværprofessionelle og/eller tværsektorielle samarbejde i en læringsdifferentieret indsats, der fremmer deltagelse og udvikling. • håndtere specialpædagogiske problemstillinger i sit professionelle virke inden for det almenpædagogiske såvel som det specialiserede praksisfelt • skelne mellem forskellige paradigmatisk tilgange til arbejdet med mennesket med særlige behov i såvel et individuelt, som et kontekstuel og samfundsmæssigt perspektiv. • håndtere specialpædagogiske problemstillinger i forhold til forebyggelse. • samarbejde om opgaver relateret til vedligeholdelse og udvikling på det almenpædagogiske og specialpædagogiske område i en etisk dimension • undersøge, analysere, planlægge, gennemføre og evaluere (specialpædagogiske didaktiske overvejelser) specialpædagogiske aktiviteter for at fremme læring og udvikling 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have teoretisk og professionsrettet viden om specialpædagogiske område, som bygger på såvel national som international forskning. • have indsigt i klassifikation af funktionelle vanskeligheder • have viden om sammenhængen mellem almenpædagogiske og specialpædagogiske arbejdsformer • have indsigt i begrundelser for inkluderende og ekskluderende processer 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne håndtere formidlende og vejledende funktioner, som knytter sig til det specialpædagogiske område. • kunne identificere, afdække, analysere og vurdere den enkeltes livssituation, herunder kontekstuelle udviklingsmuligheder og individuelle forudsætninger • mestre relevante grundlæggende metoder i specialpædagogikken som grundlag for at styrke udviklings- og læreprocesser • kunne vurdere grundlaget for inddragelse af eksterne parter og netværket med henblik på at styrke den specialpædagogiske indsats og borgerinddragelse

Moduler

Modul 1: Specialpædagogik i samtiden

Modul 2: Læring, kontakt og trivsel

Modul 3: Social-kognitive udviklingsforstyrrelser

Modul 4: Intellektuelle funktionsnedsættelser

Modul 5: Motoriske vanskeligheder og multiple funktionsnedsættelser

Modul 6: Sansemæssige funktionsnedsættelser

Modul 7: Komplekse kommunikationsindsatser vedrørende mennesker med funktionsnedsættelser

Modul 8: Kommunikationskompetencer - i arbejdet med mennesker med komplekse kommunikationsbehov

Modul Rs 19.19.1: Specialpædagogik i samtiden

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om specialpædagogik i samtiden, herunder indsigt i såvel det formelle grundlag (lovgivning, konventioner etc.) som indsigt i de organisatoriske og samfundsmæssige betingelser

Færdighed

- kan reflektere over normalitet og afvigelse samt funktionsnedsættelser og diagnosticering i den specialpædagogiske kontekst i historisk og nutidigt perspektiv

Kompetencer

- kan håndtere specialpædagogiske paradigmer, herunder professionsforståelse og etik, udviklingsmæssig diversitet og variation i relation til inkluderende og ekskluderende processer
- kan påtage sig ansvar for samarbejds- og gruppeprocesser i det mono- og tværfaglige felt, i forhold til sociale og organisatoriske specialpædagogiske opgaveløsninger
- kan identificere specialpædagogikkens egenart i relation til almenpædagogikken
- mestrer at samarbejde om en læringsdifferentieret indsats, der fremmer inklusion og som rummer overvejelser i forhold til den enkelte og til netværket omkring den enkelte

Modul Rs 19.19.2: Læring, kontakt og trivsel

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har kendskab til relevant lovgivning på området

Færdigheder

- kan indhente information, beskrive, analysere og vurdere individuelle og kontekstuelle baggrunde for vanskeligheder i forhold til læring, kontakt og trivsel
- kan beskrive, planlægge og gennemføre individuelle og kontekstuelle almene og specialpædagogiske indsatser, der fremmer læring og trivsel

Kompetencer

- mestrer en pædagogisk praksis, der fremmer deltagelse, læring og trivsel for børn, unge og voksne i relevante netværk, ved brug af relevante metoder, materialer eller hjælpemidler

- kan indgå i et samarbejde om en indsats, der fremmer deltagelse, læring og trivsel med relevante samarbejdspartnere og netværket omkring den enkelte eller gruppen, der er i vanskeligheder
- kan reflektere over individuelle og kontekstuelle begrundelser for børn, unge og voksnes vanskeligheder i forhold til læring, kontakt og trivsel

Modul Rs 19.19.3: Socialkognitive udviklingsforstyrrelser

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om diagnoser indenfor ADHD og autismspekteret, herunder refleksion over normalitet og afvigelse i det senmoderne samfund
- har kendskab til målgruppen i et livsperspektiv f.eks. i relation til familieliv, uddannelse, fritidsliv og arbejde

Færdigheder

- kan indhente information, beskrive, analysere og vurdere en læringsdifferentieret indsats, der retter sig mod at optimere læring og udvikling for mennesker med socialkognitive vanskeligheder
- kan vurdere og reflektere over special- og almen pædagogiske arbejdsformer, herunder metoder, materialer og hjælpemidler

Kompetencer

- kan vedligeholde og udvikle forudsætningerne for læring og udvikling, herunder de social-kognitive funktioner hos mennesker med gennemgribende og /eller socialkognitive udfordringer
- kan indgå i et samarbejde om en læringsdifferentieret indsats med f.eks. kollegaer, forældre, pårørende eller eksterne parter

Modul Rs 19.19.4: Intellektuelle funktionsnedsættelser

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har kendskab til relevant lovgivning på området.
- har kendskab til målgruppen i et livsperspektiv f.eks. i relation til familieliv, uddannelse, fritidsliv og arbejde herunder habilitering
- har kendskab til årsager til intellektuelle funktionsnedsættelser herunder, kognitive funktioner, diagnoser samt kontekstuelle begrundelser for børn, unge og voksnes vanskeligheder i forhold til læring

Færdigheder

- kan indhente information, beskrive, analysere og vurdere individuelle og kontekstuelle baggrunde for vanskeligheder i forhold til målgruppen

Kompetencer

- kan indgå i samarbejde om en læringsdifferentieret indsats med tværprofessionelle samarbejdspartnere og netværket omkring den enkelte og/eller gruppen der befinder sig i læringsvanskeligheder
- kan udvikle praksis ved at anvende almene og /eller specialpædagogiske teorier, metoder, arbejdsformer, materialer og hjælpemidler, der fremmer deltagelse og læring for mennesker

Modul Rs 19.19.5: Motoriske vanskeligheder og multiple funktionsnedsættelser
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om målgruppen i forhold til forskellige vanskeligheder/diagnoser, herunder udbredelse, årsagsforhold, sværhedsgrad, prognose og implikationer
- har viden om og kan reflektere over den motoriske udvikling og funktion samt årsager til atypiske motoriske funktioner og multiple funktionsnedsættelser
- har kendskab til fysiologiske og neuropsykologiske teorier og/eller forskning om motorisk udvikling, krop, bevægelse i forhold til motoriske og multiple funktionsnedsættelser

Færdigheder

- kan vurdere og anvende relevante specialpædagogiske metoder, hjælpemidler og materialer i forhold til udvikling og/eller kompensation. Herunder relevant lovgivning på området
- kan begrunde og iværksætte netværksindsatser, der fremmer muligheder for udvikling og trivsel i relation til familieliv, uddannelse, fritidsliv og arbejde

Kompetencer

- kan indhente information, beskrive, analysere og vurdere en læringsdifferentieret indsats i forhold til børn, unge, eller voksne med motoriske vanskeligheder og/eller multiple funktionsnedsættelser
- kan udarbejde udviklingsmål og kompensationsmuligheder, der retter sig mod at fremme muligheder for deltagelse, herunder vedligeholdelse og udvikling af færdigheder
- kan indgå tværfagligt og/eller tværsektorielt i et samarbejde om en læringsdifferentieret indsats i relation til målgruppen, der rummer overvejelser i forhold til den enkelte og til netværket omkring den enkelte

Modul Rs 19.19.6: Sansemæssige funktionsnedsættelser
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har en grundlæggende viden om det sensoriske system og dets betydning for menneskets udvikling, samt indsigt i teorier og forskningsresultater om vanskeligheder i forhold til en eller flere sanser
- har viden om forskellige former for og årsager til vanskeligheder i forhold til en eller flere sanser herunder mestrings- og kompensationsadfærd
- har kendskab til målgruppen i forhold til forskellige vanskeligheder/diagnoser, herunder udbredelse, årsagsforhold, sværhedsgrad, prognose og implikationer
- har indsigt i vanskeligheder i forhold til en eller flere sanser set i et livsperspektiv i relation til familieliv, uddannelse, fritidsliv og arbejde herunder kendskab til relevant lovgivning

Kompetencer

- kan indhente information, beskrive, analysere og vurdere en læringsdifferentieret indsats, der retter sig mod at optimere trivsel og læring i relation til mennesker med vanskeligheder i forhold til en eller flere sanser, i et henholdsvis udviklende og kompenserende perspektiv

- kan indgå i tværfagligt og/eller tværsektorielt samarbejde om en specialpædagogisk indsats i relation til vanskeligheder i forhold til en eller flere sansemodaliteter, der rummer overvejelser i forhold til den enkelte og til netværket omkring den enkelte

Modul Rs 19.19.7: Komplekse kommunikationsindsatser vedrørende mennesker med funktionsnedsættelser

10 ECTS-point, intern prøve

For mennesker med komplekse kommunikationsbehov gælder, at de fleste;

- skal lære at udtrykke sig gennem andre kommunikationsformer end tale
- har brug for alternative løsninger også i forhold til skriftsproget
- er livslangt afhængige af støtte fra deres nære omgivelser – som skal kunne afklare deres kommunikationsbehov, kende til alternative løsninger samt give livslang støtte til så selvstændig kommunikation som muligt

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om grundlæggende kommunikationsteori, herunder samspil og kommunikation i et socio-kognitivt perspektiv
- har viden om supplerende, støttende kommunikationsformer, herunder viden om understøttende it-programmer, arbejdsformer, metoder, hjælpemidler og materialer i forhold til udvikling, rehabilitering og kompensation
- har kendskab til relevant lovgivning på området
- har kendskab til relevante teorier og forskningsresultater om kommunikativ typisk og atypisk udvikling, herunder relationelle og kognitive forhindringer

Færdigheder

- har færdigheder og metoder i relation til observation, analyse, vurdering, planlægning og iværksættelse af pædagogiske forløb i et individuelt og kontekstuelt perspektiv, samt vurdering af disse
- kan reflektere over kommunikative vanskeligheder set i et livsperspektiv i relation til deltagelse i sociale sammenhænge, familieliv, eventuel uddannelse, fritidsliv eller arbejde

Kompetencer

- kan indgå i det tværprofessionelle og/eller tværsektorielle samarbejde med inddragelse af netværk omkring børn, unge og voksne med komplekse kommunikationsbehov, og kan påtage sig ansvaret for et dialogbaseret samarbejdende procesforløb i et relationelt perspektiv

Modul Rs 19.19.8: Kommunikationskompetencer - i arbejdet med mennesker med komplekse kommunikationsbehov

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om lærings- og udviklingspotentialer i forhold til sprogudvikling, herunder særlige forhold der fremmer interaktion og deltagelse
- har viden om omgivelsernes betydning for vellykket kommunikation i arbejdet med mennesker med komplekse kommunikationsbehov

Færdigheder

- mestrer inddragelse af kommunikationsteknologier, der understøtter udviklende dialoger og sprogforståelse hos målgruppen

Kompetencer

- kan forstå og udvikle dialogbaserede procesforløb i et relationelt perspektiv (F.eks. familie, kolleger, tværprofessionelle og/eller tværsektorielle samarbejdspartnere) i relation til udviklingen af kommunikationskompetence og -praksis
- kan reflektere over specialpædagogiske perspektiver og paradigmer i relation til opbygning af kommunikationsmiljøer for mennesker med komplekse kommunikationsbehov
- kan analysere og reflektere over samspils- og kommunikationspraksis i et socio -kognitivt perspektiv, herunder videoanalyse

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.20 SYNSPÆDAGOGIK OG SYNS(RE)HABILITERING**Formål**

Uddannelsesretningens formål er, at den studerende i tæt samspil med praksis og på baggrund af aktuel viden og teoretisk indsigt, kan udrede komplekse problemstillinger og specialpædagogiske behov samt udvikle og tilrettelægge synspædagogiske, specialiserede indsatser for børn, unge, voksne og ældre borgere med synsnedsættelse eller blindhed. Den studerende skal kunne bidrage til virkningsfulde og sammenhængende forløb for denne målgruppe i et tværprofessionelt, koordineret samarbejde med det formål at udvikle synspædagogisk praksis og syns(re)habilitering.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • varetage specialiserede, synspædagogiske funktioner på baggrund af indsigt i synsfunktion, personlige og omgivelsesmæssige faktorer, kompensationsbehov og lovgivningsmæssige rammer • indgå i helhedsorienteret og tværprofessionelt samarbejde med relevante aktører, pårørende og andre netværk for at fremme inklusion og deltagelse i hverdagsliv, skole, uddannelse, arbejde og fritid • udrede og analysere synspædagogiske behov samt planlægge, gennemføre og evaluere synspædagogiske indsatser for at fremme aktivitet, kommunikation, leg, læring og udvikling • påtage sig ansvar for at facilitere undervisnings- og (re)habiliteringsforløb for borgere med synsnedsættelse eller blindhed på baggrund af didaktiske og metodiske overvejelser 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i og kunne reflektere over synspædagogik som en del af det specialpædagogiske og pædagogiske fagområde • kunne reflektere over egen praksis med udgangspunkt i handicap- og (re)habiliteringsforståelser samt deltagelses- og inklusionsbegreber • have viden om perceptuelle, kognitive og neurologiske processer • have viden om og kunne reflektere over udviklings- og socialpsykologiske aspekter 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne tolke og vurdere resultater fra oftalmologiske, optiske, psykologiske og synspædagogiske udredninger • kunne gennemføre synspædagogiske udredninger og indsatser i undervisnings- og (re)habiliteringsforløb • kunne håndtere og analysere komplekse problemstillinger i praksis, herunder psykologiske, sociale og holdningsmæssige faktorer • kunne arbejde selvstændigt og tværprofessionelt inden for syns(re)habilitering og synspædagogisk vejledning og rådgivning

Moduler

Modul 1: Synsnedsættelse eller blindhed – udredning

Modul 2: Synsnedsættelse eller blindhed – læring, rehabilitering og udvikling

Modul 3: ADL – Almindelig Daglig Levevis. At kunne klare sig i hverdagslivet med synsnedsættelse eller blindhed

Modul 4: O&M – Orientering og Mobility. At kunne færdes i det fysiske miljø med synsnedsættelse eller blindhed

Modul 5: Erhvervet hjerneskade og synsnedsættelse, unge og voksne

Forkundskaber

Det anbefales, at den studerende har kompetencer, viden og færdigheder inden for udredning af -, tilrettelæggelse af synspædagogiske forløb og (re)habiliteringsforløb for borgere med nedsat syn eller blindhed (svarende til modul 1 og 2) inden påbegyndelse af modul 3, 4 og 5.

Modul Rs 19.20.1: Synsnedsættelse eller blindhed - udredning

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om kognitive og neurologiske processer som grundlag for visuel perception
- har viden om øjets anatomi, synsfunktion, synsnedsættelse og om kompensationsmuligheder i hverdagslivet for grupper og/eller enkeltpersoner med synsnedsættelse eller blindhed
- har viden om metoder og tests der anvendes i et tværprofessionelt samarbejde i arbejdet med udredninger af synsnedsættelse eller blindhed

Færdigheder

- kan med afsæt i handicap- og (re)hablteringsforståelse inddrage relevante begreber og metoder i udredningen af individuelle og kontekstuelle faktorer, der har betydning for målgruppens deltagelse i relevante netværk

Kompetencer

- kan tage ansvar for et tværprofessionelt samarbejde om udredning af specialpædagogiske behov for personer med synsnedsættelse eller blindhed
- kan reflektere over sammenhæng mellem synsfunktion og kontekstuelle faktorer herunder kompensationsbehov

Modul Rs 19.20.2: Synsnedsættelse eller blindhed - læring, rehabilitering og udvikling

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om synsnedsættelse eller blindhed i relation til mennesker som lever med denne funktionsnedsættelse i dagligdagen
- har viden om og kan reflektere over kompensationsindsatser, herunder teknologiske hjælpemidler i et hverdags-, uddannelses- og arbejdsliv i forhold til målgruppen

Færdigheder

- kan gennemføre synspædagogiske indsatser i et (re-) rehabiliteringsprocesser for grupper og/eller enkeltpersoner under hensyntagen til relevant lovgivning

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at iværksætte en specialpædagogisk indsats for mennesker med synsnedsættelse eller blindhed
- kan tilrettelægge og vurdere lærings og udviklingsfremmende miljøer med afsæt i lærings- og udviklingsteori samt viden om syns- og specialpædagogik
- kan samarbejde med borgeren, netværk, tværprofessionelle og/eller tværsektorielle parter om synspædagogiske handleplaner med udgangspunkt i funktionsnedsættelse, personlige og omgivelsermæssige faktorer som understøtter deltagelse og jobmuligheder

Modul Rs 19.20.3: ADL - Almindelig Daglig Levevis. At kunne klare sig i hverdagslivet med synsnedsættelse eller blindhed

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om læringsteori og specialpædagogiske metoder, teknikker samt kompenserende hjælpemidler i ADL for personer med synsnedsættelse eller blindhed
- har viden om perception og sansernes indvirkning på evnen til at klare aktiviteter i hverdagslivet, når mennesker lever med synsnedsættelse eller blindhed

Færdigheder

- kan reflektere over perceptuelle og socialpsykologiske aspekter herunder erkendelse, begrebsdannelse, hukommelse, motivation, autonomi og mestring
- kan med viden om læringsteori vurdere, reflektere over og begrunde metode og didaktik i synspædagogiske undervisningsforløb indenfor ADL, herunder (re)rehabiliteringsprocesser for grupper og/eller enkeltpersoner med synsnedsættelse eller blindhed

Kompetencer

- kan udrede, analysere og vurdere aktivitetsbehov i hverdagslivet for grupper og/eller personer med synsnedsættelse eller blindhed med udgangspunkt i synsfunktion, personlige og omgivelsermæssige faktorer og mulighed for deltagelse i samfundet
- kan indgå i et samarbejde med borgere som udfordres af synsnedsættelse eller blindhed om behov for aktiviteter inden for almindelig daglig levevis (ADL)

Modul Rs 19.20.4: O&M - Orientering og Mobility. At kunne færdes i det fysiske miljø med synsnedsættelse eller blindhed

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om teori og specialpædagogiske metoder, teknikker og strategier samt kompenserende hjælpemidler
- har viden om perception og sansernes indvirken på evnen til at færdes i det fysiske miljø med synsnedsættelse eller blindhed

Færdigheder

- kan håndtere og analysere komplekse problemstillinger i O&M herunder psykologiske, sociale og holdningsmæssige faktorer
- kan vurdere, reflektere over og begrunde metode og didaktik i syns- og specialpædagogiske undervisningsforløb i O&M med kobling til (re)habiliteringsprocesser og mulighed for deltagelse i samfundslivet i henhold til relevant lovgivning

Kompetencer

- kan forestå rådgivning og vejledning af personer med synsnedsættelse eller blindhed, deres netværk og tværprofessionelle samarbejdspartnere i spørgsmål om O&M, herunder tilgængelighed og indretning af det fysiske miljø
- kan udrede, analysere og vurdere mulighed for at kunne færdes med synsnedsættelse eller blindhed med udgangspunkt i synsfunktion, individuelle og kontekstuelle faktorer, herunder kompensationsbehov

Modul Rs 19.20.5: Erhvervet hjerneskade og synsnedsættelse, unge og voksne

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om hjernens udvikling, opbygning og funktion samt kognitive dysfunktioner med fokus på synsvanskeligheder
- har viden om forskellige undervisningsmetoder, materialer og hjælpemidler inden for flere fagområder (fx IKT, ADL-Almindelig Daglig Levevis, O&M-Orientering og Mobility, læsning)
- har viden om relevante undersøgelsesmetoder og tests inden for erhvervet hjerneskade og synsnedsættelse
- har viden om relevant lovgivning inden for området

Færdigheder

- kan foretage specialiserede og differentierede udredninger af borgere med erhvervet hjerneskade og synsnedsættelse inden for eget praksisfelt

Kompetencer

- kan bidrage til og deltage i en højt specialiseret, tværfaglig og tværsektoriel rehabiliteringsindsats
- kan observere, identificere og reflektere over hjerneskaderelaterede syns- og funktionsnedsættelser, og på baggrund af dette vurdere den videre relevante udredning

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.21 UNGES OG VOKSNES LÆREPROCESSER**Formål**

Uddannelsesretningens formål er at kvalificere den studerende til at varetage igangsættende, udviklende og koordinerende funktioner i forbindelse med tilrettelæggelse af undervisning samt lære- og udviklingsprocesser for unge og voksne.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • forstå udvikling af uddannelser og andre pædagogiske indsatsområder med henblik på at udvikle læringsmiljøer for unge og voksne 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om og kunne reflektere over unge og voksnes udvikling og læring såvel i uddannelsesmæssige som i praksis- og erhvervsorienterede situationer i relation til livslang læring • have indsigt i ungdoms- og voksenuddannelserne samt det ungdoms- og voksenpædagogiske arbejdsfelt 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne planlægge, gennemføre og evaluere praksisnær undervisning • kunne analysere og evaluere forskellige målgruppers læreprocesser og kompetenceudvikling under hensyntagen til samfundets, arbejdsmarkedets og den enkeltes behov • kunne anvende teorier, metoder og begreber til kritisk at kunne analysere og kvalificere uddannelser og pædagogisk praksis

Moduler

Modul 1: Didaktik og læreprocesser

Modul 2: Ungdomsliv, socialisering og identitet

Modul 3: Voksne og livslang læring

Modul Rs 19.21.1: Didaktik og læreprocesser

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om pædagogisk og didaktisk teori som ramme for udvikling af undervisning og læring i praksis
- har indsigt i sammenhæng mellem deltagerforudsætninger og læreprocesser

Færdigheder

- kan forstå planlægning, gennemførelse og evaluering af systematiske læreprocesser
- kan anvende og vurdere forskning og udviklingsprocesser i pædagogisk praksis

- kan reflektere og udvikle undervisningsformer og metoder

Kompetencer

- kan facilitere læreprocesser med fokus på problemløsning og idéskabelse
- kan indgå i samarbejde om at etablere og evaluere pædagogiske udviklingsmiljøer
- kan facilitere unge og voksnes læreprocesser i et dannelsesperspektiv

Modul Rs 19.21.2: Ungdomsliv, socialisering og identitet

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i unges identitetsudvikling og selvdannelse
- har viden om læring og kompetenceudvikling i forskellige kontekster
- har indsigt i organisatoriske og læringsmæssige forudsætninger i forbindelse med facilitering af processer rettet mod organisations- og arbejdsplanlægning
- har viden om teorier og metoder om kursus- og uddannelsesplanlægning
- har indsigt i særlige målgrupper og problemstillinger

Færdigheder

- kan differentiere metoder efter målgruppen

Kompetencer

- kan forestå planlægning, gennemførelse og evaluering af inkluderende læreprocesser i en organisationsramme
- kan påtage sig ansvar for at involvere unge og skabe motiverende læringsmiljøer
- kan medvirke til sikring af sammenhængen mellem strategiske mål, kompetenceudviklingsbehov og uddannelsesplanlægning

Modul Rs 19.21.3: Voksne og livslang læring

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i og forståelse af forholdet mellem voksnes livs- og udviklingsbetingelser og læreprocesser
- har viden om voksenpsykologi, voksnes udvikling og livsfaser

Færdigheder

- kan reflektere over samfundsmæssige vilkår og udvikling i relation til livslang læring
- kan anvende forsknings- og udviklingsarbejder til at perspektivere voksenpædagogiske indsatser
- kan anvende voksenpædagogiske teorier i en pædagogisk sammenhæng

Kompetencer

- kan håndtere udfordringer og dilemmaer i forbindelse med voksnes livslange læring

19.32 FRITIDSPÆDAGOGIK (6-18 ÅR)

Formål

Uddannelsesretningens formål er med afsæt i forskningsbaseret og praksisrettet viden at kvalificere den studerende til at skabe fritidspædagogiske miljøer (6-18 år), der understøtter mangfoldige deltagelsesmuligheder i børne- og ungefællesskaber"

Desuden er formålet at udforske den fælles fritidspædagogiske kernefaglighed (6-18 år) og derigennem skabe intentionelt og reflekteret fritidspædagogisk arbejde og meningsfulde sammenhænge i og på tværs af børns og unges alder og livsarenaer.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • bidrage til at udvikle en mangfoldig være- og bæredygtig fritidspædagogisk praksis, herunder at kunne indgå i samarbejde med relevante aktører om komplekse problemstillinger, der angår fritidspædagogiske miljøer • indgå i og reflektere over forskellige fritidspædagogiske miljøer, som bl.a. sigter mod sammenhæng i børn og unges væren, deltagelse i fællesskaber og dannelse i forskellige livsarenaer. 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om relevant forskning, professions- og praksisviden samt historik i fritidspædagogikken • have viden om børn og unges udvikling, livsbetingelser og trivsel. • have viden om, hvordan børn og unges væren, fællesskabelse og dannelse udvikles gennem deltagelse i fritidspædagogiske miljøer. • have viden og metoder, der danner rammer for selv-, og medbestemmelse samt samskabelse og demokratisk dannelse 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne anvende teori og professions- og praksisviden til metodisk at undersøge, reflektere over, analysere og udvikle fritidspædagogisk praksis. • Kunne udforske og vurdere fritidspædagogiske handlemuligheder ift. børn og unges udvikling, livsbetingelser og trivsel på individ-, gruppe- og samfundsniveau. • Kunne skabe betingelser for mangfoldige fællesskaber, og for at børnene og de unge selv kan skabe forskellige arenaer for fællesskaber. • Kunne indgå i samarbejdsrelationer med relevante aktører.

Moduler

Modul 1: Fritidspædagogik og fælles fritidspædagogisk praksis (6-18 år)

Modul 2: Facilitering og organisering af mangfoldige fritidspædagogiske processer og aktiviteter (6-18 år)

Modul 3: Fritidspædagogen som brobygger og trivselsaktør (6-18 år)

Modul Rs 19.22.1: Fritidspædagogik og fælles fritidspædagogisk praksis (6-18 år)
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål:

Den studerende

Viden:

- Har indsigt i fritidspædagogikkens historie, lovgivningsmæssige rammer og nutidens fritidspædagogiske faglighed og derigennem forstår fritidspædagogikken i en samfundsmæssig kontekst.
- Har viden om børns og unges livs- og udviklingsmuligheder, trivsel og fysiske og psykiske udvikling.

Færdigheder:

- Kan udforske, udvikle, analysere og evaluere mangfoldige fritidspædagogiske miljøer, der sigter mod udvikling af børn og unges livsduelighed.
- Kan håndtere valg og etiske dilemmaer knyttet til den komplekse fritidspædagogiske praksis.

Kompetencer:

- Kan reflektere over og påtage sig ansvar for fritidspædagogisk arbejde med børne- og unge-perspektiver, selv- og medbestemmelse.
- Kan gennem relationsarbejde indgå i, facilitere og udvikle fritidspædagogiske fællesskaber.

Modul Rs 19.22.2: Facilitering og organisering af mangfoldige fritidspædagogiske processer og aktiviteter (6-18 år)
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål:

Den studerende

Viden:

- har indsigt i æstetiske, legende og kreative udtryksformer som dannelses-, lærings- og udviklingsprocesser, og som centrale for
- læring.
- kan reflektere over fritidspædagogiske processer og aktiviteter som greb til deltagelsesmuligheder og udvikling af relationer mellem børnene/de unge, mellem børn/unge og pædagogisk personale, samt forældre og pædagogisk personale.

Færdigheder:

- kan arbejde vidensinformeret og systematisk med dokumentation med henblik på at udvikle og sikre høj kvalitet i de fritidspædagogiske processer og aktiviteter
- kan begrunde, rammesætte, lede og evaluere fritidspædagogiske processer og aktiviteter ud fra egen praksis og med inddragelse af børnenes og de unges perspektiver.
- kan anvende fritidspædagogiske kernebegreber i forbindelse med fritidspædagogiske processer og aktiviteter.

Kompetencer:

- kan håndtere valg og etiske fritidspædagogiske dilemmaer, fx mellem fri tid og børn og unges selv- og medbestemmelse og struktureret, organiseret og planlagt pædagogisk praksis.
- åbne det fritidspædagogiske mod omverdenen og bygge bro mellem børn og unge, forældre, civilsamfund, foreninger og institutioner.

Modul Rs 19.22.3: Fritidspædagogen som brobygger og trivselsaktør (6-18 år)
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål:

Den studerende

Viden:

- kan reflektere over og håndtere valg og etiske dilemmaer i relation til barnet eller den unges mange livsarenaer og agere vejledende, omsættende og oversættende i forskelligartede krydspres.
- har viden om klassisk og ny udsathed og pædagogens rolle ift. at forebygge, at børn og unge placeres i udsatte positioner.
- kan perspektivere fritidspædagogik i samtid og i forhold til samfundsmæssige tendenser.
- kan reflektere over fritidspædagogens arbejde i spændingsfeltet mellem almen-, social- og specialpædagogisk.
- har indsigt i betydningen af fritidspædagogen som brobygger og trivselsaktør, der kan bidrage til at skabe sammenhængskraft i børnenes/de unges liv.

Færdigheder:

- har forståelse for og kan skabe betingelser for, at børnene og de unge er aktive deltagere i både egne og andres livsarenaer.

Kompetencer:

- kan påtage sig ansvar for og indgå i samarbejde med relevante aktører i egen praksis (som fx skole, forældre, andre fritidstilbud, socialrådgiver, politi, misbrugskonsulenter og civilsamfund) i overensstemmelse med lovgivningsmæssige og organisatoriske rammer.

INDHOLDSOMRÅDE: FAG OG LÆRING

Indholdsområdet består af følgende pædagogiske uddannelsesretninger:

- 19.23 Anvendt film
- 19.24 Anvendt scenekunst
- 19.25 Billedkunst og æstetik
- 19.26 Dansk som andetsprog
- 19.27 Didaktisk udvikling i skolen
- 19.28 Håndværk, design og innovation
- 19.29 Idræt, krop og bevægelse
- 19.30 Musik
- 19.31 Undervisning og vejledning for unge og voksne

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.23 ANVENDT FILM

Formål

Formålet med uddannelsesretningen i anvendt film er at sætte den studerende i stand til at varetage undervisning i det praksisfaglige arbejde med film i en uddannelsesmæssig eller pædagogisk kontekst.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge, gennemføre og evaluere undervisningsforløb i anvendt film • udvikle didaktisk og pædagogisk praksis inden for undervisning i anvendt film 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om filmfortælling, filmhåndværk og filmproduktion • have viden om filmdidaktik • have viden om æstetiske og produktionsorienterede læreprocesser • have viden om anvendt film 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne undervise i filmfortælling, filmhåndværk og filmproduktion • kunne udvikle øvelser, forløb og læreplaner for undervisning i film • kunne facilitere æstetiske og produktionsorienterede læreprocesser • kunne anvende undervisning i film i en uddannelsesmæssig og pædagogisk kontekst

Moduler:

- Modul 1: Didaktik for undervisning i filmfortælling
- Modul 2: Didaktik for undervisning i filmhåndværk
- Modul 3: Didaktik for undervisning i filmproduktion

Modul Rs 19.23.1: Didaktik for undervisning i filmfortælling

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- Har viden om filmfortællingens dramaturgi og udviklingsprocesser
- Har viden om filmfortællingens didaktiske metoder
- Har viden om narrative teori i relation til læringsteorier og pædagogik
- Har viden om anvendt filmfortælling

Færdigheder

- Kan undervise børn, unge og voksne i filmfortælling på grundlæggende niveau
- Kan udvikle øvelser, forløb og læremidler i filmfortælling
- Kan facilitere læringsrum med fokus på differentiering og progression indenfor filmfortælling
- Kan undervise i filmfortælling i en pædagogisk kontekst.

Kompetencer

- Kan tage ansvar for planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningsforløb i filmfortælling
- Kan tage ansvar for udvikling af didaktisk og pædagogisk praksis for undervisning i filmfortælling

Modul Rs 19.23.2: Didaktik for undervisning i filmhåndværk

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- Har viden om filmhåndværkets udstyr, virkemidler og filmsprog
- Har viden om filmhåndværkets didaktiske metoder
- Har viden om produktionsorienteret og æstetisk læringsteori
- Har viden om anvendt filmhåndværk, herunder filmens forskellige discipliner og tilhørende filmsprog, f.eks. klippeteknik, lyd, kamerateknik, manuskript skrivning m.v.

Færdigheder

- Kan undervise børn, unge og voksne i filmhåndværk og filmens sprog på grundlæggende niveau
- Kan udvikle øvelser, forløb og læremidler i filmhåndværk
- Kan facilitere æstetiske og eksperimenterende læringsrum
- Kan undervise i filmhåndværk i en pædagogisk kontekst

Kompetencer

- Kan påtage sig ansvar for at planlægge, gennemføre og evaluere undervisningsforløb i filmhåndværket og dets enkeltfagligheder
- Kan påtage sig ansvar for at udvikle didaktisk og pædagogisk praksis for undervisning i filmhåndværk og æstetiske læreprocesser

Modul Rs 19.23.3: Didaktik for undervisning i filmproduktion

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- Har viden om filmproduktionens samarbejdsprocesser og forskellige roller
- Har viden om filmproduktionens didaktiske metoder
- Har viden om æstetisk og produktiv læring samt kreative læreprocesser
- Har viden om anvendt filmproduktion

Færdigheder

- Kan undervise børn, unge og voksne i filmproduktion på grundlæggende niveau
- Kan udvikle øvelser, forløb og læremidler i filmproduktion
- Kan facilitere produktive og kreative læringsrum
- Kan undervise i filmproduktion i en pædagogisk kontekst

Kompetencer

- Kan tage ansvar for at planlægge, gennemføre og evaluere undervisningsforløb i filmproduktion
- Kan tage ansvar for at udvikle didaktisk praksis inden for undervisning i filmproduktion gennem æstetiske og produktive læreprocesser

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.24 ANVENDT SCENEKUNST

Formål

Uddannelsesretningens formål er at bibringe den studerende personlige og faglige kompetencer i arbejdet med scenekunst indenfor det pædagogiske område.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge, gennemføre og evaluere forløb, hvor børn, unge, voksne og ældre aktivt bruger scenekunst til at bearbejde deres samtid og udtrykke erfaringer og oplevelser • udvikle og tilpasse dramapædagogiske og scenekunsthedaglige læreprocesser i forhold til forskellige formål, målgrupper og deltagerforudsætninger 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i teorier om scenekunst og dramapædagogik • have kendskab til sammenhænge mellem kulturformer, scenekunst og pædagogik 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende metoder og redskaber til at styrke den æstetiske, den ekspressive og den sociale kompetence • kunne mestre arbejdet med scenekunst i en pædagogisk og social kontekst

Moduler

Modul 1: Dramapædagogik

Modul 2: Scenekunst med børn og unge

Modul 3: Scenekunst med voksne og ældre

Modul Rs 19.24.1: Dramapædagogik

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i dramapædagogikkens idégrundlag, teori og historie
- har viden om æstetiske læreprocesser
- har indsigt i dramapædagogikkens særlige områder og læringspotentialer

Færdigheder

- kan anvende forskellige dramapædagogiske metoder

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere dramapædagogiske og scenekunst- pædagogiske forløb

- kan argumentere for dramapædagogiske tiltag på et dramapædagogisk videns- og værdigrundlag
- kan reflektere over egen position i forholdet mellem scenekunst og dramapædagogik

Modul Rs 19.24.2: Scenekunst med børn og unge

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har kendskab til dansk scenekunst for børn og unge
- kan reflektere over scenekunstens betydning for børn og unges kulturelle identitetsdannelse
- har indsigt i scenekunstens muligheder i skole og institutioner

Færdigheder

- kan mestre scenekunstproduktion med børn og unge
- kan håndtere arbejdet med scenografi, lyd og lys, herunder virtuel scenografi
- kan udvælge og begrunde forholdet til publikum, fx. interaktivitet eller den fjerde væg

Kompetencer

- kan udvikle, gennemføre og evaluere scenekunstneriske forløb for eller med børn og unge
- kan varetage samskabende processer, fx. devising

Modul Rs 19.24.3: Scenekunst med voksne og ældre

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har kendskab til dansk og/eller udenlandsk scenekunst.
- har indsigt i scenekunstens anvendelsesmuligheder i ikke-kunstneriske sammenhænge

Færdigheder

- kan mestre scenekunstproduktion med voksne og ældre
- kan håndtere arbejdet med scenografi, lyd og lys, herunder virtuel scenografi
- kan udvælge og begrunde forholdet til publikum, fx. interaktivitet eller den fjerde væg

Kompetencer

- kan udvikle, gennemføre og evaluere scenekunstneriske forløb for eller med voksne og ældre
- kan varetage samskabende processer, fx. devising
- kan reflektere over scenekunstens betydning for voksnes og ældres kulturelle identitetsdannelse

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.25 BILLEDKUNST OG ÆSTETIK

Formål

Formålet er at den studerende opnår personlige og faglige kompetencer inden for det pædagogiske og didaktiske arbejde med billedkunst og visuel formidling. Den studerende skal opnå erfaringer med og viden om billedsprog og æstetik som kommunikation og læreproces.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • varetage undervisnings- og formidlingsopgaver for forskellige målgrupper vedrørende billedkunst, æstetik og visuel kultur • påtage sig ansvar for at medvirke til udvikling af pædagogisk praksis inden for billedkunst, æstetik og visuel kultur • initiere og lede udviklingsprojekter inden for det billedpædagogiske felt • varetage særlige pædagogiske funktioner som fx konsulent- og formidlingsvirksomhed samt tværfagligt samarbejde med særligt henblik på æstetisk virksomhed 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om kunstteori, kunsthistorie, æstetisk teori og læringsteori med særlig fokus på forholdet mellem billedkunst, æstetik og læring • have indsigt i teorier om børn unge, og voksnes interaktion med samfundets visuelle kultur • kunne reflektere over billeders og andre visuelle begivenheders betydning for det moderne menneskes identitetsdannelse 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne tilrettelægge, gennemføre og evaluere formidling og undervisning inden for billedkunst, æstetik og visuel kultur • kunne forholde sig fortolkende til den samfundsmæssige virkelighed gennem æstetiske perspektiver og formsprog • kunne fremstille, fortolke og vurdere billeder i relation til historiske og nutidige billedformer og dannelsesforestillinger • kunne vurdere forholdet mellem billedfremstilling og æstetiske og pædagogiske teorier

Moduler

Modul 1: Eksperimenterende billedfremstilling

Modul 2: Billedpædagogik, didaktik og formidling

Modul 3: Børn og unges digitale mediebrug

Modul Rs 19.25.1: Eksperimenterende billedfremstilling

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om faglige teorier om billedkunst og visuelle udtryk i et historisk og nutidigt perspektiv
- har indsigt i væsentlige kunsthistoriske perioder og strømninger

Færdigheder

- har færdigheder i praktisk eksperimenterende billedfremstilling inden for flere visuelle formsprog
- kan anvende forskellige billedanalysemetoder og vurderingsstrategier med fokus på indhold, form, genre og funktion

Kompetencer

- kan forholde sig undersøgende, reflekterende og vurderende til formsproglige problemstillinger gennem en eksperimentel billedfremstillende praksis
- kan kommunikere billedsproglige problemstillinger med relevante fagsprog til forskellige målgrupper

Modul Rs 19.25.2: Billedpædagogik, didaktik og formidling

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i teorier om didaktik, læreprocesser og æstetik i et alment og et billedpædagogisk perspektiv
- har viden om, og produktive færdigheder i visuelle formidlingsformer

Færdigheder

- kan reflektere over historiske og aktuelle billedpædagogiske problemstillinger og strømninger
- har færdighed i at løse billedpædagogiske og formidlingsmæssige problemstillinger i et samfundsmæssigt perspektiv

Kompetencer

- kan udvikle billedkunstundervisning og formidling på et reflekteret pædagogisk og didaktisk grundlag, rettet mod forskellige målgrupper
- kan tilrettelægge, planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i billedkunst og visuel kultur
- kan indgå i samarbejde med relevante aktører om løsning af billedpædagogiske opgaver

Modul Rs 19.25.3: Børn og unges digitale mediebrug

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i teorier om børn og unges digitale mediebrug
- har viden om forskellige digitale visuelle medieformer

Færdigheder

- kan analysere og vurdere multimodale digitale produktioner i et æstetisk og digitalt dannelsesperspektiv
- har produktive færdigheder i digitale visuelle medieformer

Kompetencer

- kan varetage digitalt medicarbejde i billedpædagogisk praksis med børn og unge
- kan udvikle billedpædagogiske aktiviteter rettet mod børn og unge, der involverer digitale medier

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.26 BØRNEHAVEKLASSELEDER

Formål

Uddannelsesretningen retter sig mod pædagoger og lærere, der ønsker at efteruddanne sig til børnehaveklasseledere eller ønsker kompetenceudvikling i arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i overgangen fra dagtilbud til skole. Med afsæt i didaktisk og faglig viden skal den studerende kunne planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb, hvor legen er grundlæggende. På baggrund af indsigt i rammerne for børnehaveklassen skal den studerende kunne skabe aktive, trygge og legende pædagogiske læringsmiljøer med fokus på inkluderende fællesskaber og deltagelsesmuligheder for alle børn. Endvidere er det målet, at den studerende kan indgå i samarbejde med forældre, kolleger og ressourcepersoner om børns alsidige udvikling.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb i børnehaveklassen, der fremmer kreativitet, bevægelse, sproglig udvikling, matematisk opmærksomhed og grundlæggende naturvidenskabelig dannelse. • skabe undersøgelsesbaserede og legende pædagogiske læringsmiljøer med fokus på det inkluderende fællesskab og deltagelsesmuligheder for alle børn i børnehaveklassen ud fra grundlæggende viden om børns alsidige udvikling og forudsætninger for læring. • indgå i samarbejde med forældre, kollegaer og ressourcepersoner om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i deres første skoleår. 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have grundlæggende viden om børns alsidige udvikling og forudsætninger for læring. • have viden om samarbejde, didaktik, klasseledelse, relationskompetence samt læringsmiljøer i børnehaveklassen. • have viden om en sciencedidaktisk tilgang til undervisning i naturfaglige fænomener og matematisk opmærksomhed samt viden om undervisning, der fremmer sproglig udvikling hos børn. • have viden om kreativitet, bevægelse, børns leg og legens betydning i et dannelses- og læringsperspektiv. 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne tilrettelægge pædagogiske forløb, der fremmer kreativitet, bevægelse, sproglig udvikling, matematisk opmærksomhed og grundlæggende naturvidenskabelig dannelse. • kunne rammesætte skoledage med fokus på børns alsidige udvikling i børnehaveklassen. • kunne udvikle undersøgelsesbaserede, sprogudviklende og legende læringsmiljøer, der understøtter inkluderende fællesskaber og deltagelsesmuligheder for alle børn. • kunne indgå i samarbejde med forældre, kollegaer og ressourcepersoner om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i deres første skoleår.

Modul 1: Sprogpædagogik og sprogindsatser

Modul 2: Leg, kreativitet og æstetiske processer.

Modul 3: Matematisk opmærksomhed og naturfaglige fænomener

Modul Rs 19.26.1: Sprogpædagogik og sprogindsatser

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i og kan reflektere over børns sproglige læreprocesser på individ- og gruppeniveau
- har viden om og kan indgå i samarbejde med forældre og øvrige relevante samarbejdspartnere om børns sprog

Færdigheder

- kan vurdere og reflektere over didaktiske modeller til udvikling af sproglige læringsmiljøer

Kompetencer

- kan anvende viden om børns sproglige og skriftsproglige tilegnelse og udvikling til planlægning og kvalificering af sproglige læringsmiljøer og sprogindsatser på individ- og gruppeniveau
- kan reflektere over og anvende evaluering af sprogindsatser på individ- og gruppeniveau

Modul Rs 19.26.2: Leg, kreativitet og æstetiske processer

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har grundlæggende viden om centrale pædagogiske teorier om leg, kreativitet, samt eksperimenterende og æstetiske processer, der fremmer menneskers deltagelsesmuligheder
- har indsigt i teorier om institutionelle rum, rammer og materialiteters betydning for udvikling af legende, kreative og æstetiske processer, samt den voksnes rolle heri
- kan reflektere over vidensformer som for eksempel forskningsviden og tavs viden om legende, kreative og æstetiske tilgange i pædagogisk arbejde

Færdigheder

- kan tilrettelægge det pædagogiske arbejde med fokus på legende, kreative, eksperimenterende og æstetiske processer, der fremmer menneskers deltagelsesmuligheder
- kan anvende viden om institutionelle rum, rammer og materialiteters betydning i tilrettelæggelsen og gennemførelsen af det pædagogiske arbejde med leg, kreativitet og æstetiske processer
- kan iværksætte og håndtere legende, eksperimenterende og æstetiske processer, der fremmer menneskers nysgerrighed og fantasi

Kompetence

- kan påtage sig ansvar for at udvikle en pædagogisk praksis, der understøtter legende, eksperimenterende, kreative og æstetiske processer
- kan samarbejde med kolleger om at udvikle en pædagogik, der understøtter menneskers deltagelsesmuligheder og styrker deres nysgerrighed og fantasi
- kan udvikle en pædagogisk praksis med afsæt i viden om rammer og materialiteters betydning for børn, unge og voksnes legende, kreative og æstetiske processer

Modul Rs 19.26.3: Matematisk opmærksomhed og naturfaglige fænomener

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om hvordan en sciencedidaktisk tilgang til undervisning kan understøtte børns matematiske og naturfaglige begrebsdannelse herunder viden om bæredygtighed.

Færdigheder

- kan understøtte børns begyndende fagsprog om matematik og naturfaglige fænomener ud fra hverdagssamtaler, der tager afsæt i børns perspektiv, børns spørgsmål og aktive deltagelse.
- kan indgå i samarbejde med forældre, kolleger og ressourcepersoner om udviklingen af børns matematiske opmærksomhed og viden om naturfaglige fænomener på en alderssvarende måde

Kompetencer

- kan alene og i samarbejde med kolleger planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb med fokus på matematisk opmærksomhed og naturfaglige fænomener ud fra en sciencedidaktisk tilgang.
- kan tilrettelægge legende og undersøgelsesbaserede læringsmiljøer med aktiv inddragelse af hverdagsfænomener, den omgivende natur samt andre eksterne læringsmiljøer

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.27 DANSK SOM ANDETSPROG

Formål

Uddannelsesretningens formål er at kvalificere den studerende til at varetage sprogpedagogiske, samt formidlings- og rådgivningsmæssige opgaver i forbindelse med sprogstimulering og/eller undervisning i dansk som andetsprog, sproglig evaluering og sprogplanlægning i institutioner og virksomheder.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge, gennemføre og evaluere andetsprogs-pædagogisk praksis samt træffe og begrunde fagligt relaterede beslutninger i arbejdet med flersprogede børn, unge og voksne • støtte flersprogede børn, unge og voksnes andetsprogsudvikling • indgå i samarbejde med kolleger, ledelse, forældre og andre relevante parter om udvikling og implementering af sprogstimulering/undervisning af flersprogede børn, unge og voksne 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om centrale teorier inden for forskning i flersprogethed, og andet-sprogstilegnelse • have viden om andetsprogsdidaktik og andetsprogs-pædagogiske metoder • have viden om andetsprogsudvikling og evaluering af sprog 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne planlægge, gennemføre og evaluere egen praksis på baggrund af didaktiske og metodiske valg • kunne formidle praksisnære og faglige problemstillinger vedrørende andetsprogudvikling og andetsprogs-pædagogik til kolleger og ledelse • kunne følge, støtte og vurdere flersprogede børn, unge og voksnes andetsprogsudvikling

Moduler

Modul 1: Flersprogethed og andetsprogstilegnelse

Modul 2: Andetsprogs-pædagogik

Modul 3: Intersprogsanalyse og sproglig evaluering

Modul 4: Dansk som andetsprogsvejledning

Modul 5: Modtagedidaktik – sprogudviklende basisundervisning af nye learnere med dansk som andet-sprog

Modul Rs 19.27.1: Flersprogethed og andetsprogstilegnelse

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om flersprogethed som læringsvilkår til støtte for andetsprogstilegnelsen
- har indsigt i teorier og nyere forskning om flersprogethed og andetsprogstilegnelse

Færdigheder

- kan afdække flersproglige resurser og anvende viden om flersprogethed som læringsvilkår til støtte for andetsprogstilegnelsen
- kan træffe, begrunde og vurdere pædagogiske valg på baggrund af indsigt i teorier og nyere forskning om flersprogethed og andetsprogstilegnelse med henblik på at udvikle egen praksis
- kan følge og støtte flersprogede børn, unge og voksnes tilegnelsesproces

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere læringsaktiviteter, der har afsæt i flersprogede børn, unge og voksnes samlede sproglige repertoire og ressourcer
- kan reflektere over sprogsyn og tilegnelsessyn i egen praksis

Modul Rs 19.27.2: Andetsprogs-pædagogik

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om andetsprogsdidaktik og -pædagogik
- har indsigt i andetsprogsdidaktiske og -pædagogiske tilgange og metoder

Færdigheder

- kan reflektere over, træffe, og begrunde pædagogiske valg på baggrund af viden om andet-sprogsdidaktik og -pædagogik
- kan planlægge, gennemføre og evaluere læringsaktiviteter på baggrund af indsigt i andetsprogs-didaktiske og -pædagogiske tilgange og metoder
- kan varetage sprogstimulering og/ eller sprogudviklende undervisning i andetsprogs-pædagogiske sammenhænge

Kompetencer

- kan understøtte udvikling af børns, unges og voksnes kommunikative færdigheder: lytte, tale, læse og skrive på baggrund af viden om andetsprogsdidaktiske og -pædagogiske tilgange og metoder
- kan inddrage børns, unges og voksnes samlede sproglige repertoire og ressourcer i planlægning og gennemførelse af læringsaktiviteter
- kan varetage dansk som andetsprog som et selvstændigt fagområde og som en integreret del af emner og fag.

Modul Rs 19.27.3: Intersprogsanalyse og sproglig evaluering

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om det danske sprogs struktur og funktion

Færdigheder

- kan anvende viden om det danske sprogs struktur og funktion til at evaluere og vurdere flersprogedes andetsprogsudvikling
- kan forholde sig analytisk og reflekterende til konkrete sproglige evalueringsredskaber
- kan analysere intersprog i sammenhæng med sproglige målsætninger og sprogdidaktiske forløb både i forhold til hverdagsprog og skolesprog, og fx inden for et specifikt emne

Kompetencer

- kan træffe og begrunde fagligt relaterede beslutninger om didaktisk planlægning og sprogpedagogisk arbejde på baggrund af sprogvurdering og intersprogsanalyse
- kan følge, støtte og vejlede flersprogede børn, unge og voksne i deres andetsprogsudvikling på baggrund af mundtlig og skriftlig evaluering, herunder intersprogsanalyse

Modul Rs 19.27.4: Dansk som andetsprogsvejledning

10 ECTS-point, intern prøve

Særlige forudsætninger

Modulet er rettet mod lærere og pædagoger, der har taget 2 moduler inden for uddannelsesretningen, har linjefag i dansk som andetsprog, har afsluttet 1. del af den 2-årige grunduddannelse i undervisning af tosprogede elever eller har tilsvarende forudsætninger.

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om vejledningsteori og metode og grundlæggende principper for vejledning.

Færdigheder

- kan observere undervisningspraksis og elevdeltagelse som baggrund for vejledning

Kompetencer

- kan vejlede kollegaer, ledelse, forældre og eksterne samarbejdspartnere i forbindelse med udvikling, implementering og kvalitetssikring af sprogstimulering/undervisning i dansk som andet-sprog
- kan formidle praksisnære og faglige problemstillinger om dansk som andetsprog i forhold til både forældre, kollegaer og ledelse med henblik på praksisudvikling
- kan reflektere over egen vejledningspraksis på baggrund af viden om vejledningsteori og metode og grundlæggende principper for vejledning

*Modul Rs 19.27.5: Modtagedidaktik – sprogudviklende basisundervisning af nye
lærere med dansk som andetsprog*

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om flersprogethed, andetsprogstilegnelse og andetsprogs-pædagogik

Færdigheder

- kan planlægge, gennemføre og evaluere sprogudviklende basisundervisning med afsæt i viden om flersprogethed, andetsprogstilegnelse og andetsprogs-pædagogik
- kan afdække flersprogede børn, unge og voksnes faglige og sproglige kompetencer med henblik på at stilladsere læreprocesser
- kan inddrage flersprogethed som ressource i læringen og inddrage hjemmet som støtte for skolegang og læring

Kompetencer

- kan reflektere over egen praksis på baggrund af faglig viden om flersprogethed, andetsprogstilegnelse og andetsprogs-pædagogik, med henblik på udvikling af modtagedidaktik og -pædagogik
- kan samarbejde med kolleger, ledelse og andre relevante partnere i forhold til sammenhæng mellem basisundervisning og fagundervisning og overgang mellem modtagelsestilbud og almenundervisningen og/eller videre uddannelsesforløb
- kan tilrettelægge en struktureret og tryk skolehverdag på baggrund af indsigt i særlige læringsbetingelser for nyankomne, herunder traumatisering

Diplomuddannelse i Pædagogik**19.28 DIDAKTISK UDVIKLING I SKOLEN****Formål**

Uddannelsesretningen retter sig mod lærere, pædagoger og ledere, der ønsker at videreudvikle deres didaktiske kernefaglighed, ved at udvikle kompetencer og forudsætninger for at analysere, begrunde, kvalificere og udvikle undervisning, der understøtter skolens aktuelle og fremtidige opgave.

Med afsæt i videnskabelige, pædagogiske og didaktiske perspektiver skal den studerende udbygge sit professionelle virke med håndtering af specifikke komplekse problemstillinger, der angår undervisning, læring, dannelse og trivsel i relation til individ, gruppe og organisation. Den studerende skal kunne planlægge, gennemføre og evaluere undervisning og facilitere læring på et avanceret niveau i forhold til aktuelle pædagogiske og didaktiske problemstillinger.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende nye perspektiver til at udvikle, gennemføre og evaluere undervisning i forhold til pædagogiske og didaktiske problemstillinger i en professionel undervisningspraksis • håndtere og indgå i kvalificerede drøftelser omkring undervisning og læring i praksis, på et begrundet og reflekteret pædagogisk didaktisk og teoretisk grundlag (fx som lærer, pædagog, pædagogisk leder, konsulent, faglig vejleder, ressourceperson, teamkoordinator, projektleder eller mellemlider i pædagogiske organisationer) • indgå i samarbejde om om håndtering af komplekse didaktiske problemstillinger, der angår undervisning, dannelse, læring og trivsel i relation til individ, gruppe eller organisation • igangsætte samarbejde om undervisnings- og udviklingsprocesser på baggrund af indsigt i pædagogisk og didaktisk viden og metode 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om pædagogisk og didaktisk teori og metode i pædagogisk sammenhæng • have indsigt i anvendelsen af nyere pædagogisk og didaktisk viden i en professionel praksis i relation til læring, udvikling og trivsel • have viden om udvikling af undervisningsmetoder 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne reflektere over og anvende pædagogisk og didaktisk viden og metoder i undervisningssammenhænge og læringsfællesskaber • udvikle og mestre undervisningsmetoder som grundlag for at styrke dannelses-, trivsels- og læreprocesser • anvende og udvikle didaktiske undervisningsdesigns i undervisningspraksis

Moduler

Modul 1: Eksperimenterende didaktik og designtænkning

Modul 2: Fællesskabende didaktik – didaktisk ledelse af klassefællesskaber

Modul 3: Vurdering og feedback med data – systematisk blik på elevens læring

Modul 4: Fagdidaktik og klasseledelse

Modul 5: Danskfagets didaktik

Modul 6: Matematikkens didaktik

Modul 7: Naturfagsdidaktik med medier

Modul 8: Udvikling af undervisning af talentfulde og højt begavede elever

Modul Rs 19.28.1: Eksperimenterende didaktik og designtænkning

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om didaktisk design og det at anvende designtænkning i forberedelse, gennemførelse og evaluering af undervisning
- har viden om innovationsprocesser, og hvordan disse kan omsættes i konkrete læringsforløb
- har viden om nyere perspektiver på dannelse, læring og kompetencer, herunder kommunikation, kreativitet, kollaboration og kritisk tænkning

Færdigheder

- kan indgå i samarbejder om pædagogik og didaktik med fokus på at skabe og afprøve nye undervisningsroller, didaktiske tilgange og virkemidler, herunder arbejdet med problem- og projektbaseret læring
- kan udvikle innovative forløb og læringsdesigns der gennem de anvendte læremidler, rum, aktiviteter og organisering skaber undersøgelsesbaserede og eksperimenterende læringsmuligheder for den enkelte elev (deltageren)

Kompetencer

- kan håndtere og facilitere komplekse sociale læreprocesser med henblik på at skabe nye og eksperimenterende læringsrum og undervisningsformer
- kan reflektere over de dannelsesmæssige konsekvenser af en innovativ og eksperimenterende tilgang til undervisning
- kan begrunde valg af didaktiske design ud fra læringsteori, kompetence- og læringsbehov, samt indsigt i hvilke læringsmuligheder disse valg giver for eleverne

Modul Rs 19.28.2: Fællesskabende didaktik – didaktisk ledelse af klassefællesskaber

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om sammenhænge mellem elevens læreprocesser og det sociale liv i elevgruppe
- har viden om faglige, sociale og kulturelle fællesskabsdynamikker i skolen
- har viden om sammenhænge mellem relationer, kommunikation og læring

Færdigheder

- kan anvende og fagligt begrunde didaktisk design, der understøtter kollaborative læreprocesser
- kan anvende og fagligt begrunde dialogiske undervisningsformer, der understøtter læringsfremmende relationer og fælles konstruktion af viden
- kan analysere og didaktisk rammesætte elevsamarbejde, faglige elev-elev samtaler, samt respons- og feedbackformer

Kompetencer

- kan gennem didaktiske valg understøtte elev-elev relationer, der styrker elevernes læreprocesser
- kan udvikle didaktisk design til at skabe læringsfællesskaber med øgede deltagelsesmuligheder

Modul Rs 19.28.3: Vurdering og feedback med data – systematisk blik på elevens læring

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om og forståelse for et mangfoldigt databegreb i pædagogisk praksis
- har viden om evalueringsteorier og -metoder i et lærings- og progressionsperspektiv
- har viden om indsamling, analyse, vurdering og brug af data i egen undervisningspraksis

Færdigheder

- kan vurdere relevans og anvendelighed af forskellige dataindsamlingsmetoder og evalueringsdesign
- kan indgå i kollegialt samarbejde om udvikling af didaktisk design med afsæt i data

Kompetencer

- kan vurdere og omsætte data til feedback og facilitering af læreprocesser
- kan identificere potentielle handlinger på baggrund af systematisk vurdering og feedback i undervisningssammenhænge
- kan mestre at indgå i didaktiske samtaler og være medskabere af en reflektiv læringskultur

Modul Rs 19.28.4: Fagdidaktik og klasseledelse

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i faktorer, der konstituerer undervisning og klasseledelse
- har indsigt i forskellige principper for klasseledelse og erfaringer med implementering af dem
- har indsigt i samspillet mellem roller, positioneringer, kommunikationsformer, fysiske rammer, læremidler og organisationsformer inden for og omkring klassen

Færdigheder

- kan mestre en undervisningstilrettelæggelse, der tager hensyn til forskellige principper for klasseledelse og didaktiske faktorer, der konstituerer undervisningen
- kan etablere og begrunde anvendelse af kommunikationsformer i klasserummet, som understøtter opstillede undervisningsmål
- kan anvende fagdidaktiske begreber til analyse af forskning og handling i pædagogisk praksis med særligt fokus på klasseledelse

Kompetencer

- kan gennemføre, vurdere og udvikle en pædagogisk praksis, der er kendetegnet ved synlig strukturering, indholdsmæssig klarhed og tydelig klasseledelse
- kan samarbejde og sparre med kolleger om fagdidaktik og klasseledelse
- kan håndtere og indgå i kvalificerede diskussioner om uddannelse, undervisning og læring i praksis på et begrundet og reflekteret grundlag

Modul Rs 19.28.5: Danskfagets didaktik

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i danskfagets didaktik: Læsedidaktik, mundtlighedsdidaktik, skrivedidaktik, litteraturredidaktik, sprogdidaktik og multimodaldidaktik

Færdigheder

- kan anvende viden om analytiske og reflekterede tilgange til udviklingsperspektiver i danskfaglig udvikling og forskning
- kan undersøge og identificere danskfaglige problemstillinger og formidle vidensbaserede og praksisnære handlemuligheder ud fra aktuel forsknings- og udviklingsviden om danskfagets didaktik
- kan udvikle og begrunde danskundervisning inden for danskfagets kompetenceområder (Læsning, Fremstilling, Fortolkning, Kommunikation)
- kan planlægge, gennemføre og evaluere danskfaglige forløb gennem undersøgende processer med kolleger
- kan remediere, redidaktisere og anvende læremidler i dansk kritisk og reflekteret
- kan identificere en danskfaglig progression i undervisningen og elevernes læring

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere danskundervisning ud fra reflekterede overvejelser over og begrundelser for fagsyn, dannelsesperspektiver og læringssyn; herunder fagets formål, mål og indhold i et pædagogisk og fagdidaktisk udviklingsperspektiv

- kan igangsætte og facilitere samarbejde og kollegial fagdidaktisk refleksion om udvikling af danskundervisning på grundlag af læringsteori, didaktisk teori og metoder

Modul Rs 19.28.6: Matematikdidaktik

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om fagets identitet og legitimering gennem historiske, kulturelle og samfundsmæssige begrundelser og kendskab til mulige konsekvenser som følge heraf
- har viden om læreres og elevers opfattelser af og holdninger til matematik og matematikundervisning og kendskab til disses betydning for undervisning og læring i matematik
- har viden om elevers begrebsdannelse i matematik, herunder viden om mulige begrænsende opfattelser og misopfattelser
- har viden om kompetencer knyttet til en matematiklærerfaglighed, som fremmer god undervisning i og udvikling af faget

Færdigheder

- kan analysere, vurdere og tage kritisk stilling til forskellige undervisnings- og læringssyn i faget
- kan ud fra fagets formål, mål og læseplaner forholde sig vurderende til planlægning, gennemførelse, evaluering og udvikling af matematikundervisning
- kan forholde sig vurderende til tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af differentieret matematikundervisning, der fremmer inklusion af alle elevgrupper
- kan analysere og vurdere læremidlers rolle og funktion i undervisningen samt forholde sig til mulighederne for at remediere, redidaktisere og anvende analoge og digitale læremidler

Kompetencer

- kan på grundlag af indsigt i det fagdidaktiske forskningsfelt identificere, karakterisere, forstå og håndtere komplekse problemstillinger, fænomener og processer, som aktuelt eller potentielt indgår i undervisning og læring af matematik på grundskoleniveau
- kan indgå i samarbejde, dialog og refleksion med kollegaer, ledelse og andre ressourcepersoner om udvikling af matematikundervisning på grundlag af faglig og fagdidaktisk viden, færdigheder og kompetencer

Modul Rs 19.28.7: Naturfagsdidaktik

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om læringsteori, didaktisk teori og naturfagsdidaktik
- har viden om aktuelle problemstillinger og forandringer i naturfagenes didaktik set i lyset af fagenes og skolens formål og den aktuelle samfundsudvikling
- har viden om metoder til professionel refleksion og samarbejde om udvikling af naturfagsundervisning

Færdigheder

- kan undersøge praksis i naturfagsundervisning med henblik på at vurdere, kvalificere og udvikle undervisningen i samarbejde med elever og kollegaer
- kan vurdere deltagernes naturfaglige læringsudbytte og på det grundlag give feedback og gennemføre undervisningsdifferentiering
- kan beskrive og didaktisk begrunde konkrete undervisningsforløb i naturfag

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere naturfagsundervisning ud fra en kritisk refleksion over begrundelser for naturfagenes formål, mål og indhold i et pædagogisk og didaktisk udviklingsperspektiv
- kan indgå i professionel refleksion med kollegaer og ledelse om udvikling af naturfagsundervisningen med sigte på elevernes læring, dannelse og trivsel
- kan indgå i og igangsætte samarbejde om udvikling af naturfagsundervisning på grundlag af læringsteori og didaktisk teori og metode

Modul Rs 19.28.8: Udvikling af undervisning af talentfulde og højt begavede elever
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om læringsmålsorienteret didaktik og om læringsmålstyret undervisning
- har indsigt i tilgange til identifikation af målgruppen talentfulde og højt begavede elever herunder begrebsafklare og reflektere over definition af målgruppen, samt formidle viden herom

Færdigheder

- kan anvende viden om undervisningsdifferentiering og træffe begrundede valg i forhold til at målsætte, planlægge, udvikle og evaluere en undervisning, der tilgodeser talentfulde og højt begavede elever.

Kompetencer

- kan medvirke til at koordinere indsatser på organisatorisk plan med henblik på tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisning af elever med særlige forudsætninger
- kan indgå i dialog med kolleger om udvikling af undervisning, der tilgodeser denne elevgruppe
- kan planlægge, beskrive, gennemføre og evaluere læringsmålstyret undervisning

Diplomuddannelse i Pædagogik**19.29 HÅNDVÆRK, DESIGN OG INNOVATION****Formål**

Uddannelsesretningens formål er at bibringe den studerende kompetencer til at kunne kvalificere og udvikle undervisning og formidling af håndværk, design og innovation inden for skole, fritidsområdet og øvrige pædagogiske arbejdsområder.

Mål for læringsudbytte

Kompetencemål	
Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at	
<ul style="list-style-type: none"> • kunne medvirke til udvikling af innovative faglige og tværfaglige opgaver inden for formidling af håndværk, design og innovation • varetage funktioner i forbindelse med udviklingsarbejde for at kvalificere pædagogisk arbejde i forbindelse med håndværk, design og innovation 	
For at opnå disse kompetencer skal den studerende	
Viden	Færdigheder
<ul style="list-style-type: none"> • have viden om læringsmålsorienteret didaktisk undervisning vedrørende håndværk, design og innovation • have indsigt i formidling af og kommunikation gennem håndværk og design • have viden om pædagogisk faglig praksis og teori indenfor håndværk, design og innovation 	<ul style="list-style-type: none"> • kunne planlægge, beskrive, evaluere og rådgive om læringsmålsbaseret undervisning i et udviklingsperspektiv vedrørende håndværk, design og innovation • kunne foretage begrundede valg på grundlag af faglig indsigt og forståelse for håndværk og design- og innovationsbegrebets karakter • kunne mestre arbejdet med håndværk, design og innovation i en pædagogisk eller anden formidlingsmæssig kontekst

Moduler

Modul 1: Design og håndværk

Modul 2: Kreative, innovative og entreprenante læreprocesser i håndværk og design

Modul 3: Produkt og kultur

Modul Rs 19.29.1: Design og håndværk

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i håndens arbejde i skolehistorisk kontekst
- har indsigt i forskellige teorier om håndværk
- har indsigt i forskellige teorier om designprocesser

Færdigheder

- har færdigheder i forhold til eksperimentel brug af forskelligartede metoder, teknikker og materialer
- har færdigheder i at kommunikere visuelt og rumligt via produkter med funktion

Kompetencer

- kan håndtere og vurdere samspillet mellem håndværk og design i læringssammenhænge
- kan analysere komplekse designprocesser
- kan analysere og vurdere samspillet mellem produktets fremstillingsteknik, materiale, formsprog, betydning og funktion i forskellige kulturer
- kan reflektere over og tage stilling til samspillet mellem håndværk og design i læringssammenhænge

Modul Rs 19.29.2: Kreative, innovative og entreprenante læreprocesser i håndværk og design

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om forskellige teorier vedrørende kreativitet og innovation
- har viden om underviserens betydning for kreative og innovative læreprocesser

Færdigheder

- kan arbejde praktisk og eksperimenterende med egne kreative, innovative og entreprenante kompetencer i relation til håndværk og design
- kan reflektere over og diskutere læringsteori vedrørende kreativitet og innovation
- kan vurdere faglige teorier og metoder i forhold til kreativ - og innovativ virksomhed og egen håndværksmæssig og didaktisk praksis

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere undervisning, hvori der indgår kreative og innovative læringsprocesser
- kan formulere, analysere, formidle og diskutere problemstillinger i forbindelse med kreative og innovative processer

Modul Rs 19.29.3: Produkt og kultur

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om praktisk og eksperimenterende arbejde som arbejds-, analyse- og erkendelsesform
- har viden om nyere teknologiske fremstillingsmetoder og deres anvendelsesmuligheder i pædagogisk sammenhæng

Færdigheder

- kan analysere og vurdere kulturprodukter i aktuelle, nære, globale og historiske kontekster
- kan reflektere over brugen af nyere teknologiske fremstillingsmetoder i pædagogisk kontekst
- kan analysere forholdet mellem håndværk, husflid, kunsthåndværk og industriel produktion

Kompetencer

- kan frembringe produkter, der kan tolkes og vurderes i en kulturel kontekst
- kan anvende teorier om kulturanalyse, kulturbegreber og kulturformidling og hverdagsæstetik, og vurdere menneskets rolle som kulturskaber

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.30 IDRÆT, KROP OG BEVÆGELSE**Formål**

Formålet er, at den studerende opnår kompetencer til selvstændigt at kunne undersøge, begrunde, gennemføre og evaluere pædagogiske og didaktiske tiltag på idræts- og bevægelsesområdet for her igennem at kunne arbejde med udvikling af egen og andres praksis.

Med udgangspunkt i human-, natur- og samfundsvidenskabelig forsknings- og praksisviden skal den studerende opnå indsigt i, hvordan idræt og bevægelse fremtræder og har betydning inden for arbejde med pædagogik, didaktik, læreprocesser, trivsel og kulturelle forhold. Den studerende skal kunne bidrage til virkningsfulde og sammenhængende forløb, der styrker deltagerens dannelse, læring og udvikling i en professionsrelevant kontekst.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet at den studerende med udgangspunkt i praksiserfaringer og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge, gennemføre og evaluere målrettede tiltag vedrørende idræt, krop og bevægelse, der sigter mod at styrke og tilgodese forskellige målgruppers dannelse, udvikling og læring • samarbejde om varetagelse af undervisnings- og funktionsopgaver på forskellige områder: institutionssektoren (dag- og døgninstitutioner m.m.), uddannelsessektoren, social- og sundhedssektoren, børns, unges og voksnes fritid • bidrage til udvikling af egen og andres professionelle og pædagogiske praksis inden for det faglige område • kunne vurdere erfaringer og udviklings- og forskningsbaseret viden om bevægelse-, krops- og idrætsformidling og integrere den viden i pædagogisk praksis 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om idrætspædagogik og – didaktik samt om målrettede læreprocesser • have indsigt i idræt og bevægelse som et samfundsmæssigt og kulturelt fænomen • have viden om kroppens betydning for identitetsdannelse, selvopfattelse og socialisering 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne forholde sig reflekteret til egen kropslighed og bevægelseskulturel baggrund med det formål at skabe mangfoldige og udviklende kropslige læringsrum • kunne planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle relevante og målrettede idræts- og bevægelsesaktiviteter med konkrete målgrupper • kunne formidle relevant praksis med viden og didaktisk refleksion til kolleger og andre samarbejdspartnere

Moduler

- Modul 1: Motorisk udvikling og kropslig læring
- Modul 2: Kroppen i professionel praksis
- Modul 3: Identitet krop, køn og mangfoldighed
- Modul 4: Krop og bevægelse i dagtilbud
- Modul 5: Idræt i skolen

Modul Rs 19.30.1: Motorisk udvikling og kropslig læring

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har en opdateret viden om motorisk læring og udvikling
- har viden om betydning af motorisk udvikling set i et personligt og socialt perspektiv
- har kendskab til centralnervesystemets udvikling, opbygning og funktion samt sammenhænge mellem nervesystemet, motorik, kropslig bevægelsesudvikling og præstationsevne
- har kendskab til teori om observation, analyse, test og screening

Færdigheder

- kan observere, vurdere og facilitere motorisk og kropslig læring med en professionsrelevant målgruppe i en konkret kontekst
- kan udvikle, iværksætte, tilpasse og justere målrettede tiltag i praksis, der sigter mod at styrke deltagerens motoriske og bevægelsesmæssige læring
- kan reflektere over begreber, metoder, teori og empiri i relation til egen og andres praksis

Kompetencer

- kan med afsæt i viden, herunder relevant forskning, begrunde, planlægge, gennemføre og evaluere målrettet idrætspædagogisk arbejde med fokus på motorisk udvikling og kropslig læring
- kan observere, analysere og vurdere et menneskes motoriske kompetencer og forholde sig til måleredskabets anvendelighed og fejlkilder

Modul Rs 19.30.2: Kroppen i professionel praksis

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om kroppen i social interaktion, kontakt, gruppedynamik, kropslig ekspressivitet og sprog
- har viden om æstetiske og eksperimenterende læreprocesser i forhold til krop og bevægelse

Færdigheder

- kan omsætte og anvende viden om forhold mellem krop bevægelse og kommunikation til en professionsrelevant og didaktisk reflekteret praksis
- kan arbejde målorienteret med den relationelle og kommunikative dimension i aktiviteter med idræt og bevægelse

Kompetencer

- kan udvikle egen tilgang til kropslig praksis i relation til professionsrelevante temaer inden for lederskab og kommunikation
- kan udvikle egne professionspersonlige kompetencer med fokus på kropslighedens, sanselighedens og personlighedens betydning for professionel kommunikation

Modul Rs 19.30.3: Identitet, krop, køn og mangfoldighed

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i at arbejde med kropslig identitet, kulturel opmærksomhed og mangfoldighed

Færdigheder

- kan udvikle egen praksis med afsæt i samfundsmæssige og kulturelle aktuelle tendenser
- kan udvikle egen praksis med blik for mangfoldige kønsrelaterede og kropslige forhold
- kan reflektere over og udvikle egen praksis med blik for struktur og organiseringsformer, der beforder arbejdet med identitet, krop, køn og mangfoldighed

Kompetence

- kan med afsæt i viden, herunder relevant forskning, begrunde, planlægge, gennemføre og evaluere målrettet pædagogisk arbejde med identitet, krop, køn og mangfoldighed
- kan reflektere over begreber, metoder, teori og empiri i relation til egen og andres praksis

Modul Rs 19.30.4: Krop og bevægelse i dagtilbud

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om arbejde med bevægelseslege og aktiviteter i forskellige læringsmiljøer gennem reflekteret organisering og struktur
- har viden om i at arbejde med bevægelse i et tværfagligt og tværprofessionelt perspektiv
- har forståelse for kroppen, sansning og bevægelsens mange betydninger og relationer i små børns liv, lære- og udviklingsprocesser herunder trivsels-, lærings-, udviklings-, og dannelsesprocesser

Færdigheder

- kan udvikle egen praksis med blik for bevægelsesglæde og alle børns deltagelsesmuligheder

Kompetencer

- kan udvikle egen praksis med afsæt i egen bevægelseskultur og kropslighed, de institutionelle rammer samt aktuelle samfundsmæssige og bevægelseskulturelle tendenser
- kan arbejde med, reflektere over og udvikle egen praksis med blik for kropsudfoldelse og bevægelsesfremmende læringsmiljøer ude og inde
- kan bidrage til at udvikle institutionens krops- og bevægelseskultur og derved styrke børn og voksnes muligheder for kropslig trivsel, udvikling, læring og dannelse

Modul Rs 19.30.5: Idræt i skolen

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om arbejde med klasseledelse gennem reflekteret organisering og struktur
- har viden om i at arbejde med relationsarbejde, klasseledelse og elevmedbestemmelse gennem idrætslige aktiviteter og interaktioner

Færdigheder

- kan udvikle egen praksis med afsæt i idrætsfaget inspireret af samfundsmæssige og kulturelle aktuelle tendenser
- kan udvikle egen praksis med blik for at åbne fagets indhold og form for eleven og det omkringliggende samfund

Kompetencer

- kan med afsæt i viden, herunder relevant forskning til at udvikle idrætsfaget som et dannelsesfag
- kan arbejde reflekterende og udvikle egen praksis med blik for rød tråd, progression og tematikker i faget – både i dybden og i bredden
- kan udvikle egen praksis med blik for børn og unges deltagelsesmuligheder, trivsel og læreprocesser i undervisningen

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.31 MUSIK

Formål

Retningens formål er at bibringe den studerende kompetencer til at kunne begrunde, udvikle, tilrettelægge, varetage og evaluere undervisning i og tiltag med musik inden for skole og øvrige pædagogiske arbejdsområder.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i og formidling af musik • udvikle musikalske tilbud og oplevelser for børn og unge • bidrage til udvikling af musikpædagogisk praksis 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om undervisning i musik, herunder læringsmålsorienteret musikdidaktik • have forståelse af musik som æstetisk og kulturelt fænomen • have indsigt i teorier om musik og pædagogik • kunne reflektere over egen og andres musikpædagogiske praksisser 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne planlægge, gennemføre, evaluere og justere relevante og målrettede musikaktiviteter med konkrete målgrupper • kunne udarbejde og udøve musik i forskellige traditioner med henblik på at kunne igangsætte og lede forskelligartede musikpædagogiske forløb • mestre musikalsk instruktion, ledelse og vejledning i et bredt udvalg af musikpædagogiske sammenhænge

Moduler

Modul 1: Musikdidaktik og musikalsk ledelse

Modul 2: Musikpædagogik

Modul Rs 19.31.1: Musikdidaktik og musikalsk ledelse

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har kendskab til metodik i musikundervisning, fx kormetodik, sammenspilsmetodik, progression, differentiering
- har viden om musikteori og arrangement for forskellige målgrupper
- har indsigt i skabende musikalske processer og æstetiske læreprocesser, herunder inddragelse af it og anden teknologi

Færdigheder

- kan indstudere, lede og forme musik med overblik og engagement, samt facilitere selvstyrede musikalske sammenhænge
- kan forestå en bred vifte af musikaktiviteter i forskellige stilarter og genrer, herunder for eksempel sang, sammenspil, lydformning, sangskrivning, lytning, musikdramatik, musik og bevægelse, dans og lege
- mestrer sang og spil på klaver og andre instrumenter i forskellige stilarter og genrer som redskaber i musikundervisning og anden musikpædagogisk praksis

Kompetencer

- kan igangsætte, forestå, vurdere og videreudvikle forskelligartede musikpædagogiske forløb med forskellige målgrupper på en kvalificeret, inspirerende og varieret måde
- kan observere, vurdere og analysere musikalske aktiviteter og på den baggrund justere sin musikpædagogiske praksis på kort og lang sigt

Modul Rs 19.31.2: Musikpædagogik

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har refleksions-, analyse- og handlekompetencer i musikpædagogiske teorier og metoder
- har viden om børns musikalske udvikling og læring samt progression og undervisningsdifferentiering
- har kendskab til musikdidaktiske grundbegreber, begrundelser for musikfaget, musikfagets formål og indhold, læremidler i musikfaget, formelle og uformelle læreprocesser
- har kendskab til musikpædagogisk forskning og forskningsmetoder

Færdigheder

- kan observere, analysere og evaluere egen og andres musikpædagogiske praksis med forskellige metoder og i forskellige musik-teoretiske, -pædagogiske og -didaktiske perspektiver
- kan medvirke til fortsat faglig-pædagogisk udvikling af musikundervisning og musikaktiviteter, teoretisk og praktisk

Kompetencer

- kan planlægge, forestå og evaluere komplekse og uforudsigelige æstetiske læreprocesser med fokus på blandt andet musikalsk skaben, selvværd og samarbejde
- kan udvikle, tilrettelægge og varetage musikpædagogiske forløb under hensyntagen til børns musikalske udvikling i et musikdidaktisk perspektiv.

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.32 UNDERVISNING OG VEJLEDNING FOR UNGE OG VOKSNE**Formål**

Studieretningen kvalificerer den studerende til at indgå i forberedende voksenundervisning (FVU), ord- blindeundervisning for voksne (OBU) eller læsevejledning i ungdomsuddannelserne. Den studerende skal selvstændigt kunne identificere, vurdere, undervise og vejlede unge og voksne inden for rammerne af voksenuddannelse (FVU og OBU) og/eller ungdomsuddannelse.

Uddannelsesretningen styrker og udfordrer den studerendes professionsudviklingskompetence og fag- didaktiske undervisningskompetence gennem inddragelse af forskningsbaseret viden om vejledning, un- dervisning og læring samt viden om - og refleksion over erfaringer og problemstillinger fra praksis, her- under samfundsmæssige kompleksitetsforhold med relevans for det professionelle virke.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompeten- cer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • påtage sig et professionelt ansvar for selvstændigt og i samarbejde med andre fagpersoner at evaluere og udvikle FVU, OBU eller læsevejledning i ungdomsuddannelserne • kunne analysere, vurdere, planlægge og gennemføre undervisnings- og vejledningsindsat- ser for unge og voksne i et helhedsperspektiv med forståelse for samspillet mellem individ og kontekst • visitere unge og voksne gennem kvalificeret afdækning og vejledning på baggrund af lov- givningen • kunne indgå i dialog med uddannelsesinstitutioner, virksomheder, offentlige instanser og andre aktører vedrørende udvikling af unge og voksnes grundlæggende færdigheder i for- hold til videre uddannelse og medvirken i samfundet 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om visitering, undervisning og vejledning inden for det valgte fag- område • have viden om unge og voksnes tekni- ske og funktionelle forudsætninger, færdigheder og undervisningsbehov indenfor det valgte fagområde • have indsigt i formidling om undervis- ning og vejledning i forhold til fagkol- leger, ledelse og andre samarbejdspart- nere 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne anvende faglig viden til at udvikle, planlægge, gennemføre og evaluere un- dervisning og vejledning af unge og voksne • kunne afdække, vurdere og formidle unge og voksnes forudsætninger og behov for vejledning og undervisning inden for det valgte fagområde • kunne begrunde og formidle valg af af- dækningsprocedurer og -materialer samt læremidler og – processer i forhold til samarbejdspartnere

Moduler

- Modul 1: Funktionelle matematikfærdigheder og -forståelser hos voksne
- Modul 2: Matematikvanskeligheder hos voksne
- Modul 3: Afdækning af skriftsprogsvanskeligheder på baggrund af viden om læsning og skrivning
- Modul 4: Skriftsprogsundervisning for voksne – FVU
- Modul 5: Ordblindeundervisning for voksne
- Modul 6: Læsevejledning i ungdomsuddannelserne
- Modul 7: Læse- og skriveteknologi
- Modul 8: Afdækning af engelsksproglige færdigheder
- Modul 9: FVU-engelsk
- Modul 10: Grundlæggende digitale færdigheder
- Modul 11: FVU-undervisning i digitale færdigheder for voksne
- Modul 12: FVU-start
- Modul 13: Andetsprogspædagogik

Målgruppen er undervisere og andre, der ønsker at arbejde med vejledning og/eller udvikling af voksnes funktionelle færdigheder inden for et eller flere områder og fag

Modulerne kvalificerer til følgende funktioner:

- Modul 1 og 2: FVU-matematiklærer
- Modul 3 og 4: FVU-læselærer
- Modul 3 og 5: Ordblindelærer
- Modul 3 og 6: Læsevejleder for ungdomsuddannelserne
- Modul 8 og 9: FVU-engelsklærer
- Modul 10 og 11: FVU-digitallærer
- Modul 12 og 13: FVU-startlærer
- Modul 7: Suppleringsmodul til funktionerne FVU-læselærer, Ordblindelærer og Læsevejleder for ungdomsuddannelserne

Modul Rs 19.32.1: Funktionelle matematikfærdigheder og -forståelser hos voksne
10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i forskellige matematikforståelser og tilgange til matematikundervisning
- har viden om relevante, gældende bestemmelser og rammer for voksenundervisning med matematik

Færdigheder

- kan reflektere didaktisk over samspillet mellem læringsforudsætninger, rammesætning af undervisningen, valg af indhold og læreprocesser samt forskellige evalueringsmåder
- kan vurdere kvaliteten og relevansen af læremidler til brug i voksenundervisning i matematik, herunder med et perspektiv på forskellige målgrupper og læringsforudsætninger
- kan anvende it og regnetekniske hjælpeværktøjer i arbejdet med grundlæggende matematiske begreber, færdigheder og forståelser

Kompetencer

- kan udføre egne undersøgelser af voksnes funktionelle matematikfærdigheder og -forståelser på arbejdspladser og i hverdagssammenhænge
- kan tilrettelægge, gennemføre og evaluere undervisningsaktiviteter, der understøtter udviklingen af matematiske kompetencer i arbejdet med stofområderne: Størrelser og tal, Form og dimension, Mønstre og relationer samt Data og chance
- kan indgå i samarbejde med andre fagpersoner om tilrettelæggelse af matematikundervisning i forskellige kontekster og om udvikling af praksis inden for FVU i matematik
- kan diskutere og formidle begrundelser for forberedende voksenuddannelse (FVU) i matematik

Modul Rs 19.32.2: Matematikvanskeligheder hos voksne
10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om karakteren af forskellige former for matematikvanskeligheder

Færdigheder

- kan inddrage viden om voksnes forskellige tankegange og strategianvendelser i løsning af matematiske problemstillinger
- kan inddrage relevante sproglige og kommunikative dimensioners betydning for matematiklæring.
- kan kortlægge matematikvanskeligheder hos voksne med inddragelse af relevante afdækningsmetoder og evalueringsformer

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere differentieret matematikundervisning til voksne med matematikvanskeligheder inden for stofområderne Størrelser og tal, Form og dimension, Mønstre og relationer samt Data og chance
- kan med basis i teori og viden om matematikvanskeligheder iværksætte undervisningsaktiviteter, der tilgodeser forskellige læringsudfordringer og -strategier i matematik, herunder med inddragelse af kompenserende it-værktøjer og digitale læremidler.
- kan udvikle undervisningsaktiviteter med brug af relevante data, medier og aktiviteter inden for matematikkens hovedområder

- kan indgå i samarbejde med andre fagpersoner om tilrettelæggelse af matematikundervisning for voksne med matematikvanskeligheder og om udvikling af matematikundervisningspraksis

Modul Rs 19.32.3: Afdækning af skriftsprogsvanskeligheder på baggrund af viden om læsning og skrivning

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har relevant viden om dansk tale- og skriftsprog, herunder områderne fonetik og fonologi, morfologi, ortografi, syntaks, semantik, pragmatik samt tekstopbygning og –sammenhæng
- har opdateret forskningsbaseret viden om delfærdigheder i læsning, stavning og skrivning, samt om læse-, stave- og skriveudvikling
- har opdateret forskningsbaseret viden om skriftsprogsvanskeligheder, herunder om årsager og forskellige fremtrædelsesformer
- har viden om lovgrundlaget for eksisterende tilbud om afdækning, undervisning og vejledning af unge og voksne med utilstrækkelige færdigheder i læsning, stavning og skrivning

Færdigheder

- kan vurdere materialer og vejledning til afdækning af skriftsprogsvanskeligheder i praksis på baggrund af forskellige formål og kvalitetskriterier

Kompetencer

- kan afdække, herunder analysere og vurdere, relevante skriftsproglige forudsætninger og færdigheder hos unge og voksne
- kan formidle afdækningsresultater og -konklusioner til unge og voksne samt til relevante samarbejdspartnere eller nøglepersoner

Modul Rs 19.32.4: Skriftsprogundervisning for voksne – FVU

10 ECTS-point, intern prøve

(Det anbefales at tage modul 3 først)

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i lov- og vejledningsgrundlaget FVU, herunder om visitationsrammen og forskellige tilrettelæggelsesformer

Færdigheder

- kan analysere, vurdere, tilpasse og udvikle læremidler og tekster til en specifik FVU-kontekst
- kan begrunde og inddrage it-læremidler og/eller læse- og skriveteknologi

Kompetencer

- kan trinplacere, planlægge, gennemføre og evaluere FVU-dansk (Forberedende Voksenundervisning) for den enkelte deltager og/eller kursistgruppe på baggrund af afdækning af skriftsproglige forudsætninger og færdigheder samt identificerede undervisningsbehov
- kan reflektere didaktisk over samspillet mellem deltagerforudsætninger, rammefaktorer, valg af læreprocesser og undervisningsindhold samt forskellige evalueringsmåder i FVU-dansk

- kan differentiere undervisningstilrettelæggelse, -gennemførelse og evaluering ud fra kursist- og holdspecifikke deltagerforudsætninger, herunder i et dansk-som-andetsprog-perspektiv
- kan inddrage opdateret forskningsbaseret viden om skriftsprogsundervisning i planlægningen og gennemførelsen af FVU-forløb i dansk
- kan udvikle FVU-praksis, herunder indgå i kollegialt og institutionelt udviklings samarbejde med relevante fagpersoner i og omkring FVU-praksis

Modul Rs 19.32.5: Ordblindeundervisning for voksne

10 ECTS-point, intern prøve

*(Det anbefales at tage modul 3 først)***Læringsmål**

Den studerende

Viden

- har indsigt i opdaterede forskningsbaserede teorier om ordblindhed, herunder definition, årsagsforhold og afledte vanskeligheder
- har indsigt i lovgrundlag for OBU og specialpædagogiske og andre støtte- og vejledningsmuligheder for voksne med ordblindhed

Færdigheder

- kan analysere, vurdere, tilpasse og udvikle læremidler og tekster til en specifik OBU-kontekst
- kan begrunde og inddrage it-læremidler og/eller læse- og skriveteknologi

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere individuel OBU (ordblindeundervisning for voksne) på baggrund af afdækning af skriftsproglige forudsætninger og færdigheder samt identificerede undervisningsbehov
- kan reflektere didaktisk over samspillet mellem deltagerforudsætninger, rammefaktorer, læreprocesser, læringsindhold/læremidler og evaluering i OBU
- kan differentiere undervisningstilrettelæggelse, -gennemførelse og evaluering ud fra individuelle deltagerforudsætninger, herunder andetsprogsproblematikker
- kan udvikle OBU-praksis samt indgå i samarbejde med relevante fagpersoner

Modul Rs 19.32.6: Læsevejledning i ungdomsuddannelserne

10 ECTS-point, ekstern prøve

*(Det anbefales at tage modul 3 først)***Læringsmål**

Den studerende

Viden

- har indsigt i opdaterede forskningsbaserede teorier om skriftsprogsvanskeligheder og relevante undervisningstiltag
- har viden om relevante vejledningsmetoder og -strategier samt forskellige elev- og lærerkulturer

Færdigheder

- kan vejlede elever og kolleger om læse- og skriveteknologi, specialpædagogisk støtte samt andre støtte- og dispensationsmuligheder
- kan reflekterende og kommunikativt indgå i relevant netværksarbejde

- kan vurdere teksters tilgængelighed og fagteksters struktur og funktion og på baggrund heraf vejlede faglærere om fagintegreret læse- og skriveundervisning

Kompetencer

- kan udvikle skriftsprogspraksis i ungdomsuddannelserne ud fra opdateret forskningsbaseret viden om didaktik og metoder i skriftsprogsundervisning og faglig læsning og skrivning
- kan planlægge, koordinere, udvikle og evaluere uddannelsesstedets læseindsats i samarbejde med relevante aktører, herunder fagkolleger og ledelse, på et systematisk grundlag
- kan analysere, vurdere og reflektere over testgenererede og undervisningsnære data og på baggrund heraf vejlede og undervise elever og kolleger

Modul Rs 19.32.7: Læse- og skriveteknologi

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om skriftsprogsvanskeligheder og læse- og skriveteknologi

Færdigheder

- kan vejlede børn, unge eller voksne samt relevante aktører om inkluderende læringsmiljøer i relation til udvælgelse, anskaffelse og implementering af læse- og skriveteknologi i undervisningen samt muligheder og behov for dispensationer eller særlig undervisningstilrettelæggelse
- kan analysere og vurdere organisatoriske forhold med betydning for implementering og udvikling af undervisnings- og støttetiltag i inkluderende læringsmiljøer

Kompetencer

- kan på grundlag af opdateret forskningsbaseret viden om skriftsprogsvanskeligheder og læse- og skriveteknologi reflektere didaktisk over brugen af it-baserede læremidler og læse- og skriveteknologi i læse-, stave- og skriveundervisningsforløb samt i anden fagundervisning
- kan identificere og analysere børn, unge eller voksnes behov for teknologiunderstøttelse af læse-, stave- og skriveprocesser i undervisning, uddannelse, beskæftigelse eller privatliv
- kan planlægge, gennemføre og evaluere læringsforløb i læsning, stavning og skrivning med velbegrunderet inddragelse af læse- og skriveteknologi

Modul Rs 19.32.8: Afdækning af engelsksproglige færdigheder

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i engelsk tale- og skriftsprog, herunder områderne fonetik, fonologi, morfologi, ortografi, syntaks, semantik og pragmatik
- har viden om tilegnelse af grundlæggende sproglige færdigheder på engelsk som fremmedsprog
- har viden om sproglæring samt funktionelle kommunikative kompetencer
- har viden om lovgrundlaget for eksisterende FVU-tilbud om afdækning, undervisning og vejledning af unge og voksne

Færdigheder

- kan analysere testgenererede data

- kan vurdere og anvende materialer og vejledninger til afdækning af engelsksproglige færdigheder på baggrund af forskellige formål og kvalitetskriterier

Kompetencer

- kan afdække og vejlede, herunder analysere og vurdere grundlæggende engelsksproglige forudsætninger og færdigheder hos kursisterne i forhold til job- og hverdagsbehov
- kan formidle afdækningsresultater til kursister og relevante samarbejdspartnere med henblik på visitation
- kan påtage sig ansvaret for kvalificeret visitering til FVU-engelsk

Modul Rs 19.32.9: FVU-engelsk

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i bekendtgørelsen for FVU, herunder læreplanen, vejledninger og prøvegrundlaget for FVU-engelsk
- har viden om arbejdsformer, læremidler og kompenserende strategier herunder viden om IT som et hjælpemiddel i forbindelse med arbejdsliv og dagligdag
- har viden om virksomhedsforlagt undervisning, voksendidaktik og voksenlæring, herunder teorier om transfer

Færdigheder

- kan begrunde, analysere og anvende læremidler med et perspektiv på IT i en specifik FVU-engelsk kontekst
- kan vurdere engelsksprogede teksters indholdsmæssige og sproglige tilgængelighed
- kan undervise praksisnært med afsæt i deltagerens jobfunktioner

Kompetencer

- kan trinplacere kursister på baggrund af en afdækning samt planlægge, gennemføre og evaluere en differentieret undervisning i FVU-engelsk i forhold til kursisternes job og hverdagsbehov
- kan reflektere didaktisk over samspillet mellem deltagerforudsætninger, rammefaktorer, læreprocesser og undervisningsindhold samt forskellige evalueringsformer i FVU-engelsk
- kan udvikle FVU-engelsk ud fra forskningsbaseret viden samt en kontekstbaseret og situeret praksis

Modul Rs 19.32.10: Grundlæggende digitale færdigheder

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har teoretisk og praktisk viden om digitale teknologier og deres anvendelsesmuligheder i arbejds- og fritidslivet
- har viden om persondatalovgivning og datasikkerhed samt indsigt i digital dannelse og webetik

Færdigheder

- kan håndtere digitale programmer, styresystemer og former for hard- og software

- kan vurdere og formidle problem- stillinger om digitale teknologier i forhold til en praksiskon- tekst
- kan håndtere, organisere og strukturere data og datakommunikation

Kompetencer

- kan afdække, herunder analysere og vurdere, digitale forudsætninger og færdigheder i forhold til deltagernes job og hverdagsbehov
- kan eksperimentere med - og begrunde valg af digitale teknologier herunder kompenserende IT-værktøjer
- kan anvende teoretiske, faglige og digitale teknologiske begreber og koble dem til et hverdags- sprog

Modul Rs 19.32.11: FVU-undervisning i digitale færdigheder for voksne

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i bekendtgørelsen for FVU og prøvegrundlaget for FVU-digital samt tilknyttede un- dervisningsvejledninger
- har viden om voksendidaktik, voksenlæring og teori om transfer
- har indsigt i digitale løsningers indflydelse på arbejdslivet

Færdigheder

- kan forholde sig kritisk og konstruktivt til digitale teknologier herunder digital teknologiudvik- ling
- kan vurdere didaktiske problemstillinger og perspektiver ud fra teorier om og erfaringer med digitale teknologier
- kan anvende eksperimenterende arbejdsformer, hvor afprøvning af de digitale værktøjer bliver fremherskende

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere differentierede undervisningsaktiviteter i FVU-digital på baggrund af trinplacering af kursister
- kan tilpasse undervisningen til den enkelte deltagers arbejdsmæssige og personlige uddannelses- behov
- kan indgå i et fagligt og tværprofessionelt samarbejde med relevante fagpersoner om udvikling af digital praksis gennem virksomhedsforlagt undervisning

Modul Rs 19.32.12: FVU-start

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om lov- og vejledningsgrundlaget for FVU- start, herunder optagelsesprocedurer og forskellige tilrettelæggelsesformer
- har forskningsbaseret og teoretisk viden om flersprogethed og andetsprogstilegnelse

Færdigheder

- kan reflektere over sammenhængen mellem didaktik, pædagogik og sprogteori
- kan afdække sproglige forudsætninger, færdigheder og undervisningsbehov med henblik på kvalificeret visitering
- kan træffe, begrunde og vurdere pædagogiske og didaktiske valg i relation til FVU-start
- kan begrunde valg af samt inddrage, tilpasse og udvikle læremidler og tekster

Kompetencer

- kan planlægge, gennemføre og evaluere FVU-start for den enkelte deltager og kursistgruppe
- kan bidrage til at udvikle praksis i FVU-start ud fra sproglige, pædagogiske og didaktiske refleksioner
- kan indgå i samarbejde med kolleger og øvrige interne og eksterne samarbejdspartnere om FVU-start

Modul Rs 19.32.13: Andetsprogspædagogik

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

- har viden om andetsprogsdidaktik og -pædagogik
- har indsigt i andetsprogsdidaktiske og -pædagogiske tilgange og metoder

Færdigheder

- kan reflektere over, træffe, og begrunde pædagogiske valg på baggrund af viden om andetsprogsdidaktik og -pædagogik
- kan planlægge, gennemføre og evaluere læringsaktiviteter på baggrund af indsigt i andetsprogsdidaktiske og -pædagogiske tilgange og metoder

Kompetencer

- kan varetage sprogstimulering og/ eller sprogudviklende undervisning i andetsprogspædagogiske sammenhænge
- kan understøtte udvikling af børns, unges og voksnes kommunikative færdigheder: lytte, tale, læse og skrive på baggrund af viden om andetsprogsdidaktiske og -pædagogiske tilgange og metoder
- kan inddrage børns, unges og voksnes samlede sproglige repertoire og ressourcer i planlægning og gennemførelse af læringsaktiviteter
- kan varetage dansk som andetsprog som et selvstændigt fagområde og som en integreret del af emner og fag

INDHOLDSOMRÅDE: ORGANISATIONSUDVIKLING

Indholdsområdet består af følgende pædagogiske uddannelsesretninger:

19.33 Projektledelse og organisationsudvikling

19.34 Vejledning og supervision

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.33 PROJEKTLEDELSE OG ORGANISATIONSUDVIKLING

Formål

Med afsæt i forsknings-, teori-, og erfaringsbaseret viden indenfor ledelse af projekter og udvikling af organisationer skal den studerende i sit professionelle virke kunne håndtere komplekse problemstillinger, der angår det at analysere, planlægge, gennemføre og evaluere projekter, samt udviklingsarbejder i egen praksis.

Den studerende skal kunne se og forstå en given problemstilling ud fra flere perspektiver og skal kunne arbejde konsultativt med udviklingsprojekter. Det er formålet, at den studerende kan indgå i pædagogisk udviklingsarbejde, som retter sig mod voksenlæring på arbejdspladsen, herunder at identificere organisationens behov for udvikling og læring. Uddannelsen skal styrke den studerendes professionelle praksis i forhold til systematisk at facilitere trivsel, læring, udvikling og dannelse i forbindelse med projekter og organisationsudvikling.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål</p> <p>Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • håndtere komplekse situationer vedrørende udvikling og læring i organisationer • deltage i fagligt og tværfagligt samarbejde om kompetenceudvikling i organisationer • påtage sig ansvar for trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for rammerne af en professionel etik • udvikle egen praksis i forhold til organisationsudvikling, projektledelse og projektkonsultation i samspil med teori- og forskningsbaseret viden 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have indsigt i teorier og metoder indenfor projektledelse og organisationsudvikling • kunne forstå og reflektere over erkendelsesmæssige baggrunde for anvendelsen af teorier og metoder i relation til praksis vedrørende projektledelse og organisationsudvikling 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne vurdere og begrunde beslutning om valg af handlinger og løsninger på et professionelt etisk grundlag • kunne kommunikere problemstillinger og løsninger i dialog med centrale interessenter • kunne anvende metoder og redskaber til indsamling og analyse af data

Moduler

Modul 1: Projektledelse

Modul 2: Ledelse af forandringsprocesser

Modul 3: Den professionelle konsulentens forankring

Modul 4: Konsulentarbejdets metoder

Modul Rs 19.33.1: Projektledelse

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om de relevante projektværktøjer, der kan anvendes for at lede et projekt inden for de fastlagte rammer og dynamikker i en organisation
- har viden om forskellige teorier om og perspektiver på organisationers struktur, processer og kultur, etik og magtforhold og deres betydning for projektvirksomhed

Færdigheder

- kan reflektere over projekters betydning og funktioner for læreprocesser og udvikling i organisationer
- kan indgå i samarbejde om at håndtere komplekse problemstillinger inden for projektledelse i relation til både et konkret projekt såvel som i et organisatorisk perspektiv og med blik for involverede deltageres kompetenceudviklingsbehov

Kompetencer

- kan analysere, planlægge, gennemføre og kommunikere om projekter i en organisation i samarbejde med andre
- kan udarbejde projektgrundlag herunder beskrivelse af projektets faser, arbejde med mål, indhold og plan, projektanalyser, projektorganisering, ressourceallokering, kvalitet, indhold og evaluering samt implementering og forankring af ny viden og erfaringer

Modul Rs 19.33.2: Ledelse af forandringsprocesser

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om forskellige perspektiver på og teorier om ledelse af forandringsprocesser i forhold til at skabe mening, motivation og læring i organisationens samarbejde om kerneopgaven
- har forståelse af ledelse, magt og etik imellem samfundsinteresser, brugerinteresser og institutionsinteresser

Færdigheder

- kan anvende forskellige kommunikative tilgange i samspil med forandringsprocessens interesser og partnere i og uden for organisationen
- kan anvende metoder til at systematisere og facilitere de involverede aktørers refleksioner over forandringsprocessens forløb i forhold til formål og mål

Kompetencer

- kan påtage sig ledelsesopgaver og ledelsesroller i forhold til at tilrettelægge, håndtere, udvikle og evaluere forandringsprocesser i organisationer på et professionelt etisk grundlag
- kan facilitere og udvikle reflektivt og systematisk samarbejde om forandringsprocesser i organisationer med læring og udvikling i organisationen som omdrejningspunkt

Modul Rs 19.33.3: Den professionelle konsulentens forankring

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om, hvordan valg af forskellige konsultative perspektiver og positioner får betydning for konsulentens personlige og professionelle tilgang til arbejdet med relationer
- har forståelse for konflikter og dilemmaer mellem konsulentens og forskellige deltageres perspektiver på processer og opgaver

Færdigheder

- kan reflektere over forskellige konsulentopgavers præmisser, baggrund og kontekst, og i forlængelse deraf understøtte afdækning af problemdefinition og udviklingsønsker
- kan begrunde egne problemstillinger og handlemuligheder i forhold til konsulentens konsultative perspektiver i sammenhængen mellem roller, positioner, etik og dilemmaer

Kompetencer

- kan indgå i samarbejde om at håndtere konsultative processer i såvel en lokal kontekst, som i et større organisatorisk perspektiv
- kan påtage sig et medansvar for en faglig begrundet håndtering og udvikling af konsultative processer på et professionelt etisk grundlag

Modul Rs 19.33.4: Konsulentarbejdets metoder

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om teorier og metoder, der belyser konsulentens opgaver og funktioner i praksis; herunder forskellige kommunikative teorier og metoder, der retter sig mod organisationens potentielle udvikling
- har indsigt i brug af samtale som udviklingsstøtte – med afsæt i konsultationens processer, forløb og faser samt kontraktforhandling som en professionel konsultativ position

Færdigheder

- kan anvende feedback og feedforward processer og herunder forstå spørgsmålets faciliterende virkning
- kan identificere, beskrive og analysere konsulentens hensigtsmæssige interventionsformer i forhold til at understøtte udvikling og læring i organisationer

Kompetencer

- kan tilrettelægge, gennemføre og evaluere interventioner i organisationer på et professionelt etisk grundlag og med sigte på udvikling og læring i organisationer
- kan facilitere refleksivt og systematisk samarbejde om kommunikations- og læreprocesser i forskellige kontekster i organisationer med afsæt i udviklingsstøttende dialoger

Diplomuddannelse i Pædagogik

19.34 VEJLEDNING OG SUPERVISION

Formål

Det er formålet, at den studerende opnår kompetence til i professionelle samtaler at vejlede og ramme-sætte lære- og forandringsprocesser. Disse samtaler kan strække sig fra faglig ekspertrådgivning og formidling til dialogisk intervention som fx supervision, konsultation, coaching og mentoring.

Mål for læringsudbytte

<p>Kompetencemål Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering opnår kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne påtage sig ansvar for at lede og facilitere vejlednings-, lære- og forandringsprocesser • håndtere tilrettelæggelse, procesanalyse og ledelse af vejledningsforløb samt indgå i samarbejde med andre herom • udvikle egen vejledningspraksis 	
<p>For at opnå disse kompetencer skal den studerende</p>	
<p>Viden</p> <ul style="list-style-type: none"> • have viden om læreprocesser, vejledningsteori og –metode samt procesledelse i et forandringsspektiv • have indsigt i de videnskabsteoretiske og metodiske positioner, der ligger til grund for valgte/givne vejledningsteorier • have indsigt i samfundsmæssig diskurs relateret til magt, interesse og etik • kunne reflektere over etiske dilemmaer i vejledningspraksis 	<p>Færdigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunne mestre kommunikative færdigheder som formidler i vejledning og leder af vejledningsprocesser • kunne begrunde valg af relevante interventionsformer • kunne analysere og facilitere refleksioner over magtrelationer og positioneringer i vejledningsprocesser

Moduler

Modul 1: Vejledningsteori og forandringsprocesser

Modul 2: Vejledningsmetoder og -processer

Modul 3: Kollegial vejledning

Modul Rs 19.34.1: Vejledningsteori og forandringsprocesser

10 ECTS-point, intern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i teori om vejledning og forandringsprocesser
- har viden om lærings- og kommunikationsteori i relation til vejledning

Færdigheder

- kan reflektere over konkrete videnskabsteoretiske og metodiske problemstillinger relation til vejlednings- og forandringsprocesser
- kan reflektere over og håndtere etiske dilemmaer i vejledning og supervision i relation til individ-, gruppe- eller samfundsniveau
- kan analysere, vurdere og evaluere vejlednings- og interventionsforløb

Kompetencer

- kan indgå i samarbejde om at kontekstafklare og identificere mål for vejledning
- kan indgå i samarbejde om at iværksætte og facilitere vejlednings- og forandringsprocesser på individ-, gruppe- eller organisationsniveau

Modul Rs 19.34.2: Vejledningsmetoder og -processer

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har viden om kommunikation, vejledningsteori, -metode og -processer
- har indsigt i interventionsmetoder på individ- og gruppeniveau

Færdigheder

- kan begrunde, vælge og vurdere det teoretiske og metodiske grundlag i vejlednings- og procesledelse
- kan anvende vejledningsmetodiske færdigheder i en læringsorienteret kontekst
- kan reflektere over og håndtere interaktionsprocesser, positioneringer og magtrelationer i samarbejde med fagfæller og fokuspersoner i professionelle læringsmiljøer

Kompetencer

- kan påtage sig ansvar for at tilrettelægge, lede og evaluere vejledningsforløb
- kan påtage sig medansvar for systematisk at analysere, evaluere og udvikle procesledelse af vejledningsforløb
- kan påtage sig ansvar for facilitering af refleksion over etiske dilemmaer i vejledningsforløb

Modul Rs 19.34.3: Kollegial vejledning

10 ECTS-point, ekstern prøve

Læringsmål

Den studerende

Viden

- har indsigt i læring i praksis samt organisationens- og fagkulturens betydning for læreprocesser
- har viden om vejledningsteorier og -metoder

Færdigheder

- kan reflektere over muligheder for gennem vejledning at forandre faglig praksis og fagpersonlige forholdemåder i konkrete sammenhænge
- kan reflektere over egen positionering i kollegial vejledning
- kan tilrettelægge, lede og evaluere i læringsorienterede kollegiale vejledningssammenhænge
- kan anvende vejledningsteorier og -metoder relateret til kollegial vejledning
- kan analysere og evaluere gruppedynamiske processer i relation til vejledning

Kompetencer

- kan gennem vejledningsprocesser indgå i samarbejder om udvikling af en lærings- og udviklingsorienteret, refleksiv fagkultur
- kan reflektere over og håndtere relationernes betydning, etiske dilemmaer og magtforhold, som den kollegiale vejleder kan møde i konkrete, organisatoriske sammenhænge

20 Bilag 4 Prøveallonge

Eksamensbestemmelser for diplomuddannelserne på det pædagogiske område:

Prøveformer, bedømmelsesformer og bedømmelsesgrundlag til gældende studieordninger:

- Diplomuddannelse i Pædagogik,
- Diplomuddannelse i Erhvervspædagogik,
- Diplomuddannelse i Formidling af kunst og kultur for børn og unge.

I henhold til gældende prøvebekendtgørelse, bekendtgørelse om diplomuddannelser samt de tre studieordninger for diplomuddannelserne på det pædagogiske område har udbyderne af diplomuddannelserne fastsat nedenstående prøvebestemmelser.

1. GENERELLE BESTEMMELSER

- A) Uddannelsens prøver
- B) Bedømmelse
- C) Opfyldelse af deltagelsespligt samt aflevering af opgaver og projekter
- D) Tilmelding til prøver herunder syge- og omprøve

2. PRØVEFORMER

- E) Prøveformer, herunder formkrav til besvarelse

3. SÆRLIGE FORHOLD

- F) Anvendelse af hjælpemidler
- G) Det anvendte sprog ved prøven
- H) Særlige prøvevilkår
- I) Brug af egne og andres arbejder
- J) Disciplinære foranstaltninger ved eksamenssnyd og forstyrrende adfærd ved eksamen
- K) Bedømmelsen af den studerendes formulerings- og staveevne
- L) Klage og anke

Hjemmel for bestemmelserne findes i nr. 863. Bekendtgørelse om eksamener og prøver ved professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser af 14. juni 2022.

GENERELLE BESTEMMELSER

A) Uddannelsens prøver

Prøveformen

Prøveformen kan være skriftlig prøve, mundtlig prøve eller kombinationsprøve. Den enkelte uddannelsesinstitution fastsætter i sin studievejledning, hvilken af de tre prøveformer der anvendes for det enkelte modul, medmindre modulets prøveform er anført i studieordningen.

Karakterskala

Alle prøver bedømmes med en karakter i henhold til 7-trins-skalaen.

Karakteren gives ved mundtlige prøver normalt umiddelbart efter eksaminationen; ved skriftlige prøver på et af uddannelsesinstitutionen fastsat og udmeldt tidspunkt.

Individuel prøve eller gruppeprøve

Den studerende kan vælge at gå til individuel prøve eller gruppeprøve, medmindre der er fastsat andet under modulet i studieordningen. Hvis der ønskes gruppeprøve, skal de studerende meddele dette på et af institutionen fastlagt tidspunkt.

Individuel skriftlig prøve

En individuel skriftlig opgave udarbejdes alene af den studerende.

Skriftlig gruppeprøve

En skriftlig opgave til gruppeprøve kan udarbejdes af 2 eller 3 studerende.

Ved aflevering i gruppe er indledning, problemformulering og konklusion fælles for gruppen.

Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Individuel mundtlig prøve

Studerende, der går til mundtlig prøve individuelt, udarbejder alene oplæg og produkter til prøven.

Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator, hvori censor kan deltage. Normalt fordeles tid til fremlæggelse, samtale og votering i forholdet 1:2:1.

Mundtlig gruppeprøve

Studerende, der går til mundtlig prøve i gruppe på 2 eller 3 studerende, udarbejder eventuelle oplæg til prøven og går til prøve sammen. Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminander og eksaminator, hvori censor kan deltage. Normalt fordeles tid til fremlæggelse, samtale og votering i forholdet 1:2:1.

Individuel bedømmelse

Bedømmelsen er altid individuel, uanset om der er tale om individuel prøve eller gruppeprøve. Det betyder, at den enkeltes præstation altid skal kunne identificeres i produkter, hvis de indgår i bedømmelsen.

Formalia ved skriftlig fremstilling

Ved en side forstås formatet A4 med 2.400 typeenheder i gennemsnit pr. side, inklusiv mellemrum. Forside, indholdsfortegnelse, bilagsliste og litteraturlister ved skriftlige produkter indgår ikke i det maksimale sidetal. Bilag kan ikke forventes læst af bedømmerne.

Placering af prøverne i uddannelsesforløbet

Modulprøverne afslutter modulet.

B) Bedømmelse

Prøver bedømmes internt eller eksternt, jf. Studieordningen kapitel 9.

Det fremgår af studieordningen for det enkelte modul, om det bedømmes internt eller eksternt.

Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere udpeget af institutionen. Ved eksterne prøver foretages bedømmelsen af eksaminator og af en eller flere censorer, der er beskikket af Uddannelsesministeriet.

C) Opfyldelse af deltagelsespligt samt aflevering af opgaver/projekter

Der er ikke deltagelsespligt til undervisningen.

Det er den studerendes ansvar at opfylde de læringsmål, som er fastsat for modulet.

Bedømmelsen ved prøven vurderer graden af målopfyldelse.

D) Tilmelding til prøver herunder syge- og omprøve**Tilmelding til prøve**

Den studerende har samtidigt med sin tilmelding til uddannelsen indstillet sig til prøve.

Uddannelsesinstitutionen meddeler eksaminanden tid og sted for prøvens afholdelse.

Framelding til prøven er ikke mulig. Hvis den studerende undlader at aflevere opgave eller udebliver fra prøven, tæller det som en prøvegang.

Omprøve og sygeprøve

Består den studerende ikke prøven, tilbydes omprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret. Den studerende kan gå til omprøve 2 gange.

Ved forfald på grund af dokumenteret sygdom og barsel tilbydes den studerende sygeprøve eller omprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret.

PRØVEFORMER**E) Prøveformer, herunder formkrav til besvarelse****Skriftlige prøver**

Ved skriftlige prøver bedømmes udelukkende det skriftlige produkt.

Skriftlig prøve kan være individuel eller i gruppe på op til 3 studerende.

Ved aflevering i gruppe er indledning, problemformulering og konklusion fælles for gruppen.

Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Opgavens omfang afhænger af, om modulet er på 10 ECTS eller 5 ECTS.

1. Skriftligt undersøgelsesdesign

Et undersøgelsesdesign kan karakteriseres ved systematisk og begrundet udvælgelse af undersøgelsesmetoder på grundlag af metodisk teori. Der skal indgå metodologiske overvejelser og begrundelser. Designet skal tage udgangspunkt i et praksisfelt og peger frem mod afgangsprojektet eller et selvstændigt udviklingsprojekt.

Bedømmelsen er individuel.

5 ECTS Omfang af undersøgelsesdesign

max 6 sider for 1 studerende

max 8 sider for 2 studerende

max 10 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af undersøgelsesdesign

max 12 sider for 1 studerende

max 16 sider for 2 studerende

max 20 sider for 3 studerende

2. Skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af begreber og teorier med henblik på ny viden, færdigheder og kompetencer. Analyse af centrale og eksemplariske praksisrelaterede situationer, som kan belyse relevante teoretiske og metodiske overvejelser.

Bedømmelsen er individuel.

5 ECTS Omfang af skriftlig opgave

max 6 sider for 1 studerende
max 8 sider for 2 studerende
max 10 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af skriftlig opgave

max 12 sider for 1 studerende
max 16 sider for 2 studerende
max 20 sider for 3 studerende

3. Skriftlig case

En case er en beskrivelse af et problem, som har særlig interesse eller opmærksomhed, og som afspejler en relevant situation fra praksis.

Centralt er beskrivelsen af problemet og den kontekst, som casen foregår i. Casen må gerne bygge på systematiske observationer og undersøgelser. Det er væsentligt, at emnet er fagligt og professionelt relevant.

Den studerende udarbejder i forhold til sin case en skriftlig opgave. I den skriftlige opgave danner casen afsæt for formuleringen af en problemstilling, som analyseres ved hjælp af relevante teorier og med inddragelse af aktuelle undersøgelser. Opgaven munder ud i mulige forslag til ændringer af praksis.

Bedømmelsen er individuel.

5 ECTS Omfang af skriftlig case

max 6 sider for 1 studerende
max 8 sider for 2 studerende
max 10 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af skriftlig case

max 12 sider for 1 studerende
max 16 sider for 2 studerende
max 20 sider for 3 studerende

4. Portfolio

En portfolio er en systematisk og målrettet udvælgelse af skriftlige refleksioner over et eller flere udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces. I løbet af modulet udarbejder den studerende en port folio. Til prøven udarbejdes en sammenfatning af denne portfolio.

Bedømmelsen er individuel.

5 ECTS Omfang af sammenfatning

max 6 sider for 1 studerende
max 8 sider for 2 studerende
max 10 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af sammenfatning

max 12 sider for 1 studerende
max 16 sider for 2 studerende
max 20 sider for 3 studerende

Mundtlige prøver

En mundtlig prøve er en prøve, hvor kun den mundtlige besvarelse bedømmes. Mundtlig prøve kan være individuel eller i gruppe på op til 3 studerende.

5. Mundtlig prøve på grundlag af synopsis

En synopsis er en begrundet disposition på max. 1 side, der ved hjælp af stikord indkredser det teoretiske grundlag.

Synopsis indgår ikke i bedømmelsen.

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. votering

Kombinationsprøver

En kombinationsprøve defineres som en mundtlig prøve kombineret med et produkt, som indgår i bedømmelsen. Produktet kan udarbejdes af en studerende eller af en gruppe på 2 eller 3 studerende. Bedømmelsen er individuel.

Individualiseringskrav

Ved skriftlige produkter, som tæller med i kombinationsprøvens bedømmelse, gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele. Se nærmere under den enkelte kombinationsprøve neden for.

6. Mundtlig prøve kombineret med skriftligt oplæg

Et skriftligt oplæg er en sammenhængende tekst, der uddyber den valgte problemstilling og danner baggrund for den mundtlige prøve.

Den studerende udarbejder oplægget på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Ved gruppefremstillet oplæg gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Oplæg og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

5 ECTS Omfang af skriftligt oplæg

max 3 sider for 1 studerende

max 4 sider for 2 studerende

max 5 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af skriftligt oplæg

max 6 sider for 1 studerende

max 8 sider for 2 studerende

max 10 sider for 3 studerende

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. votering

7. Mundtlig prøve kombineret med kort skriftlig case

En case rummer dels en beskrivelse af et problem, som afspejler en relevant situation fra praksis, dels en analyse af problemet.

Central er beskrivelsen af problemet og den kontekst, som casen foregår i. Beskrivelsen kan bygge på systematiske observationer og undersøgelser. Det er væsentligt, at emnet er fagligt og professionelt relevant.

Casebeskrivelsen danner afsæt for formuleringen af en problemstilling, som den studerende belyser og analyserer ved at inddrage relevante teorier.

Ved den mundtlige prøve kommenterer og uddyber den studerende sin problemstilling og casebeskrivelsen og viser gennem anvendelse af relevante teorier og undersøgelser sin evne til at analysere praksis. Der perspektiveres i forhold til handlemuligheder i praksis.

Case og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Ved gruppefremstillet case gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

5 ECTS Omfang af case

max 3 sider for 1 studerende

max 4 sider for 2 studerende

max 5 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af case

max 6 sider for 1 studerende

max 8 sider for 2 studerende

max 10 sider for 3 studerende

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. votering

8. Mundtlig prøve kombineret med praktisk produkt og synopsis

Et praktisk produkt defineres som fx en opførelse, en udstilling, en praktisk øvelse, et digitalt produkt, el.lign.

En synopsis er en begrundet disposition, der ved hjælp af stikord indkredser det teoretiske grundlag for det praktiske produkt (max 1 side), der afleveres sammen med en litteraturliste (max 1 side).

Den studerende udarbejder et praktisk produkt og en synopsis som grundlag for prøven.

Praktisk produkt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Synopsis indgår ikke i bedømmelsen.

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. votering

9. Mundtlig prøve kombineret med portfolio

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces. Sammenfatning af portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

5 ECTS Omfang af sammenfatning

max 3 sider for 1 studerende

max 4 sider for 2 studerende

max 5 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af sammenfatning

max 6 sider for 1 studerende

max 8 sider for 2 studerende

max 10 sider for 3 studerende

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. Votering

10. Mundtlig prøve kombineret med praktisk produkt og portfolio

Et praktisk produkt defineres som fx en opførelse, film, en udstilling, en praktisk øvelse, uddrag af et undervisningsforløb, et digitalt produkt, el.lign.

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces.

Den studerende udarbejder et praktisk produkt og en portfolio som grundlag for prøven.

Praktisk produkt, sammenfatning af portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

5 ECTS Omfang af sammenfatning

max 3 sider for 1 studerende

max 4 sider for 2 studerende

max 5 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af sammenfatning

max 6 sider for 1 studerende

max 8 sider for 2 studerende

max 10 sider for 3 studerende

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. Votering

11. Mundtlig prøve kombineret med skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Den studerende udarbejder en skriftlig opgave som grundlag for prøven. Ved gruppefremstillet opgave gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Skriftlig opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

5 ECTS Omfang af skriftlig opgave

max 6 sider for 1 studerende

max 8 sider for 2 studerende

max 10 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af skriftlig opgave

max 12 sider for 1 studerende

max 16 sider for 2 studerende

max 20 sider for 3 studerende

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. votering

12. Mundtlig prøve kombineret med skriftligt oplæg, præsenteret ved videosekvenser, PowerPoint-præsentation mv.

Den studerende udarbejder et skriftligt oplæg og et digitalt produkt (video, PowerPoint, blog eller lignende), der skal rumme centrale og eksemplariske situationer, som kan illustrere relevante, teoretiske og metodiske overvejelser.

Det skriftlige oplæg, der uddyber den valgte problemstilling, fremsendes til censor, mens det digitale produkt medbringes ved prøven og anvendes til fremlæggelse og analyse af stoffet ved den mundtlige prøve. Ved gruppefremstillet oplæg gælder at indledning, problemformulering og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.

Skriftligt oplæg og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Det digitale produkt indgår ikke i bedømmelsen.

5 ECTS Omfang af skriftligt oplæg

Max 3 sider for 1 studerende

max 4 sider for 2 studerende

max 5 sider for 3 studerende

10 ECTS Omfang af skriftligt oplæg

max 6 sider for 1 studerende

max 8 sider for 2 studerende

max 10 sider for 3 studerende

Prøvetid

1 studerende 30 min inkl. votering

2 studerende 45 min inkl. votering

3 studerende 60 min inkl. Votering

13. Afgangprojektet: Mundtlig prøve kombineret med stor skriftlig opgave og evt. praktisk produkt

Afgangprojektet udarbejdes på grundlag af et selvvalgt og af institutionen godkendt emne.

Se studieordningens kapitel 7.

I forbindelse med udfærdigelsen af afgangprojektet skal den studerende dokumentere at beherske disponering af stoffet, argumentation, opstilling af litteraturliste, håndtering af citater og kildehenvisninger.

Den skriftlige opgave, den mundtlige præstation og evt. praktisk produkt indgår samlet i bedømmelsen.

Hvad enten den studerende vælger ”skriftlig opgave uden praktisk produkt” eller ”skriftlig opgave med praktisk produkt”, er det muligt at vedlægge bilag, der ikke indgår i bedømmelsen. Bilag kan ikke forventes læst af bedømmerne.

Bedømmelsen er individuel med ekstern bedømmelse.

Hvis den skriftlige opgave er udarbejdet i gruppe, kan den studerende vælge mellem at gå til den mundtlige prøve individuelt eller som gruppe.

15 ECTS

Omfang af skriftlig opgave uden praktisk produkt

max 25 sider for 1 studerende

max 32 sider for 2 studerende

max 40 sider for 3 studerende

Omfang af skriftlig opgave med praktisk produkt:

maks. 20 sider ved 1 studerende

maks. 27 sider ved 2 studerende

maks. 34 sider ved 3 studerende.

Prøvetid

1 studerende 45 min inkl. votering

2 studerende 70 min inkl. votering

3 studerende 90 min inkl. votering

SÆRLIGE FORHOLD

F) Anvendelse af hjælpemidler

Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske, er tilladte i forbindelse med udarbejdelse af bedømmelsesgrundlag og fremlæggelse til mundtlig prøve. Eksaminanden er selv ansvarlig for, at hjælpemidlerne er til stede, og at de virker. Institutionen kan af kapacitetsmæssige hensyn fastsætte begrænsning i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler.

G) Det anvendte sprog ved prøven

Prøverne aflægges normalt på dansk, medmindre undervisningen på modulet har været meddelt på et fremmedsprog, eller at væsentlige formål giver grundlag for dispensation.

I uddannelser, der udbydes på dansk, aflægges prøverne på dansk, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere færdigheder i fremmedsprog.

Prøverne kan aflægges på svensk eller norsk i stedet for dansk, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

I uddannelser, der udbydes på engelsk eller et andet fremmedsprog, aflægges prøverne på dette sprog, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere eksaminandens færdigheder i et andet sprog.

Uddannelsesinstitutionen kan desuden, hvor forholdene gør det muligt, tillade en eksaminand, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmedsprog, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

H) Særlige prøvevilkår

Uddannelsesinstitutionen tilbyder særlige prøvevilkår til eksaminander med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til eksaminander med tilsvarende vanskeligheder samt til eksaminander med et andet

modersmål end dansk, når institutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille disse eksaminander med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau.

I) Brug af egne og andres arbejder

En eksaminand skal ved aflevering af en skriftlig besvarelse med sin underskrift bekræfte, at besvarelsen er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

En eksaminand bortvises fra prøven, hvis institutionen får bekræftet formodning om, at en eksaminand ikke overholder reglerne for retmæssig eksamensadfærd, herunder får eller giver uretmæssig hjælp, udgiver en andens arbejde for sit eget, anvender eget tidligere bedømt arbejde uden henvisning eller udviser forstyrrende adfærd. I mindre alvorlige tilfælde giver uddannelsesinstitutionen først en advarsel.

En bortvisning medfører, at en eventuel karakter for den pågældende prøve bortfalder, og at eksaminanden har brugt en prøvegang.

Uddannelsesinstitutionen kan under skærpede omstændigheder beslutte, at eksaminanden skal bortvises fra institutionen i en kortere eller længere periode. I sådanne tilfælde gives en skriftlig advarsel om, at gentagelse kan medføre varig bortvisning.

J) Disciplinære foranstaltninger i tilfælde af eksamenssnyd og forstyrrende adfærd ved eksamen

En prøve er begyndt, når uddelingen af opgaverne er begyndt, når forberedelsesmateriale eller opgavetitel er udleveret til eksaminanden, eller når eksaminanden er blevet bekendt med prøvespørgsmålet eller lignende.

En eksaminand, der kommer for sent til en skriftlig prøve, kan kun deltage i prøven, hvis institutionen anser det for udelukket, at den pågældende kan have modtaget nogen oplysninger om opgaven og finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet. Prøvetiden kan kun i usædvanlige tilfælde forlænges.

En eksaminand, der kommer for sent til en mundtlig prøve, kan få tilbud om at blive eksamineret på et senere tidspunkt, hvis institutionen finder, at forsinkelsen er rimeligt begrundet.

Bliver uddannelsesinstitutionen i forbindelse med en prøve opmærksom på fejl og mangler, der kan udbedres, træffer institutionen - eventuelt efter drøftelse med bedømmerne eller opgavestillerne - afgørelse om, hvordan udbedringen skal ske. Ved væsentlige fejl og mangler tilbyder uddannelsesinstitutionen ombedømmelse eller omprøve. Tilbuddet gælder for alle de eksaminander, hvis prøve lider af samme fejl og mangler. Ved fejl og mangler af særlig grov karakter kan uddannelsesinstitutionen træffe afgørelse om at annullere allerede afholdt prøve og foranstalte en omprøve.

K) Bedømmelse af den studerendes formulerings- og staveevne

Ved bedømmelsen af eksamenspræstationen i afgangsprøvet skal der lægges vægt på eksaminandens formulerings- og staveevne, hvis eksamenspræstationen er affattet på dansk.

Det kan påvirke karakterfastsættelsen med én karakter i såvel opad- som nedadgående retning. Institutionen kan dispensere herfra for eksaminander, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse.

L) Klage og anke

Klage

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af eksaminanden og stiles til uddannelsesinstitutionen. Klagen skal være skriftlig. Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort på sædvanlig måde. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvis usædvanlige forhold begrundes det.

Til brug for klagesagen skal eksaminanden efter anmodning have udleveret en kopi af den stillede opgave og ved prøver med skriftlig besvarelse tillige kopi af egen opgavebesvarelse.

Eksaminanden kan fortsætte uddannelsen under klagesagens behandling medmindre andet er fastsat i bekendtgørelse eller i henhold til bekendtgørelse.

Klagen kan vedrøre retlige og faglige spørgsmål, herunder prøveforløbet.

Vedrører klagen faglige spørgsmål forelægger uddannelsesinstitutionen straks klagen for bedømmerne, der inden for en frist på 2 uger skal afgive en udtalelse. Juli måned indgår ikke i beregningen af fristen. Bedømmerne skal udtale sig om de faglige spørgsmål i klagen. Klageren skal have mulighed for at kommentere udtalelserne inden for en frist af mindst en uge. Uddannelsesinstitutionen afgør klagen på grundlag af bedømmernes faglige udtalelser og klagerens eventuelle kommentarer til udtalelserne.

Afgørelsen kan være:

- 1) tilbud om ny bedømmelse (ombedømmelse), dog ikke ved mundtlige prøver
- 2) tilbud om ny eksamen (omprøve)
- 3) at klageren ikke får medhold i klagen eller
- 4) en kombination af 1-3, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt svar

Uddannelsesinstitutionen skal straks give klageren og bedømmerne meddelelse om afgørelsen. Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Accept af tilbud om ombedømmelse eller omprøve skal ske senest 2 uger efter meddelelse om, at afgørelsen er afgivet. Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted hurtigst muligt.

Er bevis udstedt, skal uddannelsesinstitutionen inddrage beviset, indtil ny bedømmelse foreligger og eventuelt udstede et nyt bevis.

Til ombedømmelse og omprøve udpeges nye bedømmere. Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmers udtalelser med klagers bemærkninger hertil samt institutionens afgørelse.

Bedømmerne meddeler uddannelsesinstitutionen resultatet af ombedømmelse vedlagt en skriftlig begrundelse.

Uddannelsesinstitutionen giver klageren meddelelse og begrundelsen for bedømmelsen.

Omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Anke af afgørelse

Klageren kan indbringe uddannelsesinstitutionens afgørelse vedrørende faglige spørgsmål for et af institutionen nedsat ankenævn, der træffer afgørelse.

Klageren indgiver anken til uddannelsesinstitutionen.

Anken skal indgives senest 2 uger efter, at klageren er gjort bekendt med uddannelsesinstitutionens afgørelse. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvis usædvanlige forhold begrundes det.

Uddannelsesinstitutionen nedsætter i samarbejde med censorformandskabet et ankenævn hurtigst muligt efter indgivelse af en anke.

Der kan nedsættes permanente ankenævn. Nævnet består af to beskikkede censorer, en eksaminationsberettiget underviser og en studerende inden for fagområdet.

Ankenævnets virksomhed er omfattet af forvaltningsloven, herunder om inhabilitet og tavshedspligt. Ankenævnet træffer afgørelse på grundlag af det materiale, som lå til grund for institutionens afgørelse og eksaminandens begrundede anke.

Ankenævnets afgørelse, der skal være skriftlig og begrundet, kan være

- 1) tilbud om ombedømmelse ved nye bedømmere, dog ikke ved mundtlige prøver
- 2) tilbud om ny eksamen (omprøve) ved nye bedømmere
- 3) at klageren ikke får medhold i anken og klagen dermed afvises
- 4) en kombination af 1-3, hvis eksamen omfatter en skriftlig opgavebesvarelse med mundtligt forsvaret.

Ankenævnets afgørelse skal meddeles til institutionen og klager, senest 2 måneder efter at klagen er indgivet. Juli måned indgår ikke i beregningen.

Kan anken ikke behandles inden for denne frist, skal uddannelsesinstitutionen hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår anken forventes færdigbehandlet.

Uddannelsesinstitutionen giver hurtigst muligt klageren meddelelse om og bedømmerne kopi af afgørelsen.

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Ankenævnets afgørelse vedrørende faglige spørgsmål kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Retlige spørgsmål ved ankenævnets afgørelse kan indbringes for institutionen, som træffer afgørelse. Klagen skal indgives til institutionen, senest 2 uger efter den studerende har modtaget afgørelsen fra institutionen.

Uddannelsesinstitutionens endelige afgørelser kan indbringes for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Klagefristen er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren. Klagen indgives til institutionen, der udarbejder en udtalelse, som klageren skal have lejlighed til at kommentere inden for en frist af mindst 1 uge. Institutionen sender herefter den samlede sag til behandling i styrelsen.